

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
WARTA EKSTRABIZNES PLUS**

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia, o których mowa w art. 17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

RODZAJ INFORMACJI	NUMER JEDNOSTKI REDAKCYJNEJ W OWU
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia	§ 15; § 16; § 17; § 19; § 21; § 23; § 25; § 32–34; § 39; § 41–42; § 44 ust. 1–3; § 45–46; Załącznik nr 2 § 1 ust. 1, § 2, § 3, § 4 ust. 1–4, § 5 ust. 1–2, § 6; Załącznik nr 3 § 1, § 2; Załącznik nr 4 § 1, § 2, § 3 ust. 1; Załącznik nr 5 kl. 1M – ust. 1–3, kl. 3M – ust. 1–3, kl. 4M – ust. 1, kl. 5M ust.1, kl. 6M– ust.1, kl. 7M – ust. 1, kl. 8M – ust. 1–3, kl. 9M– ust. 1, kl. 11M – ust. 1–2, kl. 12M – ust. 1–2, kl. 13M – ust. 1–2, kl. 14M ust. 1–5; Załącznik nr 6 kl. 1 OC – ust.1, kl. 2 OC – ust.1, kl. 3 OC – ust. 1, kl. 4 OC – ust.1, kl. 5 OC – ust. 1–2, kl. 6 OC – ust. 1, ust 4 pkt 1, kl. 7 OC – ust. 1–2, kl. 9 OC, kl. 11A OC – ust. 1–4, kl. 12 OC – ust. 1–2, kl. 13 OC – ust. 1, kl. 14 OC – ust. 1
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 3 ust. 8; § 6; § 7 ust. 2 i 5; § 8 ust. 4–5; § 9 ust. 12; § 10 ust. 1–3, 5–7; § 18; § 20; § 22; § 24; § 26; § 36; § 43; § 47; Załącznik nr 2 § 3 ust. 5, § 4 ust. 5, § 5 ust. 3; Załącznik nr 3 § 2 pkt 6 lit. a i b, pkt 9 lit. a i b, pkt 10 lit. a i b; Załącznik nr 5 kl. 1M – ust. 4 i 7; kl. 3M – ust. 4, kl. 4M – ust. 2, kl. 6M – ust. 4–5, kl. 7M – ust. 2, kl. 8M – ust. 4 i 6, kl. 9M – ust. 3, kl. 11M – ust. 3, kl. 12M – ust. 3 i 4, kl. 13M – ust. 3–4, kl. 14M – ust. 6 i 10; Załącznik nr 6 kl. 1 OC – ust. 2, kl. 2 OC – ust. 2, kl. 3 OC – ust. 4–5, kl. 4 OC – ust. 2–3, kl. 6 OC – ust. 3, ust. 4 pkt 2, ust. 5, kl. 7 OC – ust. 4, kl. 11A OC – ust. 5 i 8, kl. 12 OC – ust. 4–5, kl. 13 OC – ust. 2 i 3, kl. 14 OC – ust. 2–3

DZIAŁ I **POSTANOWIENIA WSPÓLNE**

Wstęp **§ 1**

- Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia (zwane dalej OWU) stosuje się w umowach ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA Spółka Akcyjna (zwane dalej WARTA) z:
 - przedsiębiorcą (osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nie będącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą),
 - osobą fizyczną, nie prowadzącą działalności gospodarczej, a posiadającą **budynek, budowlę lub lokal**, który jest przeznaczony na wynajem lub pod dzierżawę **osobom trzecim**, w części bądź w całości, na cele mieszkalne lub prowadzenie działalności gospodarczej.
- Wybór zakresu ochrony ubezpieczeniowej (w tym opcjonalnych klauzul dodatkowych) jest dokonywany przez **Ubezpieczającego** we wniosku o ubezpieczenie i potwierdzany przez **WARTĘ w polisie**.
- Umowa ubezpieczenia może być zawarta na cudzy rachunek (na rachunek **Ubezpieczonego**).

Definicje **§ 2**

Użyte w niniejszych OWU sformułowania mają następujące znaczenie:

- Alarm** – system antywłamaniowy sygnalizujący fakt włamania w miejscu ubezpieczenia, w tym **alarm z monitoringiem**.
- Alarm z monitoringiem** – system antywłamaniowy wywołujący alarm, zapewniający dojazd ekipy interwencyjnej w ramach ważnej umowy z agencją ochrony mienia.
- Awaria elektryczna** – niewłaściwe działania prądu elektrycznego, a w szczególności:
 - spadek lub zanik zasilania,
 - zwarcie,
 - przetężenie,
 - brak jednej z faz,
 - niewłaściwe parametry prądu.
- Awaria mechaniczna**:
 - błędy w obsłudze, niewłaściwe użytkowanie, nierzeczność, niedbalstwo,
 - błędy projektowe, konstrukcyjne, nieprawidłowy montaż, użycie wadliwych materiałów,
 - dotkanie się ciał obcych,
 - brak wody w kotłach,
 - rozerwanie z powodu działania siły odśrodkowej.
- Budowla** – trwałe związany z gruntem obiekt budowlany inny niż budynki, wraz z instalacjami i urządzeniami stanowiącymi całość techniczną i użytkową (np. ogrodzenia, bramy, furtki, zadaszenia, wiaty, altany, pomieszczenia na śmieci, place postojowe, place pod śmietniki, drogi, chodniki i oświetlenie nieruchomości, jeżeli znajdują się w miejscu ubezpieczenia). W ramach budowli ochroną objęte są definiowane zgodnie z prawem budowlanym obiekty małej architektury.
- Budynek** – obiekt budowlany:
 - posiadający pozwolenie na użytkowanie, trwałe związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach (inny niż brezentowy lub pneumatyczny) wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, stanowiącymi całość techniczną i użytkową,
 - tymczasowy obiekt budowlany**, wskazany w pkt 68.
- Budynek w budowie** – obiekt budowlany (**budynek, budowla, lokal**), w którym:
 - inwestorem jest przedsiębiorca,
 - nie jest prowadzona działalność gospodarcza,w trakcie realizowanego procesu budowlanego (faza realizacji od momentu przewidzianych projektem fundamentów, wznoszenia, montażu instalacji, urządzeń technicznych oraz stałych elementów wykończeniowych) do momentu uzyskania wymaganych prawem pozwoleń na użytkowanie i odbioru końcowego.
- Czysta strata finansowa** – uszczerbek, nie będący **szkodą osobową** lub **szkodą rzeczową**.
- Deszcz** – opad atmosferyczny w postaci kropel wody.
- Dewastacja** – rozmyślne zniszczenie lub uszkodzenie mienia przez **osoby trzecie**.
- Drobne prace budowlane, remontowe lub montażowe** – w ubezpieczeniu mienia – czynności, które:
 - nie wymagają zgody (pozwolenia na budowę/montaż) zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
 - nie naruszają konstrukcji nośnej obiektu lub konstrukcji dachu,
 - wykonywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w szczególności instrukcjami obowiązującymi dla prac niebezpiecznych pożarowo,
 - prowadzone są przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia, o ile są wymagane.
- Dym i sadza** – zawieszona cząsteczek w gazie będąca bezpośrednim skutkiem spalania.
- Działanie ciężaru śniegu lub lodu** – działanie ciężaru śniegu lub lodu na ubezpieczone mienie, w tym pośrednie skutki przewrócenia się mienia sąsiadującego na ubezpieczone mienie pod wpływem ciężaru śniegu lub lodu.
- Działania wojenne** – objęcie terytorium kraju lub jego części działaniami zbrojnymi wynikającymi z konfliktu zbrojnego danego kraju z innymi państwami lub wojny domowej.
- Franszyfa redukcyjna** – określona w OWU kwotowo lub procentowo wartość pomniejszająca wysokość odszkodowania, wyliczonego zgodnie z postanowieniami OWU.
- Grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu.
- Huk ponadddźwiękowy** – uderzeniowa fala dźwiękowa wywołana przez statek powietrzny podczas przekraczania prędkości dźwięku.
- Katastrofa budowlana** – niezamierzone, nieprzewidziane, gwałtowne zniszczenie budynku lub budowli lub ich części w wyniku nagłej, samostnej utraty wytrzymałości jego elementów konstrukcyjnych.
- Klasa odporności na włamanie** – przyjęte we właściwej Polskiej Normie klasyfikacyjne oznaczenie odporności urządzeń na włamanie, potwierdzone atestem lub certyfikatem upoważnionego podmiotu.
- Konwojent** – osoba posiadająca licencję pracownika ochrony fizycznej, ochraniająca transport wartości pieniężnych, wyposażona w broń palną bojową, środki ochrony osobistej oraz środki łączności.
- Koszty pomocy prawnej** – wszelkie niezbędne koszty w związku z roszczeniami odszkodowawczymi, w tym koszty postępowania sądowego (w tym arbitrażowego lub mediacyjnego) związane z ustaleniem odpowiedzialności **Ubezpieczonego** lub wysokości **szkody** prowadzone w porozumieniu i za zgodą WARTY, a w szczególności wynagrodzenie adwokatów i radców prawnych, należności biegłych i świadków, koszty sądowe.
- Kradzież z włamaniem** – dokonanie lub usiłowanie zaboru mienia w celu przywłaszczenia z miejsca ubezpieczenia, zabezpieczonego zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w OWU (w tym zamkniętego środka transportu w odniesieniu do ładunków w transporcie):
 - po usunięciu, przy użyciu siły lub narzędzi, zainstalowanych zabezpieczeń lub po otworzeniu zabezpieczeń oryginalnym, podrobionym lub dopasowanym kluczem lub nośnikiem kodu, które sprawca zdobył w drodze kradzieży z włamaniem do innego lokalu lub w drodze rabunku lub,
 - w którym sprawca ukrył się przed jego zamknięciem, o ile pozostawił tam ślady, które mogą być użyte jako dowód jego ukrycia się.
- Lawina** – gwałtowne zsuwanie lub staczanie się mas śniegu, lodu lub kamieni ze stoków.
- Lokal** – samodzielna, wydzielona trwałymi ścianami lub przegrodami budowlanymi część **budynku** wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami budowlanymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi.
- Maszyny, urządzenia oraz wyposażenie** – rzeczowe, ruchome składniki majątku wykorzystywane w prowadzonej działalności (w tym **sprzęt elektroniczny, sprzęt budowlany, niskocenne składniki mienia**) niestanowiące elementów **budynków i budowli** i niebędące **środkami obrotowymi** ani **nakładami inwestycyjnymi**.

- Mienie obrotowe – mienie osób trzecich i/lub środki obrotowe**.
- Mienie osób trzecich** – mienie (z wyłączeniem **budynków, budowli, lokali i wartości pieniężnych**) nie stanowiące własności **Ubezpieczonego**, przekazane mu w celu wykonania usługi lub sprzedaży.
- Mienie pracownicze** – w ubezpieczeniu mienia – mienie osobistego użytku pracowników **Ubezpieczonego**, które znajduje się w miejscu pracy, z wyłączeniem **wartości pieniężnych** oraz pojazdów samochodowych.
- Nakłady inwestycyjne** – koszty remontów, wykończenia wnętrz lub prac adaptacyjnych poniesione na dostosowanie budynku/lokalu do rodzaju prowadzonej działalności lub w celu podniesienia jego standardu, a na potrzeby ubezpieczenia **kradzieży z włamaniem** i **rabunku** również wbudowane instalacje, urządzenia techniczne oraz zainstalowane na stałe elementy wykończeniowe wewnątrz obiektu budowlanego.
- Niskocenne składniki mienia** – nieujęte w ewidencji składniki majątku **Ubezpieczonego**, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa mogą być jednorazowo wliczone do kosztów operacyjnych.
- Nieszczęśliwy wypadek** – nagle zdarzenie, zaistniałe w okresie ubezpieczenia, wywołane przyczyną zewnętrzną, w którego następstwie **Ubezpieczony**, niezależnie od swej woli, doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł.
- Obiekt budowlany o konstrukcji drewnianej** – obiekt budowlany w postaci **budynku** (w tym znajdującego się w nim **lokalu**), **budowli** który/-a posiada co najmniej jeden z poniższych elementów:
 - konstrukcję nośną (z wyłączeniem konstrukcji dachu i stropów) wykonaną z drewna w całości lub w części,
 - ściany zewnętrzne wykonane z drewna,
 - pokrycie dachu wykonane z materiałów palnych (drewniany gont, strzecha).
- Odpowiedzialność za produkt lub szkody powstałe po wykonaniu pracy lub usługi** – w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – odpowiedzialność za **szkody osobowe** lub **szkody rzeczowe** wyrządzone wadą **produktu** lub dostarczeniem przez **Ubezpieczonego produktu** innego niż uzgodniono, w tym również powstałe na skutek błędnego doradztwa dotyczącego zastosowania dostarczonego **produktu** jak również odpowiedzialność za **szkody** wyrządzone wadliwym wykonaniem przekazanych odbiorcy prac lub usług.
- Osoba bliska** – małżonka, małżonka, konkubina, konkubent, partner, partnerka życiowa, wstępny, zstępny, brat, siostra, bratanek, bratanica, siostrzeniec, siostrzenica, ojczym, macocha, pasierb, pasierbica, teść, teściowa, zięć, synowa, bratowa, szwagier, szwagierka, przysposobiony, przysposabiający, opiekunowie w charakterze rodziców, pozostający pod opieką lub przyjęci na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego i opiekuńczego.
- Osoba trzecia** – każdy podmiot nie będący **Ubezpieczającym** lub **Ubezpieczonym**.
- Osoby związane ze sportem** – osoby zatrudnione przez kluby, związki sportowe, nie wykonujące sportu jako zawodu lecz związane ze sportem w ramach wykonywania obowiązków służbowych, tj: trenerzy, nauczyciele wychowania fizycznego, instruktorzy, osoby posiadające uprawnienia do prowadzenia zajęć w zakresie wychowania fizycznego i sportu, sędziowie, organizatorzy i osoby obsługujące imprezy sportowe, pracownicy administracyjni związków, stowarzyszeń, klubów sportowych.
- Pekanie wskutek mrozu** –
 - szkody** powstałe w ubezpieczonych:
 - urządzeniach i instalacjach wodnych, kanalizacyjnych, technologicznych, tryskaczowych, klimatyzacyjnych lub grzewczych,
 - urządzeniach i armaturze sanitarnej (w tym wodomierzach),
 - zbiornikach kotłów i bojlerów,wskutek zamarznięcia zawartej w nich wody lub innej cieczy,
 - szkody** powstałe wskutek **zalanía** będące konsekwencją ww. zamarznięcia.
- Pierwsze ryzyko** – w ubezpieczeniu mienia – określenie sumy ubezpieczenia w wysokości odpowiadającej wysokości przewidywaną maksymalnej **szkody**, która może powstać wskutek zajścia jednego **zdarzenia losowego**, niezależnie od faktycznej, całkowitej wartości ubezpieczonego mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową.
- Podwykonawca** – przedsiębiorca, któremu **Ubezpieczony** powierzył wykonanie określonych czynności, prac lub usług w ramach działalności wykonywanej przez **Ubezpieczonego**, określonych w łączącej ich umowie.
- Pojemnik bezpieczny** – pojemnik wykonany ze stopu metali używany w celu ochrony zawartości przed włamaniem.
- Polisa** – dokument wystawiony przez **WARTĘ** potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia.
- Powódź** – zalanie terenów w następstwie:
 - podniesienia się poziomu wód, w korytach wód płynących lub zbiornikach wód stojących (w tym w następstwie podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych w wyniku sztormu) lub
 - spływu wód po zboczach lub stokach.
- Pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i mógł rozprzestrzenić się o własnej sile.
- Pracownik** – osoba fizyczna zatrudniona przez **Ubezpieczonego** na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę albo na podstawie umowy zlecenia lub umowy podobnej do zlecenia, w szczególności umowy o świadczenie usług, kontraktu menadżerskiego, porozumienia o wolontariacie, umowy o staż oraz umowy o dzieło. Za pracownika uznaje się także osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą wyłącznie na rzecz **Ubezpieczonego** w zakresie, w jakim podlega ona kierownictwu i jego wskazówkom oraz osobę fizyczną zatrudnioną przez agencję pracy tymczasowej w charakterze pracownika tymczasowego wyłącznie w celu wykonywania pracy tymczasowej na rzecz i pod kierownictwem **Ubezpieczonego** będącego pracodawcą użytkownikiem. W zakresie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków za **pracownika** uznaje się także pracodawcę w rozumieniu kodeksu pracy i **Ubezpieczonego** w ramach umowy ubezpieczenia.
- Produkt** – w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – rzecz ruchoma choćby została połączona z inną rzeczą, a także zwierzęta i energia, która w chwili powstania **szkody** nie znajdowała się w posiadaniu **Ubezpieczonego**, jednakże za **produkt** nie uważa się nieruchomości.
- Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** – wyroby medyczne wskazane w załączniku do aktualnego na dzień wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.
- Przebiecie** – gwałtowny wzrost napięcia w sieci elektrycznej lub elektronicznej przekraczający maksymalne dopuszczalne wartości, określone przez producenta dla danego urządzenia, w tym związany z **uderzeniem pioruna**.
- Rabunek** – dokonanie lub usiłowanie zaboru mienia w celu przywłaszczenia przy użyciu przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec **Ubezpieczonego**, jego **pracowników** lub osób, którym **Ubezpieczony** powierzył pieczę nad ubezpieczonym mieniem albo przez doprowadzenie tych osób do stanu nieprzytomności lub bezbronności.
- Rekreacyjne uprawianie sportu** – aktywność fizyczna, wykonywana w czasie wolnym od obowiązków zawodowych lub szkolnych, obejmująca również uprawianie sportu w ramach wyjazdów integracyjno-szkoleniowych organizowanych przez pracodawcę. Rekreacyjne uprawianie sportu nie jest podejmowane w celu osiągnięcia maksymalnych wrażeń, uzyskania wyników sportowych ani w celach zarobkowych, nie obejmuje również uprawiania **sportów wysokiego ryzyka** oraz **wyczynowego uprawiania sportu**.
- Reprezentant Ubezpieczonego – Ubezpieczeni** będący osobami fizycznymi, w tym prowadzącymi jednoosobową działalność gospodarczą, członkowie zarządu lub innych organów zarządzających lub nadzorczych **Ubezpieczonego**, prokurenci, wspólnicy spółek nieposiadających osobowości prawnej (poza komandytariuszami w spółce komandytowej i akcjonariuszami w spółce komandytowo-akcyjnej), a w przypadku wspólnot mieszkaniowych – członkowie zarządu lub osoby uprawnione do reprezentowania wspólnoty.
- Sporty wysokiego ryzyka** – uprawianie sportów motorowych lub motorowodnych, lotniczych, spadochronowych, baloniarstwa, lotniarstwa, paralotniarstwa, motolotniarstwa, szybownictwa oraz innych sportów powietrznych, wspinaczki górskiej przy użyciu specjalistycznego sprzętu lub bez asekuracji (bouldering), wspinaczki wysokogórskiej i lodowej speleologii, abseilingu (zjazdy na linie), skoków bungee, raftingu, sportów walki, skoków narciarskich, jazdy na nartach poza

- wyznaczonymi trasami, jazdy na nartach wodnych, skoków do wody, jazdy konnej (z wyjątkiem jazdy rekreacyjnej lub terapeutycznej), nurkowania na głębokości powyżej 30 m, kitesurfingu, żeglarsstwa oceanicznego, do kategorii tej nie zalicza się sportów walki i jazdy konnej uprawianych przez dzieci, które w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie ukończyły 15 lat.
52. **Stały uszczerbek na zdrowiu** – zaburzenia czynności uszkodzonego organu, narządu lub układu powodujące ich trwałą dysfunkcję.
53. **Stan wyjątkowy** – wprowadzenie decyzji władz danego kraju na całym jego terytorium lub jego części podwyższonej gotowości militarnej w związku z zagrożeniem konfliktem zbrojnym, niepokojami społecznymi, rozruchami, kataklizmami, epidemiami.
54. **Sprzęt budowlany** – maszyna lub urządzenie służące do wykonywania **usług budowlano-montażowych** lub ich obsługi, nie będące **sprzętem elektronicznym**; do grupy tej zalicza się m.in.: maszyny do robót ziemnych, maszyny do zagęszczania gruntów, maszyny do robót drogowych, maszyny do przeróbki kruszywa, maszyny do produkcji i transportu masy betonowej, maszyny do robót zbrojarskich, przenośniki, ładowarki przenośnikowe, dźwignice, frezarki do betonu, urządzenia do robót tynkarskich, urządzenia do robót malarskich, urządzenia do robót podłogowych, zacieraczkę do posadzek, urządzenia do robót instalacyjnych, narzędzia zmechanizowane, młoty udarowe, agregaty prądotwórcze, agregaty sprężarkowe, agregaty grzewcze, agregaty spawalnicze i spawarki, stojaki, szalunki, maszyny oświetleniowe.
55. **Sprzęt elektroniczny** – urządzenie, które zawiera elektroniczne podzespoły (układy scalone, tranzystory i inne elementy półprzewodnikowe nie ulegające zużyciu mechanicznemu) przeznaczone do przetwarzania i wizualizacji danych, kontroli i sterowania procesami, wykonywania pomiarów, sygnalizacji stanów urządzenia (np. biurowy sprzęt elektroniczny, sprzęt telekomunikacyjny, sprzęt elektromedyczny, urządzenia poligraficzne, kasy fiskalne, sprzęt geodezyjny).
56. **Sprzęt elektroniczny przenośny – to sprzęt elektroniczny:**
- 1) w postaci laptopa (notebooka), telefonu komórkowego, cyfrowego aparatu fotograficznego wraz z obiektami lub
 - 2) na stałe zamontowany w samochodzie lub
 - 3) inny niż wymienione w pkt 1) i 2) wykorzystywany poza miejscem ubezpieczenia wskazanym w **polisie**.
57. **Stały dozór** – bezpośredni dozór pełniony w miejscu ubezpieczenia przez **pracowników** lub agencję ochrony mienia, z którą **Ubezpieczony** podpisał umowę o dozór mienia lub zapewnił dozór mienia w ramach umowy najmu obiektu (np. w centrum handlowym, galerii handlowej, obiekcie biurowym); osoba sprawująca dozór musi mieć zakres obowiązków zawierający procedury dotyczące sposobu zachowania w przypadku zaboru mienia, być wyposażona w środki łączności telefonicznej lub radiowej oraz dokonywać patrolowania w odstępach nie dłuższych niż 3 godziny lub opierać się na monitoringu wizyjnym obiektu.
58. **Strajk** – zbiorowe, dobrowolne wstrzymanie pracy przez wszystkich **pracowników** lub ich grupę, będące wyrazem protestu np. politycznego, bądź ekonomicznego oraz żądaniem zmian.
59. **Sumy stałe** – w ubezpieczeniu mienia – określenie sumy ubezpieczenia na podstawie całkowitej wartości mienia lub kategorii mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową.
60. **Szkoda** – w ubezpieczeniu:
- 1) mienia – utrata, uszkodzenie, zniszczenie mienia,
 - 2) odpowiedzialności cywilnej – **szkoda rzeczowa, szkoda osobowa, czysta strata finansowa**.
61. **Szkoda osobowa** – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia wraz z wszelkimi uszczerbkami poniesionymi przez kogokolwiek w ich następstwie (w tym zadośćuczynienie za doznaną krzywdę jeżeli przepisy prawa tak stanowią).
62. **Szkoda rzeczowa** – utrata, uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy, w tym utracone korzyści poszkodowanego, które mogłyby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy; Nie stanowi **szkody rzeczowej** uszczerbek wynikający:
- 1) z poniesienia kosztów poszukiwania wady **produktu**, pracy lub usługi,
 - 2) z konieczności wycofania **produktu** z rynku, w tym poniesienia kosztów ostrzeżenia o niebezpieczeństwie zniszczenia **produktu**, a także z konieczności usunięcia wady **produktu** w szczególności poprzez jego naprawę.
63. **Szpital** – zakład opieki zdrowotnej świadczącej całodobową opiekę nad chorymi w zakresie diagnostyki i leczenia, w tym leczenia chirurgicznego, przy wykorzystaniu wykwalifikowanego zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego. Określenie to nie obejmuje domów opieki dla przewlekle chorych, hospicjów, ośrodków leczenia uzależnień polekowych, alkoholowych i narkotykowych, ośrodków sanatoryjnych i wypoczynkowych, jak również oddziałów, ośrodków i szpitali rehabilitacyjnych, ośrodków typu SPA.
64. **Środki obrotowe** – rzeczowe aktywa obrotowe takie jak:
- 1) surowce lub półprodukty wykorzystywane w działalności produkcyjnej,
 - 2) wytworzone lub przetworzone produkty gotowe zdolne do sprzedaży lub w toku produkcji,
 - 3) surowce, półprodukty oraz towary nabyte w celu odprzedaży w stanie nieprzetworzonym,
 - 4) opakowania,
 - 5) materiały nabyte w celu zużycia na własne potrzeby, nie będące **maszynami, urządzeniami lub wyposażeniem**,
- z wyłączeniem złota, srebra, platyny, metali z grupy platynowców i wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych i półszlachetnych, pereł, biżuterii i wyrobów jubilerskich, które mogą być ubezpieczone odrębnie w ramach **wartości pieniężnych**.
65. **Środki trwałe – budynki, budowle, lokale, maszyny, urządzenia oraz wyposażenie**.
66. **Terroryzm** – użycie przemocy skierowanej przeciw państwu lub społeczeństwu przez osobę, grupę osób lub organizację, mające podłoże polityczne, religijne, ideologiczne lub inne o podobnym charakterze z zamiarem wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności lub dezorganizacji życia publicznego dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych.
67. **Trzęsienie, zapadanie lub osuwanie się ziemi** – zjawiska nie związane z działalnością człowieka polegające na zaburzeniu systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą gwałtowne wstrząsy i drgania gruntu lub obniżaniu się terenu wskutek zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni powstałych w sposób naturalny lub ruch ziemi na stokach.
68. **Tymczasowy obiekt budowlany** – obiekt budowlany przeznaczony do czasowego użytkowania w okresie krótszym od jego trwałości technicznej, a także obiekt budowlany niepołączony trwałe z gruntem np.: kioski uliczne, pawilony sprzedaży ulicznej i wystawowe, obiekty kontenerowe, obiekty namiotowe (w tym hale pneumatyczne i z obudową pneumatyczną) oraz obiekty budowlane niezależnie od konstrukcji pokryte powłoką namiotową.
69. **Ubezpieczający** – podmiot określony w § 1 ust. 1, który zawarł z WARTĄ umowę ubezpieczenia na podstawie niniejszych OWU.
70. **Ubezpieczony** – podmiot wskazany w **polisie**, który jest objęty ochroną ubezpieczeniową.
71. **Uderzenie pioruna** – gwałtowne wyładowanie atmosferyczne powodujące przejście ładunku elektrycznego z atmosfery do ziemi.
72. **Uderzenie pojazdu** – uderzenie pojazdu mechanicznego lub zespołu pojazdów, ich części lub przewożonego nimi ładunku w ubezpieczone mienie.
73. **Upadek drzew lub innych przedmiotów** – przewrócenie się na ubezpieczone mienie rosnących w pobliżu drzew lub nie będących w posiadaniu **Ubezpieczonego budynków, budowli, urządzeń technicznych** (np. maszt, dźwig, komin, antena) lub ich elementów.
74. **Upadek statku powietrznego** – przymusowe lądowanie lub upadek statku powietrznego lub innego obiektu latającego lub upadek jego części, paliwa lub przewożonego ładunku.
75. **Uprawniony** – osoba pisemnie upoważniona przez **Ubezpieczonego** do otrzymania należnego świadczenia w razie jego śmierci. W przypadku nie wyznaczenia Uprawnionego, świadczenie wypłacane jest osobie najbliższej zmarłemu według następującej kolejności:
- 1) małżonkowi,
 - 2) dzieciom – w przypadku braku małżonka (w równych częściach),
 - 3) rodzicom – w przypadku braku małżonka i dzieci (w równych częściach),
 - 4) innym uprawnionym osobom, po przeprowadzeniu postępowania spadkowego.
76. **Urządzenie do przechowywania wartości pieniężnych** – urządzenie mechaniczne o określonej klasie odporności na włamanie, służące do przechowywania **wartości pieniężnych** (w szczególności sejfy, kasy pancerne, szafy stalowe, szafy stalowo-betonowe, szafy pancerne i sejfowe).
77. **Usługi budowlano-montażowe** – wykonywanie którejkolwiek z poniższych czynności:
- 1) projektowanie budowlane,
 - 2) realizacja, wznoszenie, montaż lub rozbiora jakichkolwiek obiektów budowlanych lub ich części,
 - 3) wykonywanie jakichkolwiek prac polegających na przebudowie, odbudowie, rozbudowie, nadbudowie, remoncie, modernizacji obiektów budowlanych lub ich części,
 - 4) wykonywanie jakichkolwiek prac budowlanych związanych z montażem, remontem, modernizacją jakichkolwiek maszyn, urządzeń, wyposażenia (niezależnie czy pojedynczych czy całych linii technologicznych) lub ich części,
 - 5) wykonywanie jakichkolwiek robót ziemnych (w tym w szczególności wykopów, nasypów, wzmocnienia gruntu).
78. **Wartości pieniężne** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka), czek, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę; złoto, srebro, platyna, metale z grupy platynowców i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i półszlachetne, perły, biżuteria i wyroby jubilerskie.
79. **Wartość księgowa brutto** – księgowa wartość początkowa **środków trwałych**, stanowiąca cenę nabycia lub koszt wytworzenia, powiększona o koszty jego ulepszenia i skorygowana w wyniku obowiązków aktualizacji wyceny, bez odpisów amortyzacyjnych.
80. **Wartość kosztorysowa** – w ubezpieczeniu **budynku w budowie** – wartość materiałów budowlanych oraz robót wykonanych i zaplanowanych na koniec okresu ubezpieczenia.
81. **Wartość odtworzeniowa** – wartość odpowiadająca kosztom odbudowy/odtworzenia mienia do stanu nowego, ale nie ulepszonego tj.:
- 1) w przypadku **budynków, budowli, lokali** – wartość odpowiadająca kosztom odbudowy w tym samym miejscu z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów wraz z nakładami na roboty wykończeniowe,
 - 2) w przypadku pozostałych **środków trwałych** – wartość odpowiadająca kosztom zakupu lub wytworzenia nowego **środka trwałego** tego samego rodzaju, typu, modelu i o tych samych bądź zbliżonych parametrach z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu,
 - 3) w przypadku **nakładów inwestycyjnych** – wartość odpowiadająca kosztom odtworzenia nakładów inwestycyjnych istniejących przed wystąpieniem **szkody**.
82. **Wartość rzeczystwa – wartość odtworzeniowa** pomniejszona o **życie techniczne**.
83. **Wiatr** – ruch powietrza atmosferycznego, powstały wskutek nierównomiernego rozkładu ciśnienia atmosferycznego, w tym pośrednie skutki uderzenia w ubezpieczone mienie części budynków, drzew lub innych przedmiotów powalonych lub unoszonych przez wiatr.
84. **Wybuch** – gwałtowna zmiana równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy wywołana:
- 1) reakcją chemiczną lub
 - 2) ich dążnością do rozprężania i rozprzestrzeniania ze zbiornika/naczynia ciśnieniowego.
85. **Za wybuch** uważa się również implozję polegającą na gwałtownym uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym.
85. **Wyczynowe uprawianie sportu (udział w zajęciach sportowych)** – uprawianie sportu w ramach sekcji, stowarzyszeń, klubów, szkółek, akademii piłkarskich z jednoczesnym uczestnictwem w zawodach lub treningach przygotowujących do tych zawodów z wyłączeniem jakiegokolwiek formy czerpania dochodu z tego tytułu (wynagrodzenie, stypendium, dieta, nagrody pieniężne) z wyjątkiem **osób związanych ze sportem**.
86. **Wyładunek** – operacja bezpośredniego przemieszczenia ubezpieczonego ładunku w miejscu zakończenia transportu, trwająca od momentu rozpoczęcia usuwania lub zdejmowania zabezpieczeń transportowych z mienia na środku transportu do momentu umieszczenia tego mienia w miejscu składowania u odbiorcy.
87. **Wymienne narzędzia i materiały eksploatacyjne** – elementy środków trwałych lub używane do realizacji ich pracy materiały, które z uwagi na przeznaczenie i charakter pracy podlegają przyspieszonemu zużyciu lub regularnej wymianie w trakcie czynności konserwacyjnych i eksploatacyjnych, zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową lub zaleceniami producenta (w szczególności: wiertła, młoty do kruszenia, stemple, noże, ostrza brzeszczotów pił, elektrody, źródła światła, filtry, formy odlewnicze i wytryskowe, matryce, walce deseniowe, obmurza kotłów, wykładziny i powłoki ogniotwórcze, ruszty palenisk, dysze palników, elementy z gumy, tkanin i filcu, sita, pasy łańcuchów napędowych, pasy taśm i łańcuchów przesyłowych, liny, druty i kable nieelektryczne, paliwa, katalizatory czynników chłodzących i grzewczych, smary i oleje, odczynniki, tonery, chłodziwa, nośniki obrazu i dźwięku, głowice lub taśmy do drukarek, baterie, lampy elektronowe, rentgenowskie, laserowe, wymienne nośniki danych).
88. **Wypadek** – w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – powstanie objętej ubezpieczeniem **szkody**. W razie wątpliwości uważa się, że **szkoda osobowa** powstała w chwili, gdy poszkodowany po raz pierwszy skontaktował się z lekarzem w związku z objawami, które były przyczyną roszczenia wobec **Ubezpieczonego**, także wtedy, gdy związek przyczynowy został stwierdzony później.
89. **Wypadek środka transportu** – zdarzenie polegające na nagłym działaniu siły mechanicznej w momencie zetknięcia się pojazdu z osobami, przedmiotami, zwierzętami, a także przewrócenie się, wyrzucenie się, spadnięcie, zatonięcie pojazdu.
90. **Zabiegi kosmetyczne** – czynności pielęgnacyjne i upiększające wykonywane wyłącznie w celu uzyskania efektu estetycznego, przeprowadzane na podstawie wiedzy i kwalifikacji zdobytych w toku kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu kosmetyczki.
91. **Zabiegi kosmologiczne** – czynności pielęgnacyjne i upiększające wykonywane wyłącznie w celu uzyskania efektu estetycznego przez licencjonowanego kosmologa bądź magistra kosmologii posiadającego wykształcenie i kwalifikacje do przeprowadzenia określonego rodzaju zabiegu.
92. **Zalanie** – wydobywanie się wody, innych cieczy lub pary z urządzeń wodociagowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania lub innych przewodów i urządzeń technologicznych, powstałe wskutek:
- 1) cofnięcia się z sieci wodno – kanalizacyjnej,
 - 2) uszkodzenia urządzeń sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, grzewczej lub technologicznej,
 - 3) awarii pralki, wirówki, zmywarki lub urządzenia o podobnym charakterze,
 - 4) samoczynnego uruchomienia się instalacji tryskaczowych/zraszaczowych z wyłączeniem przypadków będących następstwem pożaru, prób, naprawy, przebudowy lub modernizacji instalacji,
 - 5) nieumyślnego pozostawienia otwartych zaworów w sieci wodociągowej,
 - 6) nieumyślnego działania osób trzecich,
 - 7) pęknięcia akwarium,
 - 8) nagłego topnienia mas śniegu lub lodu.
93. **Zaladunek** – operacja mająca na celu bezpośrednie umieszczenie ubezpieczonego mienia na środku transportu, trwająca od momentu podniesienia mienia w miejscu rozpoczęcia transportu do momentu umieszczenia go i zamocowania na środku transportu.
94. **Zamieszki i rozruchy** – gwałtowne demonstracje grupy osób zakłócające porządek publiczny.
95. **Zawodowe uprawianie sportu** – uprawianie dyscyplin sportowych w celach zarobkowych (włączając wszelkie formy czerpania dochodu z tego tytułu) w ramach sekcji lub klubów sportowych z jednoczesnym uczestnictwem w zawodach sportowych lub treningach.
96. **Zdarzenie losowe** – niezależnie od woli **Ubezpieczonego** zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, powodujące **szkodę** w ubezpieczonym mieniu.
97. **Zdarzenie ubezpieczeniowe** – każde ze świadczeń określonych w § 39, objęte zakresem umowy ubezpieczenia, o ile zostało spowodowane przez nieszcześliwy wypadek oraz nastąpiło nie później niż w okresie 24 miesięcy od wystąpienia nieszcześliwego wypadku.
98. **Zużycie techniczne** – trwałe zmiany fizykochemiczne zachodzące w czasie eksploatacji, w wyniku których okres zdolności do pełnienia przez mienie określonych funkcji użytkowych stopniowo się zmniejsza.
- Zawarcie umowy ubezpieczenia**
§ 3
1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczeniowego, sporządzonego w formie pisemnej.
2. W przypadku zawierania umów za pośrednictwem środków porozumienia na odległość, z zastosowaniem przesłanej przez WARTĘ oferty, wniosek o ubezpieczenie może być złożony drogą elektroniczną, w trakcie rozmowy telefonicznej lub z wykorzystaniem innego kanału dystrybucji. W przypadku zawierania umów za pośrednictwem Internetu, Regulamin Świadczenia Usług Drogą Elektroniczną jest udostępniony na stronie www.warta.pl.
3. Wniosek powinien zawierać wszystkie informacje niezbędne do oceny ryzyka ubezpieczeniowego, o które zapytuje WARTA.

- WARTA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z oceną ryzyka.
- Ubezpieczający** zobowiązany jest podać do wiadomości WARTY wszystkie znane mu okoliczności, o które WARTA pytała w formularzu wniosku albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli **Ubezpieczający** zawiera umowę przez przedstawiciela obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu.
- W razie zawarcia przez WARTĘ umowy ubezpieczenia pomimo braku odpowiedzi **Ubezpieczającego** na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
- W czasie trwania umowy ubezpieczenia **Ubezpieczający** zobowiązany jest niezwłocznie zgłaszać WARCIE wszelkie zmiany okoliczności, o których mowa w ust. 5 powyżej.
- WARTA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 5 i 7 nie zostały podane do jej wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
- W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
- W zakresie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków umowa ubezpieczenia zawierana jest w formie bezimiennnej i obejmuje ochroną wszystkie osoby należące do określonej przez **Ubezpieczającego** grupy, z jednakowym zakresem ochrony ubezpieczeniowej.
- Obowiązki określone w ust. 5 i 7 dotyczą zarówno **Ubezpieczającego** jak i **Ubezpieczonego**, chyba że **Ubezpieczony** nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.

Składka ubezpieczeniowa § 4

- Składkę ubezpieczeniową, w tym w zakresie zniżek i zwzysek składki, oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy z uwzględnieniem: prowadzonej działalności, zakresu ubezpieczenia, przedmiotu ubezpieczenia, sumy ubezpieczenia/limitu odpowiedzialności/sumy gwarancyjnej/podlimitów odpowiedzialności, okresu ubezpieczenia, przychodów, liczby osób ubezpieczonych i ich grupy ryzyka zawodowego, rozłożenia płatności składki na raty, przebiegu szkodowego ubezpieczenia oraz innych czynników wpływających na prawdopodobieństwo powstania zdarzenia ubezpieczeniowego, o które WARTA pytała przy zawieraniu umowy ubezpieczenia.
- Składka jest płatna jednorazowo przy zawarciu umowy ubezpieczenia, chyba że strony ustaliły odmienny tryb płatności składki.
- Na wniosek **Ubezpieczającego** składka może zostać rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.
- Obowiązek zapłaty składki obciąża **Ubezpieczającego**.

Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności § 5

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy, chyba że strony umowy postanowiły inaczej.
- Okres ubezpieczenia wskazuje się w **polisie**.
- Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zaplaceniu składki (w całości lub jej pierwszej raty).
- W przypadku gdy WARTA ponosi odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, WARTA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który udzielała ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku braku wypowiedzenia umowa wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka.
- Niezapłacenie kolejnej raty składki w podanej przez WARTĘ wysokości i terminie powoduje ustanie odpowiedzialności WARTY tylko wtedy, gdy po upływie terminu na zapłatę raty składki WARTA wezwie **Ubezpieczającego** do zapłaty, z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od doręczenia wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
- Jeżeli płatność składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się dzień zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek WARTY, pod warunkiem, że na rachunku **Ubezpieczającego** były zgromadzone wystarczające środki, w odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku WARTY odpowiednią kwotą

Wyłączenia generalne § 6

- WARTA nie ponosi odpowiedzialności za **szkody**:
 - wyrządzone przez **reprezentantów Ubezpieczonego** w wyniku działania umyślnego lub rażącego niedbalstwa. Wyłączenie odpowiedzialności nie ma zastosowania:
 - w zakresie rażącego niedbalstwa w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej oraz następstw nieszczęśliwych wypadków,
 - w odniesieniu do rażącego niedbalstwa jeżeli zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
 - w zakresie objętym systemem ubezpieczeń obowiązkowych, niezależnie od faktu czy umowa ubezpieczenia obowiązkowego została zawarta oraz niezależnie od wysokości sumy gwarancyjnej takiej umowy,
 - powstałe w mieniu wskutek **powodzi**, która wystąpiła w ciągu 30 dni od daty zawarcia umowy. Wyłączenie nie ma zastosowania do umów ubezpieczenia, które stanowią nieprzerwaną kontynuację ubezpieczenia ryzyka **powodzi** w miejscu ubezpieczenia w WARCIE.
 - powstałe wskutek:
 - wojny, zbrojnej inwazji, stanu wyjątkowego i innych działań wojennych, bez względu na to, czy zostały formalnie wypowiedziane, wojny domowej, sabotażu, rewolucji, powstania lub zbrojnego przejęcia władzy,
 - środków represyjnych stosowanych przez organy państwa, konfiskaty, nacjonalizacji, zajęcia, zarekwirowania lub zniszczenia na podstawie decyzji podjętej przez uprawnione do tego władze,
 - działania **Ubezpieczonego** lub jego **pracowników** pod wpływem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że środki te zostały przyjęte w celach leczniczych zgodnie z udokumentowanymi zaleceniami lekarza,
 - działania promieniowania jonizującego, laserowego lub maserowego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego, azbestu lub sztucznych włókien mineralnych niezależnie od ich postaci i ilości, reakcji jądrowej, skażenia radioaktywnego lub zanieczyszczenia odpadami przemysłowymi; zapis dotyczący promieniowania laserowego nie dotyczy użytkowania lasera w związku z wykonywaniem **zabiegów kosmetycznych** zgodnie z zapisami Załącznika nr 3 do OWU oraz **zabiegów kosmetycznych** zgodnie z zapisami klauzuli 14 OC,
 - powolnego działania jakichkolwiek czynników w szczególności termicznych lub biologicznych m.in. pleśni, grzybów, insektów, gazów, par, wilgoci, dymu, sadzy, pyłu, a także wirusów i bakterii (wyłączenie działania wirusów i bakterii nie ma zastosowania w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej); w ubezpieczeniu mienia, jeżeli w następstwie wymienionych czynników wystąpiło inne **zdarzenie losowe** objęte zakresem ubezpieczenia, wówczas WARTA ponosi odpowiedzialność za skutki takiego zdarzenia,
 - niedziałania, nieprawidłowego działania lub nieprawidłowego zastosowania oprogramowania lub nośników informacji używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie (np. w komputerze, sterowniku mikroprocesorowym, układzie scalonym) lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik informacji, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne zdarzenie losowe objęte zakresem ubezpieczenia, wówczas WARTA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia,

- usiłowania lub dokonania oszustwa, wyłudzenia, wymuszenia lub szantażu, wprowadzenia w błąd lub pozostawiania w błędzie, poświadczenia nieprawdy, fałszerstwa, podstęp, niewyjaśnionego zaginięcia lub braków stwierdzonych podczas sprawdzania lub spisywania stanu ilościowego majątku,
 - szkód górniczych w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa geologicznego i górniczego oraz w związku z działalnością usługową na rzecz branży górniczej w czasie wykonywania prac pod ziemią.
- WARTA nie wypłaca świadczenia w przypadkach, gdy wypłata świadczenia naraziłaby TUiR „WARTA” na jakiegokolwiek handlowe lub gospodarcze sankcje, zakazy lub restrykcje wprowadzone bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym rezolucjami ONZ, regulacjami Unii Europejskiej lub decyzjami uprawnionych organów Wielkiej Brytanii lub Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Obowiązki w związku z zawarciem umowy § 7

- Ubezpieczony** zobowiązany jest do zapewnienia należytego zabezpieczenia mienia, w tym do przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących ochrony, przechowywania i eksploatacji mienia oraz mających na celu zapobieganie powstaniu **szkody**, w szczególności **Ubezpieczony** zobowiązany jest do:
 - stosowania się do:
 - obowiązujących przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywaniu dozoru technicznego,
 - zaleceń i wymagań producentów lub dostawców, w tym instrukcji obsługi poszczególnych urządzeń,
 - wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia,
 - minimalnych wymogów w zakresie zabezpieczenia mienia określonych w OWU,
 - utrzymywania ubezpieczonych **budynków, budowli i lokali** wraz z ich zabezpieczeniami w należytym stanie technicznym oraz stosowania powszechnie przyjętych środków ostrożności, a także obowiązujących przepisów dotyczących ochrony osób i mienia,
 - dbania o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę, parę wodną lub ciecz oraz zastosowanie w terminie odpowiednich środków ochronnych w celu zabezpieczenia przed mrozem właściwych przewodów i urządzeń,
 - przestrzegania zasad dotyczących zabezpieczenia **wartości pieniężnych**, określonych w obowiązującym w dniu powstania **szkody** Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona **wartości pieniężnych** przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne.
- Jeżeli **Ubezpieczony** nie dopełnił obowiązków określonych w ust. 1 powyżej, WARTA może zmniejszyć lub odmówić wypłaty odszkodowania, jeżeli miało to wpływ na powstanie **szkody**, jej rozmiar lub ustalenie jej odpowiedzialności.
- Obowiązki określone w ust. 1 powyżej nie mają zastosowania w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.
- Ubezpieczony** zobowiązany jest także do usunięcia zagrożenia mienia, których usunięcia domagała się WARTA.
- Jeżeli **Ubezpieczony** nie wykonał powyższego obowiązku w terminie wskazanym przez WARTĘ, jest ona zwolniona z odpowiedzialności za **szkody** powstałe po wyznaczonym terminie wskutek nieusunięcia zagrożenia, jeżeli niewykonanie obowiązku miało wpływ na powstanie lub rozmiar szkody.
- W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, **Ubezpieczający** zobowiązany jest do doręczenia **Ubezpieczonemu** OWU przed przystąpieniem przez niego do umowy ubezpieczenia, a w przypadku zgody **Ubezpieczonego** na finansowanie kosztu składki przed wyrażeniem takiej zgody.
- Obowiązki określone powyżej dotyczą zarówno **Ubezpieczającego** jak i **Ubezpieczonego**, chyba że **Ubezpieczony** nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.

Obowiązki w związku ze szkodą § 8

- W razie zajścia wypadku objętego zakresem ubezpieczenia, **Ubezpieczony** zobowiązany jest użyć dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia **szkodzie** lub zmniejszenia jej rozmiarów.
- Jeżeli **Ubezpieczony** umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 powyżej, WARTA jest wolna od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego tytułu.
- Ponadto do obowiązków **Ubezpieczonego** należy:
 - zawiadomić WARTĘ o wypadku nie później niż w ciągu 2 dni roboczych od daty powstania wypadku lub uzyskania o nim wiadomości (wraz z podaniem charakteru i rozmiaru **szkody**), a w przypadku ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków nie później, niż w ciągu 7 dni po ustaniu przyczyn uniemożliwiających wcześniejsze zgłoszenie szkody,
 - stosować się do zaleceń WARTY, udzielać WARCIE informacji i niezbędnych pełnomocnictw w zakresie koniecznym do prawidłowej likwidacji szkody,
 - wypełnić wszelkie wymagane przez WARTĘ dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania,
 - umożliwić WARCIE dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu wyjaśnień,
 - potwierdzić na wniosek WARTY czy osoba zgłaszająca roszczenie w chwili zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego była objęta ochroną ubezpieczeniową.
- w odniesieniu do ubezpieczeń wg Działu II (mienie):
 - niezwłocznie powiadomić miejscową jednostkę policji o każdej szkodzie, która mogła powstać w wyniku przestępstwa lub wskutek **wypadku środka transportu**,
 - pozostawić bez zmian miejsce powstania **szkody** do czasu przybycia przedstawiciela WARTY, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody; WARTA nie może powoływać się na to postanowienie, jeżeli nie rozpoczęła likwidacji szkody w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku,
 - udostępnić pełną dokumentację księgową ubezpieczonego mienia, w tym dokumenty związane z jego zakupem i eksploatacją.
- w odniesieniu do ubezpieczenia wg Działu III (OC):
 - Ubezpieczony** nie może bez pisemnej zgody WARTY uznać lub zaspokoić roszczeń poszkodowanego,
 - jeżeli przeciwko **Ubezpieczonemu** wszczęte zostało postępowanie karne lub cywilne o wypłatę odszkodowania, **Ubezpieczony** zobowiązany jest niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od uzyskania dokumentu stwierdzającego wszczęcie postępowania (pisma, pozwu, postanowienia lub innego dokumentu) doręczyć ten dokument WARCIE,
 - Ubezpieczony** zobowiązany jest doręczać WARCIE orzeczenia sądu w sprawach określonych w lit. b) powyżej w terminie umożliwiającym mu wniesienie środka odwoławczego,
 - jeżeli przeciwko sprawcy wypadku wszczęte zostało postępowanie karne lub poszkodowany wystąpił z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową, a **Ubezpieczony** nie dopełnił obowiązków wynikających z ust. 3 pkt 7) lit. c), WARTA nie pokrywa kosztów, pomocy prawnej oraz odsetek i kosztów procesu zasądzonych w postępowaniu sądowym od **Ubezpieczonego**.
- w odniesieniu do ubezpieczenia wg Działu IV (NNW) **Ubezpieczony** zobowiązany jest:
 - starać się niezwłocznie uzyskać pomoc lekarską,
 - uzyskać dokumentację lekarską stwierdzającą rozpoznanie – diagnozę lekarską,
 - zabezpieczyć wszelkie dowody związane z **nieszczęśliwym wypadkiem**, dla uzasadnienia zgłoszenia roszczeń,
 - na zlecenie WARTY poddać się badaniu przez lekarza wskazanego przez WARTĘ lub obserwacji klinicznej, celem ustalenia **stałego uszczerbku na zdrowiu**,
 - w przypadku śmierci **Ubezpieczonego** – osoba uprawniona do otrzymania świadczenia jest zobowiązana dostarczyć dodatkowo wyciąg z aktu zgonu oraz dokument potwierdzający pokrewieństwo lub powinowactwo ze zmarłym.
- W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ust. 3 pkt 1) powyżej WARTA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia **szkody** lub uniemożliwiło WARCIE ustalenie okoliczności lub skutków wypadku.

5. W razie niedopełnienia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków wymienionych w ust. 3 pkt 2) – 8) powyżej, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania lub świadczenia w całości lub w części, w zależności od tego w jakim zakresie niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania **szkody**, jej rozmiaru, bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania lub świadczenia, chyba że w przypadku rażącego niedbalstwa, zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słusznosci.

Wypłata odszkodowania lub świadczenia

§ 9

1. Zgłaszający roszczenie z umowy ubezpieczenia zobowiązany jest do udokumentowania jego zasadności i wysokości.
2. **Ubezpieczony** zobowiązany jest dostarczyć WARCIE dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania lub świadczenia oraz przedstawić wyliczenie rozmiaru **szkody**.
3. Wysokość kosztów naprawy powinna być udokumentowana rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją **Ubezpieczonego**/poszkodowanego, jeśli **szkodę** usunął własnymi siłami.
4. WARTA zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez **Ubezpieczonego** rachunków, kosztorysów, kalkulacji i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru **szkody**.
5. Przy ustalaniu rozmiaru **szkody** nie uwzględnia się:
 - 1) wartości niematerialnych, naukowych, kolekcjonerskich, zabytkowych, historycznych, pamiątkowych lub artystycznych,
 - 2) podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości obejmującej podatek od towarów i usług.
6. WARTA ma prawo wyznaczenia na własny koszt niezależnego eksperta w celu określenia przyczyny, rozmiaru **szkody** i należnego odszkodowania oraz w celu udzielenia **Ubezpieczonemu** instrukcji i wskazówek dotyczących postępowania zmierzającego do złagodzenia skutków wypadku lub zminimalizowania rozmiarów **szkody**.
7. **Ubezpieczony** jest zobowiązany dostarczyć WARCIE lub wyznaczonemu przez nią ekspertowi wszystkie dokumenty, które są niezbędne do przeprowadzenia procesu likwidacyjnego zgłoszonego roszczenia.
8. WARTA wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania lub zawartej z nim umowy albo prawomocnego orzeczenia sądu w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
9. Jeżeli w terminie określonym w ust. 8 powyżej wyjaśnienie wszystkich okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności WARTY albo wysokości odszkodowania lub świadczenia okazało się niemożliwe, odszkodowanie lub świadczenie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym, przy zachowaniu należytej staranności, wyjaśnienia tych okoliczności były możliwe, jednakże bezsporną część odszkodowania lub świadczenia WARTA wypłaca w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
10. Jeżeli w terminach określonych w ust. 8, WARTA nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia, zawiadomienia na piśmie: osobę zgłaszającą roszczenie oraz **Ubezpieczonego**, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część świadczenia.
11. Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, WARTA informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem oraz **Ubezpieczonego**, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia. Informacja ta zawiera pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
12. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości **szkody** obliczonej zgodnie z postanowieniami OWU, z potrąceniem kwoty **franszyzy redukcyjnej**.
13. O ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez WARTĘ nie może być wyższa od poniesionej **szkody**.
14. W odniesieniu do ubezpieczeń wg Działu II (mienie), jeżeli po wypłacie odszkodowania **Ubezpieczony** odzyskał utracone przedmioty, zobowiązany jest zwrócić niezwłocznie WARCIE odszkodowanie wypłacone za te przedmioty albo zrzec się praw do tych przedmiotów na rzecz WARTY. W razie odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub niekompletnym, zwrotowi na rzecz WARTY podlega kwota odpowiadająca wartości przedmiotu w dniu odzyskania.
15. W odniesieniu do ubezpieczenia wg Działu IV (NNW):
 - 1) WARTA może wystąpić do **Ubezpieczonego** albo jego przedstawiciela ustawowego o wyrażenie pisemnej zgody na wystąpienie WARTY do podmiotów, które udzielały świadczeń zdrowotnych **Ubezpieczonemu** w celu uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez te osoby danych o jej stanie zdrowia, ustaleniu praw osoby do świadczenia z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia i wysokości tego świadczenia w szczególności do lekarzy, którzy nad **Ubezpieczonym** sprawowali lub nadal sprawują opiekę po wypadku lub zachorowaniu,
 - 2) w razie odmowy udzielenia przez **Ubezpieczonego**, jego przedstawiciela ustawowego bądź podmiotów, które udzielały **Ubezpieczonemu** świadczeń zdrowotnych zgody na uzyskanie informacji, o których mowa w pkt. 1), WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć, jeżeli miało to wpływ na ustalenie istnienia lub zakresu jej odpowiedzialności,
 - 3) ustalenie zasadności roszczenia – czyli ustalenie czy należy się świadczenie i jaka powinna być jego wysokość – następuje na podstawie przedłożonych przez **Ubezpieczonego**/ **Uprawnionego** dokumentów, z tym że WARTA ma prawo ich weryfikacji oraz zasięgnięcia opinii specjalistów. Dowodami potwierdzającymi zgłoszone roszczenie, są w szczególności pełna dokumentacja medyczna z przebiegu leczenia powypadkowego oraz dokumentacja medyczna sprzed wypadku,
 - 4) w przypadku śmierci **Ubezpieczonego** przedłożenia wymaga wyciąg z aktu zgonu **Ubezpieczonego**,
 - 5) rachunki, dowody opłat za udzieloną pomoc lekarską oraz zakupione lekarstwa i środki opatrunkowe powinny umożliwiać identyfikację osoby poddanej leczeniu,
 - 6) jeżeli **Ubezpieczony** otrzymał jednorazowe świadczenie z tytułu **stałego uszczerbku na zdrowiu**, a następnie zmarł na skutek tego samego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się po potrąceniu wypłaconej uprzednio kwoty,
 - 7) jeżeli **Ubezpieczony** zmarł po ustaleniu procentu **stałego uszczerbku na zdrowiu**, a śmierć nie pozostaje w związku przyczynowo – skutkowym z **nieszczęśliwym wypadkiem**, niewypłacone przed śmiercią **Ubezpieczonemu** świadczenie za **stały uszczerbek na zdrowiu** wypłaca się osobie uprawnionej, a w razie braku takiej osoby zwraca się udokumentowane koszty pogrzebu w granicach tego odszkodowania osobie, która te koszty poniosła,
 - 8) jeżeli procent **stałego uszczerbku na zdrowiu** nie został ustalony przed śmiercią **Ubezpieczonego**, jako procent **stałego uszczerbku na zdrowiu** przyjmuje się przypuszczalny procent **stałego uszczerbku na zdrowiu** według oceny lekarzy WARTY.

Franszyza redukcyjna

§ 10

1. **Franszyza redukcyjna** w odniesieniu do każdej **szkody** wynosi 200 zł, chyba że pozostałe postanowienia OWU przewidują inną jej wysokość lub strony umowy umówiły się inaczej.
2. W przypadku **szkód**, w których mogą mieć zastosowanie co najmniej dwie różne **franszyzy redukcyjne**, odszkodowanie wypłacane jest z uwzględnieniem wyższej z nich.
3. W przypadku, gdy **franszyza redukcyjna** przewyższa wartość **szkody**, WARTA nie ponosi odpowiedzialności z tytułu umowy ubezpieczenia.
4. **Franszyza redukcyjna** nie ma zastosowania do **szkód osobowych** w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków.
5. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej **franszyza redukcyjna** pomniejsza odszkodowanie z tytułu zajścia każdego **wypadku** ubezpieczeniowego.
6. W ubezpieczeniu **sprzętu elektronicznego** w odniesieniu do:
 - 1) **kradzieży z włamaniem** (w tym kradzieży z jednoczesnym zaborem pojazdu) poza adresem miejsca ubezpieczenia wskazanym w **polisie**,

- 2) upuszczenia, stłuczenia, potłuczenia elementów szklanych lub z tworzyw sztucznych, upadku,
franszyza redukcyjna wynosi 10% wartości odszkodowania, nie mniej niż 500 zł.
7. W ubezpieczeniu mienia w transporcie w odniesieniu do **załadunku, wyładunku** franszyza redukcyjna wynosi 10% wartości odszkodowania, nie mniej niż 1.000 zł.

Regres ubezpieczeniowy

§ 11

1. Z dniem wypłaty odszkodowania roszczenie wobec **osoby trzeciej** odpowiedzialnej za **szkodę** przechodzi z mocy prawa na WARTĘ do wysokości wypłaconej kwoty. Jeśli WARTA pokryła tylko część **szkody**, **Ubezpieczonemu** przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo przed roszczeniami WARTY.
2. Roszczenie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, nie przechodzi na WARTĘ, jeśli sprawcą **szkody** jest osoba, z którą **Ubezpieczony** pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub **pracownik Ubezpieczonego**, chyba że osoba ta wyrządziła **szkodę** umyślnie.
3. **Ubezpieczony** zobowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za **szkodę**.
4. W razie niewykonania obowiązków określonych w ust. 3 powyżej, a także w razie zrzeczenia się przez **Ubezpieczonego** bez zgody WARTY roszczeń przysługujących mu od (do) **osób trzecich** odpowiedzialnych za **szkodę**, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, a w przypadku gdy odszkodowanie zostało już wypłacone – podlega zwrotowi w całości lub w części, w zależności od tego w jakim zakresie niewykonanie obowiązków określonych w ust. 3 powyżej uniemożliwiło WARCIE skuteczne dochodzenie roszczeń regresowych.

Wygaśnięcie stosunku ubezpieczeniowego

§ 12

1. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia,
 - 2) z dniem odstąpienia od umowy przez **Ubezpieczającego** na podstawie ust. 2,
 - 3) z dniem wypowiedzenia umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym stosownie do postanowień § 3 ust. 9, § 5 ust. 4, lub z upływem 7 dniowego terminu wskazanego do zapłaty składki stosownie do § 5 ust. 5,
 - 4) z chwilą wyzerania sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej na skutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań,
 - 5) z dniem zbycia przedmiotu ubezpieczenia, chyba że WARTA wyrazi zgodę na przeniesienie praw z umowy na nabywcę, a nabywca przejmie obowiązki ciężące do tej pory na zbywcy,
 - 6) z dniem zajęcia przedmiotu ubezpieczenia w toku postępowania egzekucyjnego,
 - 7) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej z dniem zakończenia działalności gospodarczej przez **Ubezpieczonego**,
 - 8) z dniem rozwiązania wypowiedzianej przez **Ubezpieczającego** umowy ubezpieczenia stosownie do postanowień ust. 3 poniżej.
2. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, **Ubezpieczający** ma prawo:
 - 1) odstąpienia od umowy ubezpieczenia w okresie 30 dni, a w przypadku, gdy **Ubezpieczający** jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczyciel nie poinformował **Ubezpieczającego** będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym **Ubezpieczający** będący konsumentem dowiedział się o tym prawie,
 - 2) w przypadku zawierania umów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość przez **Ubezpieczającego** będącego konsumentem, w terminie 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia doręczenia potwierdzenia zawarcia umowy, jeżeli jest to termin późniejszy.
3. W ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków umowa ubezpieczenia może być wypowiedziana przez **Ubezpieczającego** na piśmie z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia licząc od dnia, w którym doręczono pismo o wypowiedzeniu umowy.
4. Odstąpienie od umowy nie zwalnia **Ubezpieczającego** z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim WARTA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
5. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa **Ubezpieczającemu** przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

Skargi i zażalenia

§ 13

1. Skargi, zażalenia w tym reklamacje mogą być składane do WARTY:
 - 1) na piśmie na adres: skr. pocztowa 1020, 00-950 Warszawa,
 - 2) na piśmie na adres do doręczeń elektronicznych: AE:PL-12869-16149-GHRES-21,
 - 3) elektronicznie za pomocą formularza www.warta.pl/reklamacje,
 - 4) telefonicznie pod nr 502 308 308 (koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora),
 - 5) w każdej jednostce WARTY, na piśmie doręczonym osobiście lub uisnie do protokołu.
2. WARTA rozpatrzy skargę, zażalenie lub reklamację w terminie 30 dni od daty wpływu i udzieli odpowiedzi na piśmie przesyłką listową lub pocztą elektroniczną na wniosek składającego skargę, zażalenie, reklamację. W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin na udzielenie odpowiedzi może zostać przedłużony do 60 dni, o czym wnoszący skargę, zażalenie, reklamację zostanie uprzednio powiadomiony.
3. Organem właściwym do rozpatrzenia skargi, zażalenia, reklamacji jest jednostka organizacyjna wyznaczona przez Zarząd WARTY.
4. Podmiotem uprawnionym do pozasądowego rozpatrywania sporów jest:
 - 1) Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego (strona [www: https://www.knf.gov.pl](http://www.knf.gov.pl)),
 - 2) Rzecznik Finansowy (strona [www: https://www.rf.gov.pl](http://www.rf.gov.pl)).

Postanowienia ogólne

§ 14

1. Do umów ubezpieczenia zawartych na podstawie niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy polskiego prawa, a w szczególności przepisy Kodeksu Cywilnego, Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawne.
2. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby **Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uprawnionego** z umowy ubezpieczenia, spadkobiercy **Ubezpieczonego** lub spadkobiercy **Uprawnionego** z umowy ubezpieczenia.
3. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia stron w związku z zawartą umową powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem odbioru, wysłane listem poleconym lub dokonywane w inny uzgodniony przez strony sposób np. na wskazany adres poczty elektronicznej. Strony zobowiązują się informować wzajemnie o zmianie adresu ich siedziby.
4. W porozumieniu z **Ubezpieczającym**, mogą być wprowadzone do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU.
5. Niniejsze OWU w powyższym brzmieniu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 22 czerwca 2025 r.

DZIAŁ II

UBEZPIECZENIE MIENIA

ROZDZIAŁ I

Postanowienia wstępne

§ 15

1. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością, które jest ewidencjonowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, stanowi własność **Ubezpieczonego** lub znajduje się w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego oraz **mienie pracownicze**.

2. Umowa ubezpieczenia w zależności od wyboru **Ubezpieczającego** może zostać zawarta w następującym zakresie:

		Rozdział
1)	mienie: a) od wszystkich ryzyk w zakresie KOMFORT lub KOMFORT PLUS b) od kradzieży z włamaniem i rabunku c) w odniesieniu do budynków w budowie w zakresie BUDOWA	II
2)	sprzęt elektroniczny od wszystkich ryzyk	III
3)	mienie w transporcie od wszystkich ryzyk	IV

3. Ubezpieczenie mienia może zostać rozszerzone o ubezpieczenie od przestoju, zgodnie z postanowieniami Rozdziału V.
4. Zawarte w niniejszych OWU odwołania do Rozdziałów dotyczą wyłącznie Działu II.
5. Zakres ochrony mienia z ust. 2 bez opłaty dodatkowej składki obejmuje, zgodnie z postanowieniami Załącznika nr 2 do OWU:
- 1) Koszty ratownictwa i związane ze **szkodą**:
- a) koszty akcji ratowniczej
b) koszty usunięcia pozostałości po **szkodzie**
c) koszty rzeczoznawców
d) koszty pracy w godzinach nadliczbowych
e) koszty poszukiwania przyczyn **szkody**
f) koszty odtworzenia dokumentacji
- 2) Zrzeczenie się prawa do regresu
- 3) Automatyczne pokrycie nowych inwestycji
- 4) Automatyczne pokrycie w nowym miejscu ubezpieczenia
- 5) Drobne prace remontowe i montaże
- 6) Terroryzm, strajk, zamieszki i rozruchy z zastrzeżeniem postanowień ust. 10 poniżej.
6. Na wniosek **Ubezpieczającego** i za opłatą dodatkowej składki zakres umowy ubezpieczenia mienia może zostać rozszerzony o PAKIET BEZPIECZENSTWA – zgodnie z treścią określoną w Załączniku nr 4 do OWU:
- 1) Wykupienie franszyzy redukcyjnej
- 2) PAKIET BEZPIECZENSTWA – MIENIE, a w jego ramach:
- a) Brak deklaracji przedmiotu ubezpieczenia
b) Wyrównanie sum ubezpieczenia
c) Ochrona w lokalizacjach zewnętrznych, u **pracowników** oraz w trakcie delegacji
d) Akceptacja obniżonego stanu zabezpieczeń
e) Brak potrącenia zużycia technicznego w ubezpieczeniu budynku
f) Utrata mediów
7. Na wniosek **Ubezpieczającego** i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, od **kradzieży z włamaniem i rabunku** lub **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk może zostać rozszerzony o następujące KLAUZULE DODATKOWE – MIENIE zgodnie z treścią określoną w Załączniku nr 5 do OWU:
- 1) Klauzula 1M – Mobilność
2) Klauzula 3M – Utrata czynszu
3) Klauzula 4M – Dewastacja
4) Klauzula 5M – Kradzież zwykła
5) Klauzula 6M – Awaria mechaniczna oraz elektryczna
6) Klauzula 7M – Zepsucie mienia wskutek niezachowania temperatury
7) Klauzula 8M – Szyby i inne przedmioty od stłuczenia
8) Klauzula 9M – Katastrofa budowlana
9) Klauzula 11M – Obiekty namiotowe
10) Klauzula 12M – Obiekty drewniane
11) Klauzula 13M – Pojazdy używane podlegające rejestracji
12) Klauzula 14M – Sprzęt budowlany
8. Uzgodnienie przez rozszerzenia o którąkolwiek klauzulę dodatkową nie powoduje zmian w postanowieniach umowy ubezpieczenia innych niż wskazane w danej klauzuli, w szczególności pozostałe warunki, wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności określone w OWU mają w pełni zastosowanie.
9. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk obejmuje dodatkowo usługi assistance (Dział V).
10. Postanowienia PAKIETU KORZYŚCI – MIENIE (ust. 5 pkt 2–6) nie dotyczą ubezpieczenia **budynków w budowie** w zakresie BUDOWA oraz **budynku, budowli, lokalu** osoby fizycznej nie prowadzącej działalności, przeznaczonego na wynajem.
11. WARTA w uzgodnieniu z **Ubezpieczającym** może wprowadzić do umowy ubezpieczenia limity odpowiedzialności w odniesieniu do **szkód** w mieniu z tytułu jakiegokolwiek **zdarzenia losowego** w zależności od stopnia zagrożenia występowaniem danego ryzyka.
12. Ubezpieczone mienie objęte jest także ochroną od **szkód** powstałych bezpośrednio wskutek:
- 1) akcji gaśniczej, ratowniczej, wyburzenia lub odgruzowania, prowadzonych w związku z wystąpieniem **zdarzeń losowych** objętych zakresem ubezpieczenia,
- 2) zanieczyszczenia lub skażenia spowodowanego wystąpieniem **zdarzeń losowych** objętych zakresem ubezpieczenia.

Miejsce ubezpieczenia
§ 16

1. Mienie jest objęte ochroną ubezpieczeniową na terytorium Polski w miejscu ubezpieczenia określonym w **polisie** oraz:
- 1) **mienie pracownicze** – również w innym miejscu na terytorium Polski, w którym praca jest świadczona na polecenie **Ubezpieczonego**,
- 2) **wartości pieniężne w czasie transportu** – również w innym miejscu na terytorium Polski, związanym z wykonywaniem ich transportu,
- 3) **sprzęt elektroniczny przenośny** – w zależności od wyboru przez **Ubezpieczającego** również w innym miejscu na terytorium:
- a) Unii Europejskiej oraz Szwajcarii, Norwegii, Islandii, Wielkiej Brytanii i Liechtensteinu albo
b) całego świata,
- 4) dane i zewnętrzne nośniki danych – miejsce ubezpieczenia **sprzętu elektronicznego**, z rozszerzeniem o drogę transportu danych do archiwum zewnętrznego (miejsca przechowywania zapisanych kopii zbiorów danych) i w archiwum zewnętrznym.
2. W ramach ubezpieczenia mienia w transporcie ochrona świadczona może być w trakcie przewozu na terytorium:
- 1) Polski (z wyłączeniem przewozów na odcinku krajowym, dokonywanych w ramach transportu międzynarodowego) albo
- 2) Unii Europejskiej oraz Szwajcarii, Norwegii, Islandii, Wielkiej Brytanii, Liechtensteinu.
3. W związku z bezpośrednim narażeniem na powstanie **szkody** objętej ochroną ubezpieczeniową zgodnie z OWU w miejscu ubezpieczenia wskazanym w **polisie**, mienie wg ust. 1 jest objęte ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczonych **zdarzeń losowych**, także:
- 1) w lokalizacji, do której zostało przeniesione z miejsca ubezpieczenia,
- 2) w trakcie przenoszenia (przewożenia).

Przedmiot ubezpieczenia
§ 17

- Pod warunkiem zgłoszenia przez **Ubezpieczającego** we wniosku o ubezpieczenie, WARTA może objąć ochroną ubezpieczeniową w zakresie określonym w:
- 1) Rozdziale II – mienie od zdarzeń losowych:
- a) **budynki, budowle i lokale** lub **budynki w budowie** – z wyłączeniem **kradzieży z włamaniem i rabunku**,
- b) **maszyny, urządzenia, wyposażenie, nakłady inwestycyjne**,

- c) **mienie obrotowe**,
- d) **wartości pieniężne**,
- e) **mienie pracownicze** – które jest objęte automatycznie ochroną do limitu 2.000 zł na **pracownika** w okresie ubezpieczenia;
- 2) Rozdziale III – **sprzęt elektroniczny** od wszystkich ryzyk:
- a) **sprzęt elektroniczny** stacjonarny,
- b) **sprzęt elektroniczny przenośny** wraz danymi (w tym zainstalowanym licencjonowanym oprogramowaniem – systemowym lub użytkowym; produkcji seryjnej) oraz zewnętrznymi nośnikami danych (np. wymiowymi dyskami magnetycznymi lub optycznymi, taśmami magnetycznymi, kartami pamięci, pamięciami/dyskami zewnętrznymi, płytami CD i DVD);
- 3) Rozdziale IV – ubezpieczenia mienia w transporcie:
- a) **maszyny, urządzenia i wyposażenie**,
- b) **mienie obrotowe**; przy czym ochrona obejmuje mienie **osób trzecich** w sytuacji, gdy **Ubezpieczony** świadczy w ramach zadeklarowanej na wniosek działalności gospodarczej usługi naprawy, montażu lub sprzedaży, a przewóz dotyczy tego mienia,
- 4) Rozdziale V – ubezpieczenie od przestoju: koszty dodatkowe oraz utracone zyski z zastrzeżeniem wyłączeń wskazanych w § 6 oraz § 18.

Wyłączenia
§ 18

1. Z zastrzeżeniem § 6, w ramach ubezpieczenia mienia WARTA nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
- 1) gruntów, gleby, wód podziemnych i powierzchniowych, zbiorników wodnych,
- 2) żywych roślin lub żywych zwierząt, chyba że stanowią **mienie obrotowe** w sklepach detalicznych,
- 3) broni, amunicji, materiałów wybuchowych i pirotechnicznych (wyłączenie nie dotyczy sklepów handlu detalicznego dystrybuujących fajerwerki sezonowo, jako uzupełnienie asortymentu podstawowego),
- 4) środków odurzających oraz substancji psychotropowych (chyba, że stanowią środki obrotowe w aptekach, hurtowniach farmaceutycznych lub podmiotach świadczących usługi medyczne) oraz dopalaczy,
- 5) mienia przeznaczonego do likwidacji, złomowania, rozbiórki, mienia, w odniesieniu do którego toczy się postępowanie upadłościowe oraz mienia zajętego przez uprawnione organy władzy państwowej i samorządowej,
- 6) wzorów i prototypów,
- 7) kart płatniczych (np. debetowych, obciążeniowych, kredytowych, kart wstępnie opłaconych tzw. prepaid), kart parafatniczych (np. bankomatowych, rabatowych, gwarancyjnych do czeków),
- 8) **mienia obrotowego** o przekroczonym terminie ważności lub wycofanego z obrotu przed powstaniem **szkody** oraz mienia niedopuszczonego zgodnie z obowiązującymi przepisami do dystrybucji lub użytkowania na terenie Polski, lub którego zakup potwierdzony jest fałszywymi dokumentami,
- 9) mienia składowanego niezgodnie z wymaganiami producenta lub dostawcy, w tym które niezgodnie z przeznaczeniem lub warunkami przechowywania znajdowało się na wolnym powietrzu,
- 10) mienia należącego do lub użytkowanego przez przedsiębiorców prowadzących działalność wskazaną w Załączniku nr 1 do OWU.
2. W ramach ubezpieczenia mienia (z wyjątkiem mienia w transporcie) WARTA nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
- 1) ferm drobiowych, służących do upraw: szklarni ciepłarni, oranżerii, inspektów, tuneli foliowych, pieczarkarni oraz znajdującego się w nich mienia,
- 2) mienia elektrowni (siłowni) wiatrowych innych niż wykorzystywane na własne potrzeby przedsiębiorstwa w miejscu ubezpieczenia,
- 3) mienia znajdującego się pod ziemią związanego z działalnością wydobywczą, kopalnictwem; mienia wykorzystywanego do wydobywania torfu, gazu ziemnego ropy naftowej, refinerów, pojazdów szynowych; mienia pływającego w trakcie użytkowania na akwenach wodnych,
- 4) mienia, które jest nieużytkowane lub jeżeli działalność przedsiębiorstwa w miejscu ubezpieczenia została zawieszona na okres dłuższy niż 30 dni chyba, że jest to:
- a) przestój technologiczny lub efekt urlopu właściciela, jednak nie dłuższy niż 120 dni lub
b) budynek, budowla lub lokal należące do osoby fizycznej nie prowadzącej działalności gospodarczej, jednak nie dłuższy niż 120 dni lub
c) działalność sezonowa polegająca na świadczeniu usług krótkotrwałego ogólnodostępnego wynajmowania obiektów noclegowych, prowadzeniu restauracji, baru, kawiarni, jednak nie dłuższy niż 270 dni,
- 5) obiektów budowlanych powstałych lub wznoszonych bez wymaganego zezwolenia oraz znajdującego się w nich mienia,
- 6) dzieł sztuki, eksponatów, rękopisów, przedmiotów zabytkowych, kolekcji numizmatycznych i filatelistycznych; wyłączenie nie dotyczy **środków trwałych** do limitu 10.000 zł w okresie ubezpieczenia,
- 7) programów komputerowych innych niż **mienie obrotowe**, danych wprowadzonych na zewnętrzne nośniki danych w ramach Rozdziału II co nie dotyczy kosztów wprowadzania danych, zgodnie z treścią Załącznika nr 2 do OWU,
- 8) mienia w trakcie przebudowy, rozbudowy, nadbudowy, remontu, montażu lub demontażu, wyłączenie nie ma zastosowania do **szkód** powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych lub montażowych, które nie były wykonywane przez **Ubezpieczonego** lub na jego zlecenie oraz dla wykonywania **drobnych prac remontowych lub montażowych** zgodnie z treścią Załącznika nr 2 do OWU,
- 9) **budynków w budowie** i mienia w nich się znajdującego; wyłączenie nie dotyczy ubezpieczenia **budynku w budowie** w zakresie BUDOWA i potwierdzeniu tego faktu na **polisie**,
- 10) **tymczasowych obiektów budowlanych** i znajdującego się w nich mienia, jeśli prowadzona jest w nich działalność produkcyjna,
- 11) w postaci obiektów namiotowych (w tym hal pneumatycznych i z obudową pneumatyczną) oraz obiektów budowlanych niezależnie od konstrukcji pokrytych powłoką namiotową oraz znajdującego się w nich mienia; wyłączenie nie dotyczy:
- a) ubezpieczenia mienia od **kradzieży z włamaniem i rabunku**,
- b) ubezpieczenia w zakresie klauzuli 11M Obiekty namiotowe, nie szerzej jednak niż limit potwierdzony w **polisie**,
- 12) **obiektów budowlanych o konstrukcji drewnianej** oraz znajdującego się w nich mienia; wyłączenie nie dotyczy:
- a) ogrodzenia, bramy, furtki, zadaszenia, pomieszczenia na śmieci oraz obiektów małej architektury takich jak: piaskownice, huśtawki, drabinki,
- b) ubezpieczenia mienia od **kradzieży z włamaniem i rabunku**,
- c) ubezpieczenia w zakresie klauzuli 12M Obiekty drewniane, nie szerzej jednak niż limit potwierdzony na **polisie**,
- 13) pojazdów podlegających rejestracji innych niż:
- a) fabrycznie nowe i niezarejestrowane pojazdy, stanowiące **mienie obrotowe** lub
b) pojazdy obejmowane ochroną w ramach klauzuli 13M – Pojazdy podlegające rejestracji pod warunkiem potwierdzenia tego faktu w **polisie** i wyłącznie w zakresie wskazanym w klauzuli.
3. W ramach ubezpieczenia mienia w transporcie WARTA dodatkowo ponad wyłączenia ust. 1 nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
- 1) dzieł sztuki, eksponatów, rękopisów, przedmiotów zabytkowych, kolekcji numizmatycznych i filatelistycznych, akt, dokumentów, planów, projektów, rysunków, dokumentacji zakładowej, bandedoli akcyzy, żetonów, biletów komunikacyjnych, losów loteryjnych oraz **wartości pieniężnych**,
- 3) pojazdów (środków transportu przeznaczonych do poruszania się po drodze oraz maszyn i urządzeń do tego przystosowanych) innych niż **sprzęt budowlany**,
- 4) mienia przeznaczonego do sprzedaży w ramach handlu obwoźnego,
- 5) towarów niebezpiecznych w rozumieniu przepisów prawa (w szczególności objętych konwencją ADR) poza paliwami oraz przetworami paliw,
- 6) przesyłek pocztowych lub kurierskich,

- 7) mienia uszkodzonego i zdekompletowanego, poza mieniem będącym przedmiotem usługi lub sprzedaży przez **Ubezpieczonego**,
- 8) mienia przewożonego zarobkowo przez **Ubezpieczonego**, działającego jako przewoźnik, w tym firma przeprowadzkowa.

ROZDZIAŁ II UBEZPIECZENIE MIENIA

Zakres ubezpieczenia § 19

- WARTA odpowiada za **szkody** polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu ubezpieczonego mienia powstałe w okresie i miejscu ubezpieczenia w następstwie **zdarzeń losowych**.
- Z zastrzeżeniem ust 3. WARTA może ubezpieczyć mienie:
 - od wszystkich ryzyk, o ile nie zostały wyłączone z odpowiedzialności WARTY na mocy postanowień OWU w zakresie:
 - KOMFORT lub
 - KOMFORT PLUS
 - w zakresie od **kradzieży z włamaniem i rabunku**.
- W odniesieniu do **budynków w budowie** WARTA może ubezpieczyć mienie wyłącznie w zakresie BUDOWA obejmującym zdarzenia: **pożar, dym i sadza, wybuch, uderzenie pioruna, wiatr, powódź, grad, lawina, upadek statku powietrznego, huk ponaddzwiękowy**.

Ubezpieczenie od wszystkich ryzyk

- W zależności od wybranego, zgodnie z ust. 2 pkt 1) zakresu ubezpieczenia, ochrona ubezpieczeniowa jest automatycznie rozszerzona o następujące klauzule dodatkowe, zgodnie z ich treścią wskazaną w Załączniku nr 5 do OWU oraz w granicach poniższych limitów, o ile nie umówiono się inaczej:

Klauzula	Limit w okresie ubezpieczenia / Zakres ubezpieczenia	
	KOMFORT	KOMFORT PLUS
4M – Dewastacja	5.000 zł	10.000 zł
9M – Katastrofa budowlana	100.000 zł	150.000 zł
8M – Szyby i inne przedmioty od stłuczenia	brak ochrony	5.000 zł

- Dodatkowo, w zakresie KOMFORT PLUS ochrona jest rozszerzana o ubezpieczenie mienia od **kradzieży z włamaniem i rabunku** do wskazanego w **polisie** w zł limitu, który o ile nie umówiono się inaczej wynosi:

Przedmiot ubezpieczenia	Limit
1) maszyny, urządzenia, wyposażenie, nakłady inwestycyjne	20 % sumy ubezpieczenia zadeklarowanego we wniosku przedmiotu ubezpieczenia, nie więcej jednak niż 100.000 zł łącznie
2) mienie obrotowe	
3) mienie pracownicze	2.000 zł na pracownika
4) wartości pieniężne	zgodnie z limitem wskazanym przez Ubezpieczającego i potwierdzonym przez WARTĘ w polisie

- Na wniosek **Ubezpieczającego**, limity wskazane w ust. 4 i 5 mogą ulec modyfikacji. WARTA odpowiada do limitów potwierdzonych w **polisie**.

Kradzież z włamaniem i rabunek

- W ramach ubezpieczenia od **kradzieży z włamaniem**, WARTA odpowiada również za:
 - koszty naprawy lub wymiany zniszczonych wskutek dokonania lub usiłowania **kradzieży z włamaniem**:
 - części konstrukcyjnych **budynku, budowli lub lokalu**, w szczególności takich jak: dach, stropy, ściany, podłogi, okna, drzwi,
 - zabezpieczeń przeciwkradzieżowych **budynków, budowli, lokali** oraz schowków lub urządzeń do przechowywania **wartości pieniężnych**.
 - kradzież z włamaniem** bez wejścia sprawcy do lokalu, jednak maksymalnie do limitu odpowiedzialności 15% łącznej sumy ubezpieczenia dla tego zdarzenia z zastrzeżeniem, że ochrona nie dotyczy **wartości pieniężnych**.
- W odniesieniu do **wartości pieniężnych** ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o **szkody** powstałe w trakcie transportu poza **lokałem** wskutek:
 - rabunku**,
 - wypadku środka transportu, pożaru, wybuchu, uderzenia pioruna, wiatru, deszczu**,
 - śmierci lub uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia osoby wykonującej transport/sprawującą pieczę, uniemożliwiającej dalsze jej sprawowanie nad transportowanymi **wartościami pieniężnymi**.

Wyłączenia § 20

- Z zastrzeżeniem § 6, WARTA nie ponosi odpowiedzialności za **szkody** powstałe wskutek:

Ubezpieczenie mienia w zakresie BUDOWA lub od wszystkich ryzyk

- wybuchu** wywołanego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub rozbiórkowych lub powstałe w silnikach spalinowych, gdy **wybuch** związany jest z ich naturalną funkcją lub gdy spowodowany został normalnym ciśnieniem zawartych w nich gazów,
- przpalenia, osmalenia lub wypalenia, jeżeli nie było **pożaru**, lub w wyniku poddania ubezpieczonych przedmiotów działaniu ognia albo ciepła w procesie technologicznym,
- uderzenia pioruna lub przepięcia** – w bezpiecznikach, wkładkach topikowych, stycznikach, odgromnikach, czujnikach, żarówkach, lampach,
- działania wód gruntowych (chyba, że są skutkiem **powodzi**), przemarzania ścian oraz systematycznego zawilgacania, z powodu nieszczelności urządzeń wodno-kanalizacyjnych lub innych urządzeń technologicznych rozprowadzających wodę, inne ciecze lub parę, a także powstałe wskutek zagrzebienia,
- zapadania się lub osuwania ziemi** w wyniku działalności człowieka lub długotrwałego, naturalnego osiadania lub przemieszczania się gruntu, erozji morskiej lub rzecznej,

Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk

- zalanie, deszcz**:
 - jeżeli zalanie nastąpiło z powodu złego stanu technicznego dachu lub innych elementów **budynku**, którego konserwacja należała do obowiązków **Ubezpieczonego**, bądź z powodu nie zabezpieczenia otworów (okien, świetlików itp.),
 - w **mieniu obrotowym**, znajdującym się poniżej poziomu gruntu i niżej niż 10 cm nad podłogą, chyba że **zalanie** tego mienia nastąpiło bezpośrednio z góry,
- działania mrozu skutkującego pękaniem mienia:
 - w związku z brakiem należytej staranności w zapewnieniu ogrzewania pomieszczeń i/lub odpowiedniego zabezpieczenia urządzeń, instalacji i zbiorników przed działaniem mrozu,
 - jako rezultat nie usunięcia wody lub innej cieczy z ww. urządzeń, instalacji i zbiorników i nie zamknięcia zaworów doprowadzających, jeżeli brak było możliwości zapewnienia należytego ogrzewania pomieszczeń i odpowiedniego zabezpieczenia instalacji przed działaniem mrozu (w tym w przypadku wyłączenia **budynków, budowli lub lokali** z eksploatacji),

- w wyniku braku regularnej kontroli stanu wyżej wymienionych urządzeń, instalacji i zbiorników.
- zakłócenia lub przerwy w dostawie mediów (w szczególności energii elektrycznej lub ciepłej, wody, pary, gazu),
 - stopniowego pogarszania się stanu ubezpieczonego mienia w związku z normalnym zużyciem, ciągłą eksploatacją, starzeniem się, korozją, kawitacją, naturą przedmiotu ubezpieczenia, stopniowo postępującym pogarszaniem właściwości, okształcaniem lub deformacją, a także polegające na utracie wagi, skurczeniu, wyparowaniu, zmianach w kolorze, fakturze, wykończeniu lub zapachu, chyba że w ich następstwie wystąpiło **zdarzenie losowe** nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia, wówczas WARTA ponosi odpowiedzialność za skutki takiego zdarzenia,
 - osiadania, zapadnięcia się, wyniesienia, spękania, skurczenia lub ekspansji elementów konstrukcji **budynków** takich jak fundamenty, ściany, podłogi, sufity, błędów projektowych, konstrukcyjnych, nieprawidłowego montażu; użycia wadliwych materiałów; **załadunku, wyładunku**; stłuczenia (rozbicia) lub pęknięcia przedmiotów wykonanych w całości ze szkła i stanowiących **mienie obrotowe**, chyba, że powstały one jako rezultat **zdarzenia losowego** nie wyłączonego z zakresu ubezpieczenia,
 - terroryzmu, strajków, zamieszek i rozruchów** w zakresie lub limicie szerszym niż wynikający z zapisów Załącznika nr 2 do OWU,
 - awarii mechanicznej**,
 - awarii elektrycznej**, chyba że działanie to spowodowało **pożar** lub **przepięcie** – wówczas WARTA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za ich skutki,
 - obniżenia lub podwyższenia się temperatury przechowywania w urządzeniach chłodniczych,
 - kradzieży zwykłej,
 - kradzieży z włamaniem i rabunku** lub **szkód** w przedmiotach i zakresie zgodnym z klauzulą 8M w zakresie KOMFORT,
 - szkód ze zdarzeń określonych w § 19 ust. 4 i 5, powyżej limitów potwierdzonych na **polisie**.

Ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem, rabunku

- kradzieży z włamaniem i rabunku** w przypadku zabezpieczenia mienia (w tym **wartości pieniężnych**) niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w OWU § 30,
- kradzieży zwykłej.
- Wyłączenia wskazane powyżej w ust. 1 pkt 12)–17) oraz 19) mogą ulec modyfikacji poprzez zastosowanie dodatkowych rozszerzeń ochrony w ramach ubezpieczenia mienia od **kradzieży z włamaniem i rabunku** lub włączenia/podniesienie limitów klauzul dodatkowych wg Załącznika nr 5 do OWU.

ROZDZIAŁ III UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD WSZYSTKICH RYZYK

Zakres ubezpieczenia § 21

- WARTA odpowiada za **szkody** polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu ubezpieczonego **sprzętu elektronicznego** powstałe w okresie ubezpieczenia oraz będące następstwem jakiegokolwiek **zdarzenia losowego**, o ile nie zostało one wyłączone z odpowiedzialności WARTY na mocy postanowień OWU.
- Zakres ubezpieczenia **sprzętu elektronicznego przenośnego** obejmuje dodatkowo **szkody**:
 - w trakcie przewożenia i użytkowania poza lokalizacją wskazaną w **polisie** w wybranym zakresie terytorialnym,
 - wskutek **kradzieży z włamaniem** z lokalizacji innej niż wskazana w **polisie** pod warunkiem, że zabezpieczenia w tej lokalizacji spełniają minimalne wymagania zabezpieczenia określone dla mienia znajdującego się w **budynkach lub lokalach**,
 - wskutek **kradzieży z włamaniem** z pojazdu i **kradzieży z włamaniem** z jednoczesnym zaborem pojazdu.
- Ochrona ubezpieczeniowa może zostać udzielona jedynie w odniesieniu do **sprzętu elektronicznego**, dla którego spełnione są następujące warunki:
 - został zainstalowany na stanowisku pracy,
 - wymagane przepisami prawa lub wytycznymi producenta testy rozruchowe (próbne) zostały przeprowadzone i zakończone z wynikiem pozytywnym,
 - jest eksploatowany zgodnie z przeznaczeniem.
- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje **sprzęt elektroniczny** podczas pracy, w stanie spoczynku, a także w czasie konserwacji, remontu okresowego lub w okresie testów z nimi związanych, o ile czynności te odbywają się w miejscu ubezpieczenia. Jeżeli konserwacja czy remont okresowy powoduje konieczność demontażu, ochrona ubezpieczeniowa jest kontynuowana i trwa nieprzerwanie w trakcie wymienionych wyżej czynności, z uwzględnieniem przemieszczania na terenie zakładu oraz podczas następującego niezwłocznie po nich ponownego montażu.
- W odniesieniu do **sprzętu elektronicznego przenośnego** o jednostkowej wartości powyżej 30.000 zł, warunkiem udzielania ochrony jest załączenie do wniosku wykazu sprzętu, który powinien zawierać co najmniej następujące dane:
 - rodzaj sprzętu wraz z jego numerem identyfikacyjnym (numer fabryczny lub ewidencyjny),
 - sumę ubezpieczenia dla poszczególnych pozycji.
- WARTA odpowiada za dane pod warunkiem, że są:
 - archiwizowane na wymiennych nośnikach danych,
 - kopie zapisowe danych oraz oprogramowania są przechowywane w przystosowanym do tego miejscu poza pomieszczeniem, gdzie znajduje się ubezpieczony **sprzęt elektroniczny**.
- Na wniosek **Ubezpieczającego** do umowy ubezpieczenia **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk, mogą zostać włączone dodatkowe klauzule zgodnie z postanowieniami Załącznika nr 5 do OWU.

Wyłączenia § 22

- Z zastrzeżeniem § 6, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje **szkód**:
 - powstałych w **wymiennych narzędziach i materiałach eksploatacyjnych**, chyba że **szkody** są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia,
 - za które, na mocy przepisów prawa lub dokonanej czynności prawnej, odpowiedzialna jest zidentyfikowana **osoba trzecia**: dostawca, producent, sprzedawca lub wykonawca usługi (w szczególności serwisant, przewoźnik, spedycja, podwykonawca lub osoba trzecia, której **Ubezpieczony** wynajął lub wydzierżawił mienie),
 - wyłącznie o charakterze estetycznym, takich jak zadrapania, chyba że uszkodzenia są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia,
 - powstałych wskutek:
 - stopniowego pogarszania się stanu ubezpieczonego mienia w związku z normalnym zużyciem, ciągłą eksploatacją, starzeniem się, korozją, kawitacją, naturą przedmiotu ubezpieczenia, stopniowo postępującym pogarszaniem właściwości, okształcaniem lub deformacją,
 - wad lub uszkodzeń istniejących w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których **Ubezpieczony** wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
 - kradzieży zwykłej (ponad limit wskazany w Klauzuli 5M),
 - terroryzmu, strajków, zamieszek i rozruchów** w zakresie lub limicie szerszym niż wynikający z zapisów Załącznika nr 2 do OWU,
 - działania wszelkiego rodzaju wirusów komputerowych lub ataków hakerskich.
- W odniesieniu do danych i zewnętrznych nośników danych z ochrony wyłączone są szkody powstałe:
 - w danych, które zostały wprowadzone lub w jakikolwiek sposób przetworzone po zajęciu **zdarzenia losowego** lub znajdujących się wyłącznie w jednostce centralnej **sprzętu elektronicznego**,
 - wskutek błędnego programowania, etykietowania lub wkładania nośników danych,
 - wskutek skasowania danych lub ich utraty wskutek działania pola magnetycznego.

ROZDZIAŁ IV UBEZPIECZENIE MIENIA W TRANSPORCIE

Zakres ubezpieczenia § 23

- Ochroną ubezpieczeniową objęte są **szkody** polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonego mienia w transporcie, powstałe w okresie ubezpieczenia i będące bezpośrednim następstwem jakiegokolwiek **zdarzenia losowego**, o ile nie zostało ono wyłączone z odpowiedzialności WARTY na mocy postanowień OWU.
- Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia załadunku w miejscu nadania i kończy się z chwilą zakończenia wyładunku w miejscu przeznaczenia, z zastrzeżeniem, że rozpoczęcie czynności załadunku/ wyładunku ma miejsce w czasie nie dłuższym niż 12 godzin przed rozpoczęciem/po zakończeniu przewozu.
- W odniesieniu do czynności **załadunku/wyładunku** zastosowanie ma limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia w wysokości 20% sumy ubezpieczenia.

Wyłączenia § 24

Z zastrzeżeniem § 6, WARTA nie ponosi odpowiedzialności za **szkody** powstałe wskutek:

- braku miary, wagi lub objętości – w granicach obowiązujących norm ubytku naturalnego, ustalonego zgodnie z obowiązującymi przepisami lub przyjętymi zwyczajami,
- naturalnego zużycia ubezpieczonego mienia lub jego wad bądź naturalnych właściwości,
- uzdania niewłaściwego środka transportu, nie przystosowanego do przewozu określonego rodzaju mienia lub o złym stanie technicznym – jeśli przewóz był wykonywany transportem własnym, a w przypadku transportu zawodowego – jeśli **Ubezpieczony** o tym wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
- powstałe w wyniku niewłaściwego załadowania, opakowania, umocowania i rozmieszczenia mienia na/lub w środku transportu lub kontenerze – jeśli czynności te były wykonywane przez **Ubezpieczonego** albo na ryzyko **Ubezpieczonego**,
- w postaci stłuczenia (rozbicia) lub pęknięcia przedmiotów wykonanych w całości ze szkła i stanowiących **mienie obrotowe**,
- załadunku lub wyładunku** dokonywanego:
 - przez osoby nie posiadające odpowiednich uprawnień, zatrudnione do wykonywania tych czynności,
 - za pomocą urządzeń niesprawnych lub nie posiadających aktualnego świadectwa badania technicznego,jeśli **Ubezpieczony** był odpowiedzialny za wykonanie tych czynności bądź – jeśli czynności te były powierzone do wykonania innym podmiotom – **Ubezpieczony** wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o powyższych nieprawidłowościach,
- terroryzmu**.

ROZDZIAŁ V UBEZPIECZENIE OD PRZESTOJU

Zakres ubezpieczenia § 25

- WARTA obejmuje ochroną dodatkowe koszty poniesione przez **Ubezpieczonego** w związku z zakłóceniem lub przerwaniem prowadzenia działalności w miejscu ubezpieczenia, będącymi skutkiem wystąpienia **szkody** w mieniu, za którą WARTA ponosi odpowiedzialność.
- Ubezpieczenie obejmuje koszty poniesione na:
 - przeniesienie ubezpieczonego mienia do zastępczego **budynku** lub **lokalu** i z powrotem,
 - czasowe użytkowanie zastępczych **środków trwałych**,
 - pracę w godzinach nadliczbowych, nocnych i w dniach wolnych od pracy,
 - działania niezbędne w celu poinformowania stałych klientów, w tym pisma i telefony, o zmianach w prowadzonej działalności,
 - koszty stałe czyli związane z prowadzoną działalnością gospodarczą wydatki na:
 - opłaty dzierżawne, czynsze oraz opłaty za pobór energii elektrycznej, ciepłej, wody i gazu związane z ubezpieczonym **budynkiem** lub **lokałem**, w którym powstała **szkoda**,
 - podstawowe wynagrodzenie pracowników z tytułu umów o pracę,
 - raty kredytów i leasingów.
- Za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia może być rozszerzony o utracony zysk, przez który należy rozumieć wartość zysku, który **Ubezpieczony** uzyskałby w okresie odszkodowawczym, gdyby nie doszło do **szkody** w ubezpieczonym mieniu i przerwania działalności.
- Koszty określone w ust. 2:
 - podlegają ochronie do potwierdzonego w **polisie** limitu odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
 - są weryfikowane w oparciu o udokumentowane rachunkami i umowami nakłady na ich poniesienie.
- Utracony zysk określony w ust. 3 podlega ochronie do potwierdzonego w **polisie** miesięcznego limitu odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
- Świadczenie przysługuje o ile **szkoda** w mieniu powoduje przestój trwający co najmniej 5 dni roboczych.
- Okres odszkodowawczy liczony jest od dnia wystąpienia **szkody** powodującej przerwanie lub zakłócenie działalności gospodarczej **Ubezpieczonego** do dnia przywrócenia mienia do stanu pierwotnego i technicznych możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie sprzed **szkody** i nie może być dłuższy niż 6 miesięcy.

Wyłączenia § 26

Z zastrzeżeniem § 6, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kosztów przestoju przedsiębiorstwa ponoszonych przez **Ubezpieczonego** w związku z:

- brakiem wystarczających środków finansowych niezbędnych do odtworzenia mienia dotkniętego **szkodą** w jak najkrótszym czasie,
- decyzjami **Ubezpieczonego** o zmianie rodzaju działalności lub miejsca jej prowadzenia oraz innowacjami i ulepszeniami wprowadzanymi w trakcie odbudowy zniszczonego mienia,
- decyzjami właściwych organów administracji lokalnej lub państwowej, które uniemożliwiają lub opóźniają odtworzenie zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności przez **Ubezpieczonego**,
- opóźnieniem wznowienia działalności po **szkodzie**, w wyniku decyzji **Ubezpieczonego**,
- premi, dodatków specjalnych do wynagrodzeń oraz kosztów wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło i umów zlecenia,
- nabycia nowego lub naprawy uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia (również poniesionych w celu przyspieszonego/ ekspresowego nabycia, odtworzenia lub naprawy).

ROZDZIAŁ VI POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA UBEZPIECZENIA MIENIA

Suma ubezpieczenia/limit odpowiedzialności § 27

- Suma ubezpieczenia/limit odpowiedzialności wskazane w **polisie** stanowią górną granicę odpowiedzialności WARTY dla poszczególnego rodzaju mienia/zdarzenia.
- Sumę ubezpieczenia ustala **Ubezpieczający**.
- Suma ubezpieczenia/limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań. Za zgodą WARTY i po opłaceniu dodatkowej składki sumy ubezpieczenia/limity mogą zostać uzupełnione do poprzedniej wysokości.
- Suma ubezpieczenia powinna:
 - uwzględniać podatek VAT w przypadku, gdy **Ubezpieczony** nie jest płatnikiem podatku VAT,
 - nie uwzględniać podatku VAT w przypadku, gdy **Ubezpieczony** jest płatnikiem podatku VAT.
- Według wartości **księgowej brutto, odtworzeniowej** albo **rzeczywistej** określa się sumę ubezpieczenia dla:

- budynków, budowli, lokali,**
- maszyn, urządzeń i wyposażenia,**
- sprzętu elektronicznego.**

Dla pozostałego mienia sumę ubezpieczenia stanowią:

- budynki w budowie – wartość kosztorysowa,**
- nakłady inwestycyjne –** wartość wydatków poniesionych lub przewidywanych w okresie ubezpieczenia,
- środki obrotowe –** cena zakupu lub koszt wytworzenia,
- mienie osób trzecich –** wartość z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego (w komisch i lombardach – bez uwzględnienia prowizji lub marży), nie wyższa niż wartość oznaczona w dowodzie przyjęcia,
- wartości pieniężne:**
 - czeki – wartość wykazana na czekach,
 - złoto, srebro, platyna, metale z grupy platynowców, kamienie szlachetne i półszlachetne, perły oraz wyroby z nich – cena zakupu lub koszt wytworzenia,
 - gotówka i pozostałe wartości pieniężne nie wymienione powyżej – wartość nominalna (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na zł wg średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP w dniu zawarcia umowy).
- mienie pracownicze –** limit w wysokości 2.000 zł na **pracownika** w okresie ubezpieczenia,
- dane (w tym zainstalowane licencjonowane oprogramowanie – systemowe lub użytkowe, produkcji seryjnej) i zewnętrzne nośniki danych – koszty niezbędne w celu odtworzenia ubezpieczonych danych i wartości wymiany zewnętrznych nośników danych, nie więcej niż limit (dodatkový, ponad sumę ubezpieczenia) w wysokości 20% sumy ubezpieczenia **sprzętu elektronicznego**, maksymalnie 100.000 zł.
- w ubezpieczeniu mienia w transporcie – suma wskazana w **polisie**.

System ubezpieczenia § 28

- W zależności od zakresu lub przedmiotu ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia może być zawarta w systemie na **sumy stałe** lub **pierwsze ryzyko**.
- W ubezpieczeniu mienia od **zdarzeń losowych** (Rozdział II):
 - w systemie na **sumy stałe** mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową następujące kategorie mienia:
 - budynki, budowle i lokale** lub **budynki w budowie,**
 - maszyny, urządzenia, wyposażenie, nakłady inwestycyjne,**
 - c) mienie obrotowe,**
 - w systemie na **pierwsze ryzyko** ochroną mogą zostać objęte:
 - wartości pieniężne,**
 - mienie pracownicze.**
- W ubezpieczeniu mienia od **kradzieży z włamaniem i rabunku** (Rozdział II) wszystkie kategorie mienia obejmowane są ochroną w systemie na **pierwsze ryzyko**.
- W ubezpieczeniu **sprzętu elektronicznego** od wszystkich ryzyk (Rozdział III):
 - sprzęt elektroniczny** obejmowany jest ochroną w systemie na **sumy stałe** w całym zakresie ubezpieczenia,
 - dane i zewnętrzne nośniki danych obejmowane są ochroną w systemie na **pierwsze ryzyko**.
- Mienie w transporcie (Rozdział IV) ubezpieczane jest w systemie na **pierwsze ryzyko**, niezależnie od ubezpieczanej kategorii mienia.
- O ile z treści zapisów wg Załączników do OWU nie wynika stan odmienny to dla rozszerzenia/klauzuli obowiązuje system ubezpieczenia na **pierwsze ryzyko**.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania § 29

- Za wysokość **szkody** przyjmuje się:
 - w **budynkach, budowlach, lokalach, budynkach w budowie:** koszt odbudowy lub remontu w tym samym miejscu z zachowaniem dotychczasowych lub najbardziej zbliżonych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów, parametrów technicznych wraz z nakładami na roboty wykończeniowe,
 - w **maszynach, urządzeniach, wyposażeniu, sprzęcie elektronicznym:** koszt naprawy, remontu, nabycia lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, typu, parametrów technicznych, mocy i jakości.
- Od wysokości **szkody** ustalonej zgodnie z ust. 1, potrąca się **zużycie techniczne** w przypadku:
 - sprzętu elektronicznego** ubezpieczanego na podstawie Rozdziału III, który w dniu zgłoszenia do ubezpieczenia jest starszy niż 7 lat,
 - innego mienia niż ubezpieczonego na podstawie Rozdziału III, którego **zużycie techniczne** w dniu zgłoszenia do ubezpieczenia przekracza 50%,
 - niezależnie od zapisów pkt 1) i 2), kiedy **Ubezpieczony** odstąpił od odkupienia, odtworzenia lub naprawy uszkodzonego mienia, niezależnie od wartości, w której ustalono sumę ubezpieczenia.
- Zużycie techniczne**, zgodnie z ust. 2 pkt 1) i 2) nie jest potrącane w odniesieniu do mienia wspólnoty mieszkaniowej, w przypadku szkód:
 - o wysokości do 50.000 zł,
 - w elementach **budynku**, które zgodnie z dokumentacją lub wpisem do książki obiektu budowlanego zostały wyremontowane lub wymienione na nowe w ostatnich 25 latach,
- Podstawę określenia wysokości szkody dla pozostałego mienia stanowią:
 - nakładach inwestycyjnych** – koszt odbudowy lub remontu z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów,
 - środkach obrotowych** – koszt naprawy lub czyszczenia, cena nabycia lub koszt wytworzenia, a w przypadku mienia używanego – wartość z potrąceniem **zużycia technicznego**,
 - mieniu osób trzecich** – koszt naprawy lub czyszczenia lub wartość z potrąceniem zużycia technicznego (w komisch i lombardach – bez uwzględnienia prowizji lub marży), nie wyższa niż wartość oznaczona w dowodzie przyjęcia,
 - wartościach pieniężnych:**
 - czeki – wartość wykazana na czekach,
 - złoto, srebro, platyna, metale z grupy platynowców, kamienie szlachetne i półszlachetne, perły oraz wyroby z nich – cena zakupu lub koszt wytworzenia,
 - gotówka i pozostałe wartości pieniężne nie wymienione powyżej – wartość nominalna (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na zł wg średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP w dniu wystąpienia szkody),
 - mieniu pracowniczym** – koszt naprawy lub cena zakupu pomniejszona o wartość **zużycia technicznego** w wysokości 30%,
 - danych i zewnętrznych nośników – niezbędne koszty poniesione przez **Ubezpieczonego** w ciągu 12 miesięcy od wystąpienia szkody w celu przywrócenia stanu identycznego z istniejącym bezpośrednio przed **zdarzeniem losowym**, powodującym odpowiedzialność. Koszty wymienione powyżej obejmują:
 - ponowną instalację lub zakup utraconego oprogramowania, jeżeli odtworzenie w oparciu o posiadaną licencję nie jest możliwe,
 - automatyczne wprowadzenie danych lub programów z archiwum danych,
 - automatyczne lub ręczne wprowadzenie danych z oryginalnych dokumentów wciąż dostępnych **Ubezpieczonemu**,
 - odtworzenie zniszczonych lub uszkodzonych zewnętrznych nośników danych, a jeżeli nie jest konieczne odtworzenie danych albo jeżeli odtworzenie danych nie zostało przeprowadzone w ciągu 12 miesięcy po wystąpieniu szkody, WARTA pokryje jedynie koszty odtworzenia zniszczonych lub uszkodzonych zewnętrznych nośników danych na nowe.
- Jeżeli suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczonego na **sumy stałe** jest niższa od jego wartości w dniu **szkody** (nieodbezpieczenie), wówczas kwota odszkodowania ustalona zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu zostaje pomniejszona w takim stosunku, w jakim suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu **szkody**, z zastrzeżeniem ust. 6 poniżej.
- Zasada, o której mowa w ust. 5 powyżej nie będzie miała zastosowania:
 - w odniesieniu do ubezpieczenia mienia należącego do osoby fizycznej, nie prowadzącej działalności gospodarczej,

- 2) **szkód w nakładach inwestycyjnych**,
- 3) w przypadku ubezpieczenia mienia w systemie na **sumy stałe**, którego stopień zużycia technicznego nie przekroczył 50%, jeżeli wartość przedmiotu ubezpieczenia w dniu **szkody** nie przekroczy 120% sumy ubezpieczenia tego przedmiotu,
- 4) wartość **szkody** przekracza wartość przedmiotu ubezpieczenia w dniu **szkody** (szkoda całkowita),
- 5) dla **szkód** których wysokość określona zgodnie z ust. 1, 2 i 3 powyżej nie przekracza 50.000 zł.
7. Wysokość **szkody** jest powiększana o poniesione dodatkowe koszty objęte ochroną ubezpieczeniową, maksymalnie do wysokości limitów odpowiedzialności wskazanych w **polisie**.
8. W przypadku niedoubezpieczenia mienia, koszty wymienione w ust. 7 zostaną zmniejszone w takim stosunku jak odszkodowanie tj. proporcjonalnie do stopnia zaniżenia sumy ubezpieczenia mienia.
9. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 7 dotyczą mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego wówczas pokrywane są w takiej proporcji do ogólnych kosztów poniesionych, w jakiej wartość mienia ubezpieczonego pozostaje do wartości całego mienia. W przypadku, gdy ustalenie tych wartości jest niemożliwe, WARTA pokryje 50% poniesionych kosztów.
10. Wysokość **szkody**:
- 1) nie uwzględnia jakichkolwiek kosztów:
- a) wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed **szkodą**,
- b) związanych z koniecznością realizacji postanowień stosownego prawa dotyczącego konstrukcji i eksploatacji **budynków, budowli, maszyn i urządzeń**, które **Ubezpieczony** jest zobowiązany ponieść dodatkowo w związku ze zmianami jakichkolwiek przepisów prawa, c) innowacji, modernizacji lub ulepszeń,
- 2) zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży,
- 3) określa się na podstawie cen z dnia wystąpienia **szkody**.
11. Jeżeli suma ubezpieczenia przewyższa faktyczną wartość mienia w dniu **szkody**, przy uwzględnieniu rodzaju zadeklarowanej wartości będącej podstawą do ustalenia sumy ubezpieczenia (nadubezpieczenia), WARTA odpowiada tylko do wysokości **szkody** ustalonej według zasad określonych w OWU.
12. W przypadku rozliczenia **szkody** w walucie obcej, do określenia jej wysokości stosuje się średni kurs Prezesa NBP z dnia wystąpienia **szkody**.
13. Za wysokość **szkody** w ubezpieczeniu mienia w transporcie przyjmuje się:
- 1) w mieniu zakupionym przez **Ubezpieczonego** – fakturę dostawcy nie więcej jednak niż koszt zakupu lub naprawy mienia o analogicznych parametrach,
- 2) w pozostałym mieniu – zgodnie z zasadami określonymi dla **maszyn, urządzeń, wyposażenia lub mienia obrotowego** w ust. 1–11.
14. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości **szkody** obliczonej zgodnie z postanowieniami ustępów poprzedzających, z potrąceniem kwoty **franszyzy redukcyjnej**, zgodnie z postanowieniami § 10.

ROZDZIAŁ VII
MINIMALNE WYMOGI ZABEZPIECZENIA MIENIA

Wymagane zabezpieczenia
§ 30

1. Wymagane minimalne zabezpieczenia w ubezpieczeniu mienia i sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk:
- 1) przestrzeganie powszechnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony mienia, a w szczególności przepisów prawa budowlanego, prawa pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, norm dotyczących budowy i eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych oraz wykonywanie dozoru technicznego nad nimi,
- 2) przestrzeganie zaleceń i wymagań producentów lub dostawców maszyn i urządzeń,
- 3) wszystkie **budynki, budowle i lokale** wraz z ich zabezpieczeniami utrzymywane są w należytym stanie technicznym,
- 4) wszystkie urządzenia, maszyny i instalacje są sprawne technicznie i eksploatowane w sposób zgodny z przeznaczeniem i warunkami określonymi przez producenta,
- 5) **budynek, lokal** jest wyposażony w środki zabezpieczenia przeciwpożarowego posiadające świadectwo dopuszczenia do stosowania w ochronie przeciwpożarowej zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi, stosownie do przeznaczenia obiektu/pomieszczenia,
- 6) urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice poddawane są przeglądowi technicznemu i konserwacjom w okresach oraz zakresie ustalonych prawem lub zaleceniami producenta,
- 7) zapewniony jest wolny dostęp do gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych, źródeł wody do celów przeciwpożarowych, wyłączników głównych prądu elektrycznego i głównych kurków gazowych,
- 8) dbanie o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę, parę wodną lub ciecze oraz zastosowanie w terminie odpowiednich środków ochronnych w celu zabezpieczenia przed mrozem właściwych przewodów i urządzeń.
2. Wymagane minimalne zabezpieczenia przeciwkradzieżowe mienia w ubezpieczeniach Działu II:

Mienie w obiekcie budowlanym

- 1) mienie znajdujące się w obiekcie budowlanym, którego elementy konstrukcyjne, drzwi, okna, otwory oszkłone, kraty, rolety, żaluzje, okiennice są w dobrym stanie technicznym, właściwie osadzone, skonstruowane i zamknięte, aby ich wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi,
- 2) klucze (w tym zastępujące tradycyjne klucze urządzenia dostępowe, np. piloty zdalnego sterowania, karty elektroniczne, magnetyczne) do ubezpieczonego **lokalu** są przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym,
- 3) drzwi dwuskrzydłowe (wieloskrzydłowe) mają unieruchomione jedno skrzydło przy pomocy zasuwu u góry i u dołu od wewnętrznej strony **lokalu**; drzwi oszkłone nie mają zamków/zasuw, które można otworzyć bez klucza przez wybity otwór w szybie,
- 4) jest ustanowiony **stały dozór** lub zainstalowany **alarm**, a otwór wejściowy do pomieszczenia, w którym przechowywane jest mienie, zabezpieczony jest drzwiami/roletą antywłamaniową zamykanymi na pojedynczy zamek lub kłódkę,
- 5) za zamek uznaje się również zamek dostępowy sterowany elektronicznie zbliżeniową kartą magnetyczną, urządzeniem zdalnego sterowania, czytnikiem biometrycznym (np. skaner linii papilarnych, tęczęwki),
- 6) w przypadku braku **stałego dozoru lub alarmu**:
- a) drzwi zewnętrzne zabezpieczone są dwoma zamkami lub kłódkami umieszczonymi na oddzielnych skoblach lub jednym zamkiem atestowanym (zamek oraz wkładka),
- b) oszkłone otwory zewnętrzne, do których jest dostęp z poziomu piwnicy, parteru, przybudówek, balkonów, tarasów są na całej powierzchni zabezpieczone kratami, żaluzjami, roletami przeciwwłamaniowymi, szybami o podwyższonej odporności na włamanie (co najmniej klasy P2) lub okiennicami zamykanymi na minimum jeden zamek lub kłódkę,
- c) drzwi wewnętrzne są zamykane na co najmniej jeden zamek (kłódkę); wymóg zabezpieczenia drzwi wewnętrznych nie dotyczy sytuacji, gdy znajdują się one za drzwiami zewnętrznymi w ciągu pomieszczeń, do których dostęp ma wyłącznie **Ubezpieczony** i jego **pracownicy**,
- 7) mienie w obiektach budowlanych/pomieszczeniach, wykonanych w całości lub w części z siatki drucianej, konstrukcji ażurowych, brezentu i powłok z tworzyw sztucznych (np. budowle pneumatyczne, namioty, tunele foliowe) są zabezpieczone **stałym dozorem lub alarmem z monitoringiem**,

Mienie na placu

- 8) plac, na którym znajduje się mienie jest zamknięty, otoczony ogrodzeniem, oświetlony w porze nocnej objęty całodobowym **stałym dozorem lub alarmem z monitoringiem**, który zapewnia włączenie do akcji załóg patrolowo-interwencyjnych do maksimum 15 minut,
- 9) w pojazdach będących **mieniem obrotowym** oraz w **sprzęcie budowlanym** nie mogą znajdować się kluczyki od stacyjek zapłonowych; wszystkie posiadane systemy zabezpieczające powinny być uruchomione, a drzwi zamknięte na zamek fabryczny,

Mienie w pojazdach

- 10) **kradzież z włamaniem** z pojazdu lub **kradzież z włamaniem** z jednoczesnym zaborem pojazdu podlega ochronie wyłącznie, gdy po opuszczeniu przez kierowcę pojazdu:
- a) pojazd jest unieruchomiony, prawidłowo zamknięty na zamki fabryczne, kluczyki do stacyjek nie znajdują się w pojeździe,
- b) w odniesieniu do mienia o wartości powyżej 50.000 zł pojazd posiada sprawny, atestowany i uruchomiony w trakcie postoju system alarmowy, sygnalizujący fakt włamania do jego wnętrza,
- c) mienie przechowywane jest wewnątrz pojazdu w obrębie sztywnej konstrukcji zabudowy nadwozia w części ładunkowej, w bagażniku lub w części pasażerskiej w zamkniętym schowku stanowiącej integralną część pojazdu lub trwale przymocowanej do sztywnych elementów pojazdu transportującego; wymogi te nie dotyczą **maszyn, urządzeń, sprzętu budowlanego** o masie jednostkowej powyżej 500 kg,
- d) w przypadku transportu mienia o wartości powyżej 50.000 zł pojazd w godzinach 23:00-5:00 zaparkowany musi być:
- i) w **budynku lub lokalu** spełniającym wymogi dla zabezpieczenia mienia od kradzieży wg ust. 2 pkt 1)–7), przy czym za wystarczające zabezpieczenie drzwi garażu uznaje się również automatyczną bramę garażową,
- ii) poza **budynkiem** lub **lokałem** na placu zamkniętym, otoczonym ogrodzeniem, oświetlonym w porze nocnej, objętym całodobowym **stałym dozorem** lub **alarmem z monitoringiem**,

Wartości pieniężne

- 11) **wartości pieniężne** muszą być przechowywane w pomieszczeniach (lub placach w odniesieniu do automałów wrzutowych), spełniających warunki zabezpieczeń określone powyżej, w **urządzeniach do przechowywania wartości pieniężnych**, które:
- a) są w należytym stanie technicznym zamknięte w sposób przewidziany konstrukcją, w tym na wszystkie zamki,
- b) w przypadku niedokumentowanej **klasy odporności** i masie do 300 kg muszą być trwale przymocowane do podłoża, ściany lub innego elementu konstrukcyjnego **budynku/lokalu**,
- c) w odniesieniu do **pojemników bezpiecznych** do przechowywania **wartości pieniężnych**, nie przymocowanych na stałe oraz kasiet stalowych, w godzinach po zamknięciu **lokalu** są pozostawione w miejscu niewidocznym (np. szafa, szuflada),
- 12) maksymalna odpowiedzialność WARTY za **szkody w wartościach pieniężnych** wynosi 250.000 zł na zdarzenie, z zastrzeżeniem poniższych podlimitów uzależnionych od sposobu przechowywania/transportu:

Sposób przechowywania/ transportu wartości pieniężnych	Podlimit
kradzież z włamaniem wartości pieniężnych w miejscu ubezpieczenia	
– w kasach fiskalnych	2.500 zł
– w automatach wrzutowych	5.000 zł
– w kasetach stalowych lub w pojemnikach bezpiecznych o klasie odporności na włamanie S1 lub S2 nie przymocowanych trwale do podłoża, ściany lub innego elementu konstrukcyjnego budynku/lokalu , w którym się znajdują	10.000 zł
– w pojemnikach bezpiecznych o klasie odporności na włamanie S1 lub S2 przymocowanych trwale do podłoża, ściany lub innego elementu konstrukcyjnego budynku/lokalu, w którym się znajdują	
w urządzeniach do przechowywania wartości pieniężnych o niedokumentowanej klasie odporności na włamanie tj. w przypadku braku dokumentów, atestów lub informacji (w szczególności na tabliczkach znamionowych urządzeń) potwierdzających ich klasę odporności na włamanie	100.000 zł
w urządzeniach do przechowywania wartości pieniężnych :	
– o masie do 300 kg i przymocowanych trwale do podłoża, ściany lub innego elementu konstrukcyjnego budynku/lokalu , w którym się znajdują lub	250.000 zł
– masie powyżej 300 kg lub	
– o udokumentowanej klasie odporności na włamanie 0 lub wyższej	
rabunek wartości pieniężnych w miejscu ubezpieczenia	
	100.000 zł
rabunek wartości pieniężnych podczas transportu	
samodzielnie przez osobę transportującą	40.000 zł
przez 2 osoby transportujące	60.000 zł
przez osobę transportującą, chronioną przez konwojenta	150.000 zł

Wartości pieniężne w automatach wrzutowych

- 13) w przypadku **wartości pieniężnych** w automatach wrzutowych w ramach ubezpieczenia znajdującej się na placu infrastruktury obsługi pojazdów za wystarczające zabezpieczenie uznaje się przymocowanie automatu do podłoża lub ściany budynku oraz oświetlenie terenu w porze nocnej,
- 14) w sytuacji, gdy nie są spełnione wymogi zabezpieczeń zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu OWU, ustala się maksymalny limit odpowiedzialności WARTY w odniesieniu do **kradzieży z włamaniem wartości pieniężnych** w wysokości 3.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,

Sklepy, pracownie jubilerskie

- 15) w sklepach, pracowniach jubilerskich muszą zostać spełnione dodatkowo poniższe wymogi:
- a) pomieszczenia, w których znajduje się ubezpieczane mienie wyposażone są w **alarm z monitoringiem** z możliwością niezwłocznego podjęcia interwencji przez służbę ochrony zlokalizowanej w miejscu ubezpieczenia lub zapewniającego czas dojazdu załóg patrolowo-interwencyjnych do maksimum 15 minut,
- b) w odniesieniu do złota, srebra, platyny, metali z grupy platynowców i wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych i półszlachetnych, peret, biżuterii i wyrobów jubilerskich, które znajdują się poza **urządzeniami do przechowywania wartości pieniężnych**, ustanawia się limit w wysokości 50.000 zł dla **szkód** poza urządzeniami do przechowywania wartości pieniężnych,

Transporty wartości pieniężnych

- 16) transporty **wartości pieniężnych** powinny być wykonywane samochodami; piesze transporty dopuszcza się jedynie w przypadku transportu **wartości pieniężnych** do kwoty 30.000 zł i należy wykonywać je:
- a) możliwie najkrótszą drogą,
- b) z pominięciem miejsc odosobnionych lub uznawanych za niebezpieczne,
- c) bez użycia środków komunikacji publicznej/masowej.

Lustracja
§ 31

WARTA zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia lustracji, tj. sprawdzenia zabezpieczeń i sposobu przechowywania mienia w miejscu ubezpieczenia, zarówno przed zawarciem umowy ubezpieczenia, jak i w trakcie jej trwania.

DZIAŁ III **UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ**

Przedmiot ubezpieczenia **§ 32**

- Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna (OC) **Ubezpieczonego** za **szkody** wyrządzone **osobom trzecim** w związku z prowadzeniem działalności określonej w umowie ubezpieczenia i posiadanym mieniem, które jest wykorzystywane w takiej działalności oraz innym mieniem określonym w umowie ubezpieczenia, do naprawienia których **Ubezpieczony** jest zobowiązany w myśl przepisów prawa jednak nie szerzej niż wynika to z postanowień OWU i **polis**y.
- Ochrona ubezpieczeniowa WARTY obejmuje **wypadki**, które wystąpiły w okresie ubezpieczenia.
- Ochrona ubezpieczeniowa określona w **ust. 1** obejmuje odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego**:
 - z tytułu czynów niedozwolonych (deliktową) i/lub,
 - z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (kontraktową), oraz wynikającą ze zbiegu tych podstaw odpowiedzialności.
- Wszystkie **szkody** wynikające z tej samej przyczyny, w szczególności z tego samego błędu projektowego, produkcyjnego lub błędu w instrukcji dla użytkownika, lub wyniku z dostarczenia serii wyrobów posiadających tę samą wadę, niezależnie od chwili ich faktycznego wystąpienia, traktuje się jak jeden **wypadek** (szkoda seryjna), a za chwilę jego wystąpienia przyjmuje się chwilę wystąpienia pierwszej **szkody**. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wszystkie **szkody** z takiej serii, pod warunkiem, że pierwsza z nich wystąpiła w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia. **Franszyza redukcyjna** potrącana jest tylko raz w odniesieniu do wszystkich **szkód** tej samej serii.
- Ochrona ubezpieczeniowa, w zakresie czynności wykonywanych na rzecz **Ubezpieczonego**, obejmuje także odpowiedzialność następujących osób:
 - członków zarządu i rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki kapitałowej będącej **Ubezpieczonym**,
 - prokurentów lub pełnomocników prawnych **Ubezpieczonego**,
 - pracowników **Ubezpieczonego**.Wszelkie ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej, w tym wyłączenia z zakresu ubezpieczenia, odnoszące się do **Ubezpieczonego**, znajdują odpowiednie zastosowanie do osób dodatkowo objętych ubezpieczeniem.
- WARTA udziela ochrony pod warunkiem powstania objętej zakresem OWU **szkody**, do której naprawienia zobowiązany jest **Ubezpieczony**:
 - szkody osobowe**,
 - szkody rzeczowe**,
 - czyste straty finansowe**, wyłącznie w zakresie określonym w klauzulach 7 OC, 11A OC, 12 OC, 13 OC w Załączniku nr 6 do OWU.

Warianty ubezpieczenia **§ 33**

- Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, może zostać zawarte w wariantcie:
 - STANDARD – obejmującym odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego** za **szkody**:
 - rzeczowe i osobowe związane z posiadaniem mienia (odpowiedzialność deliktowa), w sytuacji, gdy ubezpieczenie dotyczy wyłącznie odpowiedzialności z tytułu wynajmu lub posiadania nieruchomości lub
 - związane z wykonywaniem działalności i posiadaniem mienia (odpowiedzialność deliktowa i kontraktowa),
 - KOMFORT – obejmującym odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego** związaną z wykonywaniem działalności i posiadaniem mienia (odpowiedzialność deliktowa i kontraktowa) oraz odpowiedzialnością za **szkody** w związku z wprowadzeniem **produktu** do obrotu i powstałe po wykonaniu prac lub usług.
- Bez konieczności zapłaty dodatkowej składki zakres ubezpieczenia obejmuje dodatkowo **szkody**, w zależności od przyjętego wariantu ubezpieczenia zgodnie z treścią Załącznika nr 3 do OWU:
 - spowodowane rażącym niedbalstwem,
 - wodno-kanalizacyjne,
 - powstałe w związku z przeniesieniem chorób zakaźnych,
 - w pojazdach i rzeczach osobistych pracowników,
 - w związku z czynnościami załadunku lub wyładunku,
 - związane z użytkowaniem pojazdów mechanicznych (w tym wózków widłowych) w zakresie niepodlegającym pod obowiązkowe ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów,
 - związaną z organizacją imprezy niepodlegającej ubezpieczeniu obowiązkowemu, w tym spowodowane działaniem fajerwerków lub pokazem sztucznych ogni,
 - wyrządzone przez podwykonawców (OC podwykonawcy),
 - związane z przygotowaniem leków przez farmaceutę (OC farmaceuty),
 - w związku z wykorzystywaniem lasera w **zabiegach kosmetycznych** (OC lasera).
- Na wniosek **Ubezpieczającego** i po opłaceniu składki dodatkowej zakres ochrony może zostać rozszerzony o postanowienia dodatkowe zgodnie z Załącznikiem nr 4 do OWU:
 - Wypuklenie franszyzy redukcyjnej,
 - PAKIET BEZPIECZENSTWA OC.

Terytorium, na którym działa ubezpieczenie **§ 34**

- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność **Ubezpieczonego** za **szkody**, które powstały na terytorium Polski i pozostałych krajów Unii Europejskiej, Szwajcarii, Norwegii, Islandii, Liechtensteinu, Wielkiej Brytanii, a także **szkody** powstałe na terytorium całego świata w związku z odbywaniem podróży służbowych przez pracowników **Ubezpieczonego** oraz związane udziałem w targach, wystawach, pokazach, konferencjach itp. Ochrona obejmuje ponadto odpowiedzialność za **szkody rzeczowe** w pomieszczeniach i ich wyposażeniu, najmowanych w bezpośrednim związku z odbywaniem konkretnej podróży służbowej przez pracownika.
- W sytuacji, gdy **Ubezpieczony** wprowadził **produkt** do obrotu lub wykonał usługę na terytorium Polski i pozostałych krajów Unii Europejskiej, Szwajcarii, Norwegii, Islandii, Liechtensteinu, Wielkiej Brytanii i jednocześnie nie miał świadomości, iż **produkt** lub przedmiot usługi znajdzie się poza tym terytorium (eksport pośredni) ochrona obowiązuje na terenie całego świata, z wyłączeniem USA, Kanady i Australii.
- W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej osoby fizycznej, nie prowadzącej działalności gospodarczej, a posiadającej **budynek, budo**wle lub **lokal**, który jest wynajmowany lub dzierżawiony **osobom trzecim**, w części bądź w całości, na cele mieszkalne lub prowadzenie działalności gospodarczej ochrona ubezpieczeniowa ograniczona jest do adresu miejsca ubezpieczenia wskazanego na **polisie**.
- W ubezpieczeniu w związku z organizacją konkretnego wydarzenia wskazanego w **polisie** ochrona ubezpieczeniowa ograniczona jest do terytorium Polski.

Zobowiązanie WARTY **§ 35**

W zakresie wynikającym z umowy ubezpieczenia zobowiązanie WARTY obejmuje:

- zbadanie zasadności roszczenia osoby trzeciej zarzucającego wyrządzenie **szkody** objętej ubezpieczeniem i udzielenie **Ubezpieczonemu** niezbędnego wsparcia w związku z tym roszczeniem, także w odniesieniu do roszczenia, które okazało się niezasadne,
- pokrycie **kosztów pomocy prawnej**, o ile poniesione zostały za zgodą lub na polecenie WARTY,
- wypłatę odszkodowania w zakresie odpowiedzialności **Ubezpieczonego** za **szkody** zdefiniowane w niniejszym Dziale OWU, na podstawie uznania dokonanego lub zaakceptowanego przez WARTĘ, ugody zawartej lub zaakceptowanej przez WARTĘ albo prawomocnego orzeczenia sądu,
- zwrot kosztów **Ubezpieczonego** poniesionych po zajściu wypadku ubezpieczeniowego, w celu zmniejszenia rozmiarów **szkody**, o ile podjęte środki były celowe, nawet jeżeli okazały się bezskuteczne.

Wyłączenia **§ 36**

- Z zastrzeżeniem §6, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje **szkód** spowodowanych lub wyrządzonych:
 - umyślnie przez **reprezentantów Ubezpieczonego**; świadomość oferowania wadliwego **produktu** lub świadczenia wadliwej usługi jest równoznaczną z winą umyślną,
 - osobom bliskim Ubezpieczonemu** będącemu osobą fizyczną (w tym prowadzącemu działalność gospodarczą lub będącemu współnikiem spółki cywilnej),
 - wynikających z umownego rozszerzenia zakresu odpowiedzialności wynikającego z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w tym z umownego przejęcia odpowiedzialności osoby trzeciej, z tytułu kar umownych, kar administracyjnych, nawiązek, grzywien i wynikających z nich odsetek,
 - z tytułu rękojmi, gwarancji, roszczeń konsumenta z tytułu braku zgodności towaru z umową roszczeń o wykonanie lub należyte wykonanie zobowiązania oraz o wykonanie zastępcze, z tytułu odstąpienia od umowy, roszczeń o zwrot kosztów poniesionych na poczet lub w celu wykonania umowy. Jednakże ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego** za **szkody** będące następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania,
 - z tytułu **szkód w produkcie**, a także:
 - roszczeń związanych z kosztami poszukiwania lub usunięcia **produktu** lub wad **produktu**,
 - roszczeń związanych ze spadkiem obrotu i stratami finansowymi będącymi wynikiem wadliwości **produktu**,
 - z tytułu **szkód** wyrządzonych przez **produkt** nieposiadający ważnego atestu, certyfikatu, zezwolenia dopuszczającego do obrotu, o ile taki atest, certyfikat, zezwolenie jest wymagane przez przepisy prawa, a także przez **produkt** niepełnowartościowy wprowadzony do obrotu z informacją o wadzie w takim zakresie, w jakim **szkoda** została wyrządzona wiadomą wadą **produktu**,
 - w przedmiocie pracy lub usługi wykonanej przez **Ubezpieczonego**, wywołanych jej wadą. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również:
 - roszczeń związanych z kosztami poszukiwania lub usunięcia wad pracy lub usługi,
 - roszczeń związanych ze spadkiem obrotu i stratami finansowymi będącymi wynikiem wadliwości pracy lub usługi,
 - zalaniami przez wody stojące lub płynące (np. rzeki, strumienie, jeziora, stawy, morze).
 - z tytułu **szkód** w gotowcach, papierach wartościowych, znakach akcyzy, a także metalach szlachetnych, kamieniach szlachetnych i półszlachetnych oraz wyrobach z nich wykonanych, dokumentach, projektach, planach, przedmiotach archiwalnych lub kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju oraz rzeczach ruchomych będących dziełami sztuki lub przedmiotami zabytkowymi,
 - w statkach powietrznych lub jednostkach pływających jak również jakichkolwiek **szkód osobowych lub szkód rzeczowych** wynikających z wypadku jakiegokolwiek statku powietrznego lub jednostki pływającej. Zakres ochrony nie obejmuje również **szkód** wynikających z działalności portów, stoczni morskich i śródlądowych oraz lotnisk oraz wynikających z obsługi portów lotniczych, a także działalności polegającej na naprawie, konserwacji, obsłudze, przechowywaniu statków powietrznych i jednostek pływających,
 - w związku z wykonywaniem jakichkolwiek prac lub usług na obszarach morskich, w tym także na stałych i tymczasowych budowach morskich (poza stałym lądem),
 - z tytułu odpowiedzialności ponoszonej na podstawie przepisów prawa:
 - zapobieganiu i zaradzaniu **szkodom** wyrządzonym środowisku naturalnemu (szkody ekologiczne),
 - o odpadach,
 - z tytułu **szkód osobowych** spowodowanych przez produkty lecznicze, preparaty ludzkiej krwi lub produkty krwiopochodne, wyroby medyczne (przy czym wyłączenie to nie dotyczy aptek i punktów aptecznych),
 - w związku ze świadczeniem jakichkolwiek usług, czynności medycznych lub innych czynności wykonywanych w celach leczniczych, prowadzeniem badań klinicznych lub innych badań o charakterze medycznym (przy czym wyłączenie nie dotyczy działalności weterynaryjnej),
 - z tytułu **szkód** w ładunku, wynikłych z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu towarów lub spedycji (OC przewoźnika drogowego i OC spedytora),
 - przez **terroryzm**,
 - z tytułu **szkód** wynikających z wadliwego wykonywania czynności mających za przedmiot zarządzanie drogami gminnymi, powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi, jak również wynikających z wykonywania działalności usługowej polegającej na zimowym utrzymaniu wymienionych dróg,
 - wynikłych z braku określonych w umowie właściwości estetycznych przedmiotu umowy lub z zastosowania elementów o właściwościach niezdolnych z umową,
 - naruszeniem dóbr osobistych innych niż życie lub zdrowie, a także praw autorskich, patentów, znaków towarowych lub praw ochronnych na wzory użytkowe lub zdobnicze,
 - z tytułu **szkód** wynikających z prowadzenia działalności w branżach wymienionych w Załączniku nr 1 do OWU.
- O ile zakres podstawowy ubezpieczenia nie został rozszerzony o klauzule dodatkowe wskazane w OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń z tytułu:
 - wypadków przy pracy poniesionych przez **pracowników Ubezpieczonego**,
 - szkód** powstałych w ruchomościach i nieruchomościach **osób trzecich**, z których **Ubezpieczony** korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia lub umowy o podobnym charakterze (OC najemcy),
 - szkód** powstałych podczas obróbki, naprawy, serwisu lub w rzeczach będących w przechowywaniu, pieczy, lub pod kontrolą **Ubezpieczonego**,
 - szkód** powstałych na terytorium poza zakresem podstawowym, tj. na terytorium całego świata w tym USA, Kanady i Australii,
 - szkód** powstałych w wyniku wprowadzenia do powietrza, wody lub gruntu substancji chemicznej (emisja),
 - szkód** powstałych wskutek wykonywania usług budowlano-montażowych,
 - szkód** wyrządzonych **osobom trzecim** przez wspólnotę mieszkaniową lub **czystych strat finansowych** poniesionych przez wspólnotę mieszkaniową wskutek działania lub zaniechania członka zarządu w zakresie sprawowanej przez niego funkcji,
 - szkód** związanych z wykonywaniem usług zimowego utrzymania dróg, chodników, parkingów.
 - szkód** wynikających z wadliwości wyrobu końcowego powstałego poprzez połączenie lub zmieszanie **produktów** z innymi wyrobami bądź ich dalsze przetwarzanie oraz wynikających z konieczności poszukiwania, usunięcia, demontażu lub odsłonięcia wadliwego **produktu** lub wad **produktu** lub montażu, umocowania lub położenia jakiegokolwiek innego **produktu** pozbawionego wad (usunięcie, zastąpienie),
 - szkód** wynikających z wadliwości wyrobów, które zostały wyprodukowane, poddane obróbce lub przetworzeniu za pomocą wyprodukowanych, dostarczonych, montowanych lub konserwowanych przez **Ubezpieczonego** maszyn, urządzeń lub ich części,
 - czystych strat finansowych**,
 - szkód osobowych** powstałych w związku z wykonywaniem **zabiegów kosmetycznych**.

Klauzule dodatkowe **§ 37**

- Na wniosek **Ubezpieczającego** i za opłatą dodatkowej składki, wyłączenia wskazane w § 36 ust. 2 mogą zostać uchylone poprzez włączenie do zakresu ubezpieczenia klauzul dodatkowych wskazanych w Załączniku nr 6 do OWU, niemniej tylko w takim zakresie w jakim wynika to z postanowień poszczególnych klauzul. Uzgodnienie przez strony rozszerzenia o którąkolwiek klauzulę dodatkową nie powoduje zmian w postanowieniach umowy ubezpieczenia innych niż wskazane w jej treści, w szczególności pozostałe warunki, wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności określone w OWU mają w pełni zastosowanie.
- Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia o klauzule wymienione w § 36 ust. 2 pkt. 9) i 10) jest możliwe o ile ubezpieczenie zostało zawarte w Wariancie KOMFORT.
- Ochrona ubezpieczeniowa wynikająca z klauzuli dodatkowej może być udzielona do wysokości sumy gwarancyjnej bądź do wysokości ustalonego podlimitu. Kwotowy podlimit odpowiedzialności wybierany jest przez **Ubezpieczającego** i wskazywany w **polisie**, jednakże nie może on być większy od maksymalnego poziomu wynikającego z OWU lub wskazanego w odpowiedniej klauzuli.

- Suma gwarancyjna § 38**
- Suma gwarancyjna oznacza kwotę określoną w **polisie**, która stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY w danym okresie ubezpieczenia, niezależnie od liczby **ubezpieczonych** czy poszkodowanych ani wysokości zgłoszonych roszczeń.
 - Suma gwarancyjna jest ustalana na jeden i wszystkie **wypadki** w okresie ubezpieczenia.
 - Suma gwarancyjna ulega każdorazowo zmniejszeniu o wartość wypłaconego przez WARTĘ odszkodowania, o którym mowa w § 35 pkt 3) oraz wartość kosztów wskazanych w § 35 pkt 2) i 4).
 - Klauzule dodatkowe rozszerzające umowę ubezpieczenia mogą przewidywać kwotowe ograniczenia odpowiedzialności WARTY w ramach sumy gwarancyjnej (podlimity). Do podlimitów stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące sumy gwarancyjnej. Wypłacone kwoty objęte podlimitem powodują jednocześnie zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
 - Jeżeli dla ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z klauzuli dodatkowej przewidzianej w Załączniku nr 6 do OWU zastrzeżono kwotowe ograniczenie poprzez określenie maksymalnego dopuszczalnego podlimitu dla danego ryzyka, a jednocześnie wskazana w **polisie** kwota sumy gwarancyjnej lub kwota podlimitu zastrzeżonego dla tego samego ryzyka jest niższa od wysokości maksymalnego podlimitu wynikającego z klauzuli, ochrona ubezpieczeniowa istnieje do wysokości sumy gwarancyjnej albo podlimitu wskazanego w **polisie**.
 - Jeżeli **szkoda** poniesiona przez osobę trzecią przewyższa wysokość sumy gwarancyjnej pokrycie kosztów wskazanych w § 35 pkt 2) nastąpi w części wyznaczonej przez stosunek wysokości sumy gwarancyjnej do wysokości tej **szkody**.
 - Wypłata bądź postawienie do dyspozycji kwoty równej sumie gwarancyjnej zwalnia WARTĘ z dalszych świadczeń.
 - WARTA nie odpowiada za dodatkowe koszty wynikające z braku zgody **Ubezpieczonego** na zawarcie przez WARTĘ ugody lub zaspokojenie roszczeń poszkodowanego.

**DZIAŁ IV
UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW**

Przedmiot i zakres ubezpieczenia § 39

- Przedmiotem ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) jest zdrowie i życie **Ubezpieczonego** w zakresie wynikającym z wybranego wariantu ubezpieczenia, zgodnie z poniższą tabelą:

Zakres ochrony:	WARIANT I	WARIANT II
śmierć Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku	✓	✓
stały uszczerbek na zdrowiu	✓	✓
naprawa lub nabycie przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	✓	✓
przeszkolenie zawodowe inwalidów	✓	✓
koszty leczenia		✓
czasowa niezdolność do pracy		✓
dziennie świadczenie szpitalne		✓

- Ochroną ubezpieczeniową mogą być objęte następstwa **nieszczęśliwych wypadków** podczas:
 - w zakresie ograniczonym – pracy oraz w drodze do/z pracy bądź zajęć lub wydarzeń organizowanych przez **Ubezpieczonego** związanych z jego działalnością,
 - w zakresie pełnym – pracy, w drodze do/z pracy bądź zajęć lub wydarzeń organizowanych przez **Ubezpieczonego** związanych z jego działalnością a także w życiu prywatnym.
- W zależności od grupy osób Ubezpieczonych umowa może obejmować:
 - pracowników**, przy czym za pracownika uznaje się także pracodawcę w rozumieniu kodeksu pracy; ochroną objęci są również pracownicy zatrudnieni przez **Ubezpieczonego** w trakcie trwania umowy ubezpieczenia, pod warunkiem, że ich liczba nie przekracza 50% zgłoszonej przy zawarciu umowy liczby pracowników, nie więcej niż 10 osób,
 - uczestników zajęć lub wydarzeń organizowanych przez **Ubezpieczonego**.
- Zakres umowy ubezpieczenia grupy określonej w ust 3 pkt. 1) na wniosek **Ubezpieczającego** i za opłatą dodatkowej składki, może zostać rozszerzony o świadczenia dodatkowe zgodnie z treścią określoną w § 42:
 - świadczenie wspierające ciągłość pracy,
 - świadczenie na pokrycie składek i opłat,
 - podwojenie świadczeń.
- WARTA odpowiada za następstwa **nieszczęśliwych wypadków** powstałe w wyniku zawału serca i udaru mózgu z zastrzeżeniem, iż odpowiedzialność ograniczona jest do 50% sumy ubezpieczenia z tytułu danego rodzaju świadczenia.
- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również następstwa **nieszczęśliwych wypadków** powstałe podczas wyczynowego uprawiania sportu.

Suma ubezpieczenia

§ 40

- Suma ubezpieczenia jest kwotą wskazaną w **polisie**, odnoszącą się do każdego **Ubezpieczonego** odrębnie, stanowiącą dla WARTY podstawę do obliczenia wartości świadczenia w przypadku wystąpienia **zdarzenia ubezpieczeniowego** objętego ochroną ubezpieczeniową.
- Odpowiedzialność WARTY z tytułu zajścia każdego ze **zdarzeń ubezpieczeniowych** wskazanych w umowie ubezpieczenia ograniczona jest do zapłaty świadczenia w wysokości nie wyższej niż wskazana w **polisie** sumy ubezpieczenia z tytułu zajścia tego zdarzenia.
- Niezależnie od świadczeń objętych umową ubezpieczenia WARTA zwraca **Ubezpieczonemu** niezbędne wydatki poniesione na:
 - przejazdy w Polsce najtańszym środkiem lokomocji do wskazanych przez WARTĘ lekarzy oraz na zleconą przez WARTĘ obserwację kliniczną,
 - badania lekarskie zlecone przez WARTĘ pod warunkiem, że zostały wykonane w Polsce.

Rodzaje świadczeń

§ 41

- Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego** w następstwie **nieszczęśliwego wypadku** wypłacane jest w wysokości 100% sumy ubezpieczenia wskazanej w **polisie** i przysługuje jeśli **Ubezpieczony** zmarł przed upływem dwóch lat od dnia wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową.
- Świadczenie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu** w następstwie **nieszczęśliwego wypadku**:
 - stanowi iloczyn orzeczonego procentu **stałego uszczerbku na zdrowiu** i sumy ubezpieczenia,
 - z zastrzeżeniem urazów określonych w poniższej tabeli, gdzie przy określaniu procentu **stałego uszczerbku na zdrowiu** nie jest brany pod uwagę stopień skomplikowania urazu, procent stałego uszczerbku określają lekarze powołani przez WARTĘ na podstawie Tabeli norm oceny procentowej stałego uszczerbku na zdrowiu TUIR „WARTA” S.A. dostępnej na stronie internetowej www.warta.pl,

Rodzaj urazu	% stałego uszczerbku na zdrowiu
złamanie nosa	4
złamanie zęba stałego (za każdy ząb)	1
złamanie żebra (za każde żebro)	2
złamanie kończyny górnej (bez palców)	3

złamanie palca (za każdy palec)	1,5
skręcenie/zwichnięcie palców (za każdy palec)	1
złamanie kończyny dolnej (bez palców)	5
zwichnięcie/skręcenie stawu skokowego	2,6
zwichnięcie/skręcenie stawu kolanowego	4
zwichnięcie/ skręcenie kończyny górnej (bez palców)	2

- wysokość świadczenia z tytułu **stałego uszczerbku na zdrowiu** na jedno **zdarzenie ubezpieczeniowe** nie może przekroczyć 100% sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia,
 - przy ustalaniu procentu **stałego uszczerbku na zdrowiu** nie bierze się pod uwagę specjalności zawodowej **Ubezpieczonego**,
 - w przypadku dłuższego leczenia, procent **stałego uszczerbku na zdrowiu** określa się najpóźniej w 24 miesiącu od daty zajścia **nieszczęśliwego wypadku**,
 - w przypadku utraty lub uszkodzenia organu, narządu czy układu, których funkcje przed wypadkiem były już upośledzone wskutek choroby lub stałego uszczerbku na zdrowiu, procent **stałego uszczerbku na zdrowiu** w związku z wypadkiem określa się jako różnicę pomiędzy stopniem uszczerbku po wypadku, a stanem przed tym wypadkiem.
- Świadczenie z tytułu naprawy lub nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych**:
 - zwrot kosztów naprawy lub nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych poniesionych na terytorium Polski w związku z **nieszczęśliwym wypadkiem** następuje w oparciu o dostarczone rachunki oraz pod warunkiem, że naprawa/nabycie zlecone zostały przez lekarza i miały miejsce w okresie do dwóch lat od daty zaistnienia **nieszczęśliwego wypadku**,
 - WARTA zobowiązana jest do wypłaty świadczenia w wysokości poniesionych kosztów, w granicach sumy ubezpieczenia.
 - Świadczenie z tytułu przeszkolenia zawodowego inwalidów**:
 - koszty przeszkolenia zawodowego zwracane są pod warunkiem, że powstały w następstwie **nieszczęśliwego wypadku** oraz zostały poniesione na terenie Polski w okresie nie dłuższym niż dwa lata od daty jego zaistnienia,
 - WARTA zobowiązana jest do wypłaty świadczenia w wysokości poniesionych kosztów, w granicach sumy ubezpieczenia,
 - koszty zwracane są **Ubezpieczającemu** lub **Ubezpieczonemu**, w zależności od tego, kto je poniósł.
 - Świadczenie z tytułu czasowej niezdolności do pracy**:
 - wysokość świadczenia stanowi iloczyn ilości dni czasowej niezdolności do pracy i wysokości dziennego świadczenia,
 - czasowa niezdolność do pracy to orzeczona przez uprawnionego lekarza i potwierdzona zaświadczeniem lekarskim wystawionym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa czasowa niezdolność **Ubezpieczonego** do wykonywania działalności przynoszącej dochód lub wynagrodzenie w ramach umowy o pracę, wykonywania wolnego zawodu lub innej umowy. W przypadku osób, które nie ukończyły 26 roku życia i kontynuują naukę w trybie dziennym, ochrona obejmuje także czasową niezdolność do nauki, przez którą rozumie się czasową niezdolność do uczestnictwa we wszystkich zajęciach dydaktycznych – zwolnienie tylko z zajęć wychowania fizycznego nie jest traktowane jako czasowa niezdolność do nauki,
 - świadczenie wypłacane jest w przypadku wystąpienia czasowej niezdolności do pracy w wyniku **nieszczęśliwego wypadku**, od 1-go dnia niezdolności do pracy – w przypadku leczenia szpitalnego, albo od 15-go dnia niezdolności do pracy – w przypadku leczenia ambulatoryjnego, przez maksymalny okres 90 dni od daty zaistnienia **nieszczęśliwego wypadku**, w wysokości 0,5% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 200 zł za dzień,
 - WARTA zastrzega sobie prawo do wstrzymania wypłaty świadczenia z tytułu czasowej niezdolności do pracy, gdy **Ubezpieczony** podczas jego pobierania wykonywał pracę lub uczestniczył w zajęciach dydaktycznych.
 - Świadczenie z tytułu pobytu w szpitalu**:
 - wysokość świadczenia stanowi iloczyn dni pobytu w **szpitalu** i wysokości dziennego świadczenia,
 - świadczenie przysługuje w przypadku pobytu **Ubezpieczonego** w **szpitalu** na terytorium Polski, trwającego nieprzerwanie co najmniej 2 dni i będącego następstwem **nieszczęśliwego wypadku**. W rozumieniu niniejszych OWU dzień pobytu w **szpitalu** oznacza dzień kalendarzowy, w którym **Ubezpieczony** przebywał w **szpitalu**, niezależnie od tego, ile czasu w danym dniu trwał jego pobyt, przy czym za pierwszy przyjmuje się dzień rejestracji, a za ostatni – dzień wypisu ze **szpitala**,
 - dziennie świadczenie szpitalne wypłacane jest przez maksymalny okres 90 dni, w wysokości 0,5% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 200 zł za dzień,
 - w warunkiem wypłaty świadczenia jest dostarczenie do WARTY potwierdzenia hospitalizacji **Ubezpieczonego** wystawionego przez **szpital**,
 - następujące po sobie okresy pobytu w **szpitalu** z powodu tego samego **nieszczęśliwego wypadku** uważane są jako następstwo jednego wypadku i sumują się.
 - Świadczenie z tytułu kosztów leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków**:
 - zwrot kosztów, za które uważa się: pobyt i leczenie w szpitalu, wizyty lekarskie, badania, zabiegi, rehabilitację i operacje (w tym operacje plastyczne w celu usunięcia opszczęć i okaleczeń rewiacyjnych ciała **Ubezpieczonego**), a także zakup niezbędnych lekarstw oraz środków opatrunkowych przepisanych przez lekarza,
 - wypłata następuje w oparciu o dostarczone rachunki i dowody opłat, pod warunkiem, że koszty poniesione zostały na terenie Polski i w okresie nie dłuższym niż 2 lata od daty zaistnienia **nieszczęśliwego wypadku** oraz nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub innej umowy ubezpieczenia, do maksymalnego limitu wynoszącego 30% sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 15.000 zł.

Dodatkowe rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej

§ 42

- Świadczenie wspierające ciągłość pracy**.
 - Jeżeli pracownik **Ubezpieczonego** uległ **nieszczęśliwemu wypadkowi** objętemu ubezpieczeniem, w wyniku którego jest niezdolny do pracy przez okres co najmniej 30 dni lub nastąpiła śmierć pracownika, WARTA pokrywa świadczenie na poczet zatrudnienia pracownika na zastępstwo, w wysokości 500 zł za każdy dzień niezdolności do pracy pracownika przez maksymalnie 3 miesiące, a w przypadku śmierci – płatne jednorazowo za cały okres odszkodowawczy w wysokości 50% sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 25.000 zł.
 - Okres odszkodowawczy liczony jest od pierwszego dnia udokumentowanej niezdolności do pracy w wyniku wypadku.
 - Świadczenie przysługuje jednorazowo w okresie ubezpieczenia i wypłacane jest **Ubezpieczonemu** – pracodawcy.
- Świadczenie na pokrycie składek i opłat**.
 - Jeżeli **Ubezpieczony** uległ **nieszczęśliwemu wypadkowi** objętemu ubezpieczeniem, w wyniku którego jest niezdolny do pracy przez okres co najmniej 30 dni oraz nastąpiła przerwa w prowadzeniu działalności gospodarczej, WARTA pokrywa świadczenie na poczet stałych opłat i składek: na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, opłaty dzierżawne, czynsz, odsetki od rat kredytów i rat leasingowych i inne stałe opłaty.
 - Okres odszkodowawczy wynosi maksymalnie 3 miesiące, liczony jest od pierwszego dnia udokumentowanej niezdolności do pracy w wyniku wypadku.
 - Świadczenie przysługuje jednorazowo w okresie ubezpieczenia w wysokości 5.000 zł za każdy miesiąc niezdolności do pracy i wypłacane jest **Ubezpieczonemu** – pracodawcy.
- Podwojenie świadczeń**.
Jeżeli **Ubezpieczony** uległ **nieszczęśliwemu wypadkowi** w czasie pracy, w wyniku którego doszło do stałego uszczerbku na zdrowiu określonego w tabeli w § 41 ust. 2 lub śmierci **Ubezpieczonego**, należne świadczenie jest powiększane o 100%.

**Wyłączenia
§43**

Z zastrzeżeniem §6, WARTA nie odpowiada za następstwa **nieszczęśliwych wypadków** powstałe w wyniku:

- 1) chorób, zwichnięć nawykowych stawów (zwichnięcia pojawiające się bez konkretnej przyczyny np. podczas snu lub przy obciążeniu normalnie niepowodującym zwichnięć),
- 2) usiłowania lub popełnienia przez **Ubezpieczonego** samobójstwa lub umyślnego okaleczenia,
- 3) udziału **Ubezpieczonego** w strajkach, zamieszkach, bójkach (z wyjątkiem działania w obrocie koniecznej), rozruchach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg, aktach terroryzmu, sabotażu lub podobnych aktach niepokojów społecznych,
- 4) w związku z usiłowaniem popełnienia lub popełnieniem przez **Ubezpieczonego** przestępstwa,
- 5) uszkodzenia ciała spowodowanego leczeniem oraz zabiegami leczniczymi bez względu na to przez kogo były wykonywane,
- 6) uprawianiem przez **Ubezpieczonego** sportów wysokiego ryzyka oraz zawodowym uprawianiem sportu.

**DZIAŁ V
USŁUGI ASSISTANCE**

**Przedmiot i zakres usług assistance
§44**

1. Przedmiotem ubezpieczenia assistance jest organizacja i pokrycie świadczeń w zakresie:
 - 1) POMOCY TECHNICZNEJ,
 - 2) POMOCY MEDYCZNEJ.
2. Usługi assistance są świadczone na rzecz **Ubezpieczonego**, a w przypadku ust. 1 pkt 2) również na rzecz reprezentanta **Ubezpieczonego** oraz pracowników **Ubezpieczonego**.
3. Miejscem świadczenia usługi assistance jest teren Polski. W przypadku POMOCY TECHNICZNEJ zakres działania ograniczony jest do miejsca ubezpieczenia wskazanego w **polisie**.
4. Warunkiem skorzystania z usług o charakterze innym niż informacyjny jest powiadomienie Centrum Obsługi Klienta (COK) o zdarzeniu.

**Pomoc techniczna
§45**

1. Usługa uruchamia się w przypadku wystąpienia **zdarzenia losowego** objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia mienia w zakresie KOMFORT, KOMFORT PLUS lub **sprzętu elektrycznego** od wszystkich ryzyk, o ile istnieje ryzyko powstania i/lub powiększenia się **szkody**.
2. Z zastosowaniem uzupełniających zapisów wg ust. 3 usługa POMOCY TECHNICZNEJ obejmuje:
 - 1) pokrycie kosztów dojazdu, robocizny specjalistów oraz materiałów, ograniczonych wyłącznie do: wkładek do zamków, zawiasów, klejów, śrub, pianek montażowych, silikonów, wężyków przyłączeniowych i folii paroizolacyjnych (ust. 3 pkt 1)),
 - 2) organizację i pokrycie kosztów dojazdu i robocizny ekipy sprzątającej oraz kosztów środków czystości, gdy zachodzi potrzeba posprzątania miejsca ubezpieczenia w następstwie **zdarzenia losowego pożar lub zalanie** (ust. 3 pkt 6)); usługa nie obejmuje kosztów zakupu maszyn i urządzeń czyszczących,
 - 3) organizację i pokrycie kosztów dojazdu **Ubezpieczonego** z miejsca przebywania na terenie Polski do miejsca **szkody** w sytuacji, gdy w chwili zajścia **zdarzenia losowego**, znajduje on poza miejscem ubezpieczenia, a jego obecność w miejscu **szkody** jest niezbędna. Transport ubezpieczonego realizowany będzie autobusem lub pociągiem (I klasa). W przypadku gdy odległość jest większa niż 350 km dopuszcza się możliwość transportu samolotem. O wyborze środka transportu decyduje COK (ust. 3 pkt 6)),
 - 4) dostęp do infolinii o usługodawcach (ust. 3 pkt 9)).
 - 5) w razie uruchomienia usługi naprawy sprzętu lub pomocy IT w zakresie **oprogramowania komputerowego Microsoft Office**, powodujących brak możliwości korzystania ze sprzętu WARTA organizuje pomoc:
 - a) polegającą na kontakcie telefonicznym z informatykiem w celu udzielenia instruktażu odnośnie zgłaszanego problemu technicznego. W sytuacji braku możliwości rozwiązania problemu telefonicznie WARTA organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny informatyka do klienta,
 - b) w celu dokonania naprawy sprzętu i pokryje koszty dojazdu specjalisty (serwisanta sprzętu biurowego) i robocizny. W razie braku możliwości naprawy sprzętu w miejscu ubezpieczenia, WARTA organizuje transport i pokrywa (analogicznie jak w przypadku naprawy na miejscu) koszty naprawy sprzętu w autoryzowanym serwisie.
3. Zakres, limity odpowiedzialności na zdarzenie i liczbę maksymalną zdarzeń podlegających ochronie w ramach odpowiedzialności POMOCY TECHNICZNEJ dla poszczególnych świadczeń określa poniższa tabela:

POMOC TECHNICZNA		
ZAKRES USŁUGI	Limit na zdarzenie (zł)	Limit zdarzeń w okresie ubezpieczenia (max)
1) Pomoc specjalisty w miejscu ubezpieczenia – zakres ochrony obejmuje koszty dojazdu, robocizny oraz materiałów użytych do realizacji usługi zgodnie z ust. 2 w odniesieniu do specjalisty (tj. ślusarza, hydraulika, elektryka, dekarza, murarza, stolarza, szklarza, technika urządzeń grzewczych i klimatyzacyjnych, technika urządzeń alarmowych, serwisanta sprzętu biurowego – w tym informatyka, malarza, glazurnika, parkieciarza odpowiedniego ze względu na rodzaj uszkodzeń w celu dokonania naprawy w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego w celu usunięcia awarii lub awaryjnego otwarcia drzwi w sytuacji: a) awarii systemu alarmowego zamontowanego w miejscu ubezpieczenia powodującej włączenie syren dźwiękowych lub świetlnych, których Ubezpieczony nie jest w stanie samodzielnie wyłączyć, b) niemożliwości otwarcia drzwi wejściowych prowadzących do ubezpieczonego lokalu na skutek utraty kluczy, zatrzasknięcia lub uszkodzenia zamka.	2.000	3
2) Transport ocalałego mienia tj.: zorganizowanie i pokrycie kosztów transportu ocalałego mienia do wskazanego przez Ubezpieczonego miejsca składowania oraz ze wskazanego przez Ubezpieczonego miejsca składowania do miejsca ubezpieczenia lub innego miejsca wznowienia działalności gospodarczej, pod warunkiem, że ocalałe mienie można załadować do samochodu ciężarowego o ładowności do 3,5 tony.	2.000	2
3) Przechowywanie mienia – tj.: pokrycie kosztów przechowywania ocalałego mienia w miejscu wskazanym przez Ubezpieczonego .	2.000	2
4) Dozór mienia – tj.: zorganizowanie oraz pokrycie kosztów wynajęcia strażnika zatrudnionego w wyspecjalizowanej firmie ochroniarzkiej maksymalnie do 72h.	3.000	2

5) Sprzątanie po szkodzie WARTA organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny ekipy sprzątającej oraz koszty środków czystości w następstwie wystąpienia zdarzenia losowego w postaci pożaru lub zalania .	600	1
6) Powrót Ubezpieczonego . W sytuacji, gdy w chwili zajścia zdarzenia losowego , Ubezpieczony znajduje się poza miejscem ubezpieczenia, a jego obecność w miejscu szkody jest niezbędna, WARTA organizuje i pokryje koszty dojazdu Ubezpieczającego z miejsca przebywania na terenie Polski do miejsca szkody . O wyborze środka transportu decyduje Centrum Obsługi Klienta (COK).	2.000	2
7) Naprawa sprzętu biurowego – tj.: kserokopiarki, drukarki, skanera, niszczarki dokumentów, komputera stacjonarnego wraz z monitorem, laptopa, kuchni gazowej i elektrycznej, chłodziarko-zamrażarki, zamrażarki, zmywarki, które zostały zakupione przez Ubezpieczonego jako sprzęt fabrycznie nowy i które są wykorzystywane w miejscu ubezpieczenia na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej w wyniku uszkodzenia uniemożliwiającego prawidłowe korzystanie ze sprzętu, które nie jest spowodowane bezpośrednim działaniem człowieka.	1.000	2
8) Pomoc IT w zakresie oprogramowania – tj.: w związku z uszkodzeniem lub niewłaściwym działaniem oprogramowania komputerowego Microsoft Office uniemożliwiającego prawidłowe i zgodne z przeznaczeniem korzystanie z tego oprogramowania i sprzętu komputerowego.	Telefoniczna bez limitu	Telefoniczna bez limitu
9) Infolinia o usługodawcach zakres usług obejmuje udzielenie telefonicznej informacji o firmach świadczących usługi: ślusarskie, hydrauliczne, elektryczne, dekarские, szklarskie, stolarskie, murarskie, malarskie, glazurnicze, parkieciarskie oraz w zakresie serwisu i naprawy urządzeń oraz instalacji grzewczych i klimatyzacyjnych.	Telefoniczna bez limitu	Telefoniczna bez limitu

**Pomoc medyczna
§46**

1. W przypadku, gdy **Ubezpieczony/pracownik Ubezpieczonego** uległ w Polsce, w miejscu prowadzenia działalności, w miejscu pracy lub podczas podróży służbowej, nagłemu zachorowaniu, rozumianemu jako powstały w sposób nagły stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu Ubezpieczonego, wymagający natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu, lub nieszczęśliwemu wypadkowi, WARTA spełnia jedno lub więcej z następujących świadczeń:
 - 1) wizyta lekarza,
 - 2) transport ubezpieczonego,
 - 3) wizyta pielęgniarki,
 - 4) domowa opieka pielęgniarska,
 - 5) pomoc domowa po hospitalizacji,
 - 6) organizacja procesu rehabilitacyjnego,
 - 7) dostawa leków i sprzętu rehabilitacyjnego,
 - 8) przejazd w celu zastępstwa w podróży służbowej,
 - 9) informacja medyczna.
2. Zakres, limity odpowiedzialności na zdarzenie i liczbę maksymalną zdarzeń podlegających POMOCY MEDYCZNEJ dla poszczególnych świadczeń określa poniższa tabela:

POMOC MEDYCZNA			
ZAKRES USŁUGI		Limit na zdarzenie (zł)	Limit zdarzeń w okresie ubezpieczenia (max)
1) Wizyta lekarza – organizacja i pokrycie kosztów dojazdu oraz honorarium lekarza za wizytę w miejscu pobytu Ubezpieczonego/pracownika Ubezpieczonego lub zorganizowanie i pokrycie kosztów konsultacji lekarskiej w placówce medycznej.		500	5
2) Transport chorego – organizacja i pokrycie kosztów transportu Ubezpieczonego/pracownika Ubezpieczonego z miejsca pobytu do odpowiedniej placówki medycznej i zalecanym przez uprawnionego lekarza środkiem transportu, lub z placówki medycznej do innej placówki medycznej, w sytuacji gdy placówka, w której przebywa Ubezpieczony/pracownik Ubezpieczonego nie odpowiada wymogom leczenia odpowiednim dla jego stanu zdrowia oraz gdy jest on skierowany na badania specjalistyczne lub zabieg chirurgiczny w innej placówce medycznej, a także z placówki medycznej do miejsca zamieszkania, jeżeli pobyt w szpitalu trwał dłużej niż 5 dni.		1.000	5
3) Wizyta pielęgniarki – w przypadku wystąpienia wskazań medycznych organizacja i pokrycie kosztów dojazdu oraz honorarium pielęgniarki wyłącznie w miejscu pobytu Ubezpieczonego/pracownika Ubezpieczonego .		300	5
4) Domowa opieka pielęgniarska przez 48h – organizacja i pokrycie kosztów dojazdu i honorarium pielęgniarki w celu sprawowania opieki nad Ubezpieczonym/pracownikiem , który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi lub nagłemu zachorowaniu i przebywał w szpitalu przez okres minimum 3 dni.		500	5
5) Pomoc domowa przez 3 dni – organizacja i pokrycie kosztów wynajęcia pomocy domowej, która pomoże Ubezpieczonemu/pracownikowi Ubezpieczonego w codziennych domowych czynnościach (drobne zakupy, drobne sprzątanie, przygotowanie posiłków- koszt ponosi Ubezpieczony/pracownik Ubezpieczonego) pod warunkiem, że Ubezpieczony/pracownik przebywał w szpitalu przez okres minimum 3 dni.		500	max. 3

6)	Organizacja rehabilitacji – organizacja i pokrycie kosztów rehabilitacji zaleconej przez lekarza związanej z nieszczęśliwym wypadkiem zaistniałym w okresie ubezpieczenia.	700	max. 2
7)	Dostawa leków i sprzętu rehabilitacyjnego – organizacja i pokrycie kosztów dostarczenia zaleconych przez lekarza leków i drobnego sprzętu rehabilitacyjnego do miejsca zamieszkania Ubezpieczonego/pracownika Ubezpieczonego w sytuacji, gdy w następstwie wypadku w miejscu pracy lub nagłego zachorowania, zgodnie z dokumentem zwolnienia lekarskiego wymaga on leżenia, z zastrzeżeniem iż koszt leków lub sprzętu jest pokrywany przez osobę objętą ubezpieczeniem.	200	max. 2
8)	Przejazd w celu zastępstwa w podróży służbowej – pokrycie kosztów osoby wyznaczonej przez Ubezpieczonego do miejsca, w którym inny pracownik uległ nieszczęśliwemu wypadkowi i nie jest w stanie wykonywać czynności służbowych.	500	max. 2
9)	Infolinia medyczna zapewnia całodobowy telefoniczny dostęp do : a) rozmowy z lekarzem COK, który w miarę posiadanej wiedzy specjalistycznej oraz istniejących możliwości udzieli Ubezpieczonemu ustnej informacji, co do dalszego postępowania, b) informacji o lekach, ich działaniu, interakcjach z innymi środkami, przeciwwskazaniach, dawkowaniu, ich zamiennikach. c) Telefoniczna rozmowa z lekarzem COK oraz informacje o lekach nie mają charakteru diagnostycznego i leczniczego.	Telefoniczna bez limitu	Telefoniczna bez limitu

Wyłączenia § 47

- Z zastrzeżeniem § 6, niezależnie od zakresu świadczeń assistance WARTA:
 - nie organizuje oraz nie pokrywa kosztów usług związanych z konserwacją sprzętu oraz konfiguracją sprzętu komputerowego,
 - w ramach usługi naprawa sprzętu WARTA nie organizuje oraz nie pokrywa kosztów usług dla sprzętu objętego gwarancją producenta, a także w przypadku braku możliwości naprawy sprzętu w związku z niedostępnością nowych części zamiennych niezbędnych do naprawy tego sprzętu.
- Z usług assistance wyłączone są ponadto usługi:
 - związane z naprawą sprzętu i będące skutkiem:
 - niewłaściwego lub niezgodnego z instrukcją użytkowania (w tym stosowania napięć wyższych niż przewidziano dla danego modelu), przechowywania lub konserwacji sprzętu,
 - stosowania sprzętu niezgodnie z przepisami bezpieczeństwa,
 - niewłaściwej lub niezgodnej z instrukcją instalacji, napraw, przeróbek, dostrożeń lub zmian konstrukcyjnych dokonywanych przez **Ubezpieczonego**.
 - związane z uszkodzeniami, za naprawę których odpowiadają służby administracyjne lub służby pogotowia technicznego, energetycznego, wodno-kanalizacyjnego oraz gazowego,
 - elektryka lub technika urządzeń i instalacji grzewczych związane z uszkodzeniami żarówek, lampek kontrolnych, przedłużaczy itp.,
 - związane z naprawą uszkodzeń, które pojawiły się przed momentem zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną, w tym wad za które odpowiedzialność ponosi producent,
 - związane z naprawą sprzętu biurowego starszego niż 7 lat,
 - pokrycia kosztów zakupu leków, środków opatrunkowych i innych medykamentów oraz sprzętu rehabilitacyjnego,
 - związane z chorobami: przewlekłymi i psychicznymi oraz ich zaostrzeniami.
- W ubezpieczeniu assistance WARTA nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub brak możliwości realizacji świadczeń assistance, jeśli są one spowodowane działaniem siły wyższej takiej jak: strajki, niepokoje społeczne, zamieszki, akty terrorystyczne, sabotaż, działania wojenne, stan wyjątkowy, skutki promieniowania radioaktywnego, a także ograniczeniami w poruszaniu się wynikającymi z decyzji władz administracyjnych, awarii urządzeń telekomunikacyjnych.
- W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 3 WARTA uwzględni poniesione przez **Ubezpieczonego** uzasadnione i udokumentowane koszty do takiej wysokości, jakby sama organizowała usługi assistance.
- Z zastrzeżeniem ust. 4 WARTA nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenia i koszty, gdy **Ubezpieczony** działał bez uprzedniego porozumienia z COK. Informacje medyczne oraz telefoniczna rozmowa z lekarzem COK nie mają charakteru diagnostycznego i leczniczego i nie mogą być traktowane jako podstawa do roszczeń wobec lekarza, który ich udzielił lub wobec WARTY.
- WARTA nie zorganizuje usług assistance, o ile ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia **Ubezpieczonego** konieczne jest wezwanie pogotowia ratunkowego. COK po stwierdzeniu okoliczności wskazanych w zdaniu poprzednim może wezwać pogotowie ratunkowe, jeżeli stan zdrowia **Ubezpieczonego** uniemożliwia mu zrealizowanie tej czynności samodzielnie.
- WARTA nie pokryje kosztów usług assistance, jeżeli zostały one pokryte w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

Postępowanie w przypadku zdarzenia objętego usługą assistance § 48

- W przypadku wystąpienia **szkody Ubezpieczonego** jest zobowiązany do skontaktowania się telefonicznie z COK pod numerem podanym na **polisie**.
- Osoba zgłaszająca powinna podać wszelkie informacje niezbędne do zorganizowania pomocy w ramach świadczonych usług, przede wszystkim: dane pozwalające na zidentyfikowanie **Ubezpieczającego i/lub Ubezpieczonego** (NIP, REGON lub nr polisy) oraz krótki opis zdarzenia i rodzaj koniecznej pomocy.

Wiceprezes Zarządu

Jarosław Niemirowski

Jarosław NIEMIROWSKI

Prezes Zarządu

Jarosław Parkot

Jarosław PARKOT

ZAŁĄCZNIK NR 1 LISTA DZIAŁALNOŚCI (PKD) NIE OBEJMOWANYCH OCHRONĄ UBEZPIECZENIOWĄ NA PODSTAWIE OWU WARTA EKSTRA BIZNES PLUS

Lp	PKD	Opis działalności	Zakres	
			Mienie	OC
1	01	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	01.47, 01.70 ✓	01.70 – ✓
2	02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	✓	
3	12	Produkcja wyrobów tytoniowych	✓	✓
4	15.20	Produkcja obuwia	✓	
5	16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	✓	
6	20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	✓	
7	20.51	Produkcja materiałów wybuchowych	✓	✓
8	22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	✓	
9	24.46	Wytwarzanie paliw jądrowych	✓	✓
10	25.40 (2007) 25.30 (2025)	Produkcja broni i amunicji	✓	✓
11	31	Produkcja mebli	✓	
12	32.91	Produkcjamiot, szczotek i pędzli	✓	
13	35	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	✓	
14	36	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	✓	✓
15	37	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	✓	✓
16	38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	✓	✓
17	39	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami		✓
18	86.10	Działalność szpitali		✓
19	86.90 (2007) 86.92 (2025)	Działalność pogotowia ratunkowego		✓
20	91	Działalność archiwów, muzeów oraz pozostała działalność na rzecz dziedzictwa kulturowego	✓	

✓ – oznacza wyłączenie branży z ochrony

**ZAŁĄCZNIK NR 2
PAKIEŢ KORZYŚCI – MIENIE**

Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszym załącznikiem postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia mienia, bez konieczności zapłaty dodatkowej składki zastosowanie mają następujące rozszerzenia ochrony:

Koszty ratownictwa i związane ze szkodą

§ 1

1. WARTA potwierdza, że w granicach sumy ubezpieczenia, ubezpieczonych zdarzeń losowych odszkodowanie obejmuje udokumentowane koszty:
 - 1) **akcji ratowniczej**
powstałe wskutek zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia **szkody** objętej zakresem ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego ubezpieczonego mienia przed taką **szkodą**, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
 - 2) **usunięcia pozostałości po szkodzie**
łącznie z kosztami wywozu części niezdatnych do użytku, ich składowaniem lub utylizacją (w tym stanowiących **mienie obrotowe** w aptekach), pod warunkiem, że **Ubezpieczony** jest zobowiązany do dokonania tych czynności) – jednak nie więcej niż do limitu 10% wartości **szkody**,
 - 3) **koszty rzeczoznawców**
powołanych przez **Ubezpieczonego** za zgodą WARTY w celu ustalenia okoliczności zdarzenia lub rozmiaru **szkody** – jednak nie więcej niż do limitu odpowiedzialności w wysokości 10% wartości **szkody**, nie więcej niż 50.000 zł,
 - 4) **koszty pracy w godzinach nadliczbowych**
nocnych, w dni wolne od pracy oraz frachtu ekspresowego (w tym lotniczego) poniesione na terenie Polski, o ile koszty te poniesiono w celu przyspieszenia naprawy, nabycia lub odtworzenia ubezpieczonego mienia w związku ze **szkodą** – jednak nie więcej niż do limitu odpowiedzialności w wysokości 10% wartości **szkody**, nie więcej niż 50.000 zł,
 - 5) **koszty poszukiwania przyczyn szkody**
koszty poniesione w celu ustalenia elementu, którego uszkodzenie lub wada były bezpośrednią przyczyną szkody, oraz usunięcia skutków jego poszukiwania (przywrócenia stanu poprzedniego) do – limitu 10% sumy ubezpieczenia mienia nie więcej niż 20.000 zł,
 - 6) **koszty odtworzenia dokumentacji**:
 - a) powstałe w następstwie szkody w ubezpieczonym mieniu w związku z wystąpieniem **zdarzenia losowego**, za które WARTA ponosi odpowiedzialność, koszty robocizny na odtworzenie dokumentacji papierowej, a w przypadku dokumentów zawartych na elektronicznych nośnikach informacji koszty wprowadzenia danych z kopii zapasowych lub koszt ręcznego wprowadzenia danych z dokumentów źródłowych dostarczonych przez **Ubezpieczonego** (w tym stanowiących podstawę do uzyskania refundacji w odniesieniu do sprzedanych przez aptekę detaliczną leków refundowanych). Jeżeli nie jest konieczne odtworzenie dokumentacji albo jeżeli odtworzenie dokumentacji nie zostało przeprowadzone w ciągu 12 miesięcy po wystąpieniu **szkody**, WARTA pokryje jedynie koszty odtworzenia zniszczonych lub uszkodzonych zewnętrznych nośników danych na nowe,
 - b) ochrona obowiązuje do limitu odpowiedzialności w wysokości 10% wartości **szkody** nie więcej niż 50.000 zł,
 - c) z ochrony wyłączona jest dokumentacja papierowa i elektroniczna tworzona przez **Ubezpieczonego** na potrzeby **osób trzecich** oraz przekazana przez **osoby trzecie**, co nie dotyczy jedynie dokumentacji będącej podstawą do uzyskania refundacji przez apteki detaliczne.
2. Rozszerzenia wg ust. 1 pkt 5) oraz 6) nie dotyczą ubezpieczenia mienia w transporcie – Rozdział IV.

Zrzeczenie się prawa do regresu

§ 2

Odmienne niż stanowi § 11 OWU uzgodniono, że WARTA w ramach ubezpieczeń określonych w Rozdziałach II i III odstępuje od roszczeń regresowych wobec właściciela **budynku** lub **lokalu**, jeżeli takie rozwiązanie zostało narzucone **Ubezpieczonemu** jako użytkownikowi **budynku** lub **lokalu** w umowie, na podstawie której użytkuje on **budynek** lub **lokal**.

Automatyczne pokrycie nowych inwestycji

§ 3

1. W zakresie ubezpieczonych **zdarzeń losowych** WARTA w ramach ubezpieczeń określonych w Rozdziałach II i III obejmuje automatyczną ochroną ubezpieczeniową środki trwałe, które zostaną nabyte w okresie ubezpieczenia lub których wartość wzrośnie w wyniku modernizacji lub inwestycji.
2. Automatyczna ochrona ubezpieczeniowa zostaje udzielona pod warunkiem, że mienie jest przeznaczone i wykorzystywane do działalności gospodarczej zadeklarowanej we wniosku przy zawieraniu umowy ubezpieczenia i wskazanej w **polisie**.
3. Odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się z dniem ukończenia modernizacji lub inwestycji, z dniem przyjęcia mienia do ewidencji środków trwałych lub z dniem przejścia na **Ubezpieczonego** ryzyka przypadkowej utraty (zniszczenia, uszkodzenia) mienia, w zależności, która z powyższych sytuacji zajdzie wcześniej.
4. Wartość mienia obejmowanego automatyczną ochroną w okresie ubezpieczenia ograniczona jest do 10% sumy ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia (aktualnej na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia) nie więcej niż 1.000.000 zł.
5. W zależności od systemu ubezpieczenia wg § 28 OWU, odpowiedzialność WARTY ograniczona jest do:
 - 1) dla **sum stałych** – sumy ubezpieczenia środków trwałych wskazanej w **polisie**, powiększonej o limit wynikający z ust. 4,
 - 2) dla **pierwszego ryzyka** – sumy ubezpieczenia (limitu) wskazanej w **polisie**.

Automatyczne pokrycie w nowym miejscu ubezpieczenia

§ 4

1. W zakresie ubezpieczonych **zdarzeń losowych** WARTA w ramach ubezpieczeń określonych w Rozdziałach II i III obejmuje automatyczną ochroną ubezpieczeniową nowe miejsca ubezpieczenia (inne niż wskazane w **polisie**) na terytorium Polski, w których **Ubezpieczony**, po rozpoczęciu okresu ubezpieczenia rozpocznie stałą działalność gospodarczą.
2. Automatyczna ochrona ubezpieczeniowa zostaje udzielona pod warunkiem że:
 - 1) nowe miejsce ubezpieczenia zabezpieczone jest zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w OWU,
 - 2) działalność gospodarcza prowadzona w nowym miejscu ubezpieczenia jest tożsama z zadeklarowaną we wniosku przy zawieraniu umowy ubezpieczenia i wskazana w **polisie**.
3. Odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się z dniem uruchomienia działalności w nowej lokalizacji.
4. Wartość mienia obejmowanego automatyczną ochroną w okresie ubezpieczenia w nowych miejscach ubezpieczenia ograniczona jest do kwoty odpowiadającej 10% łącznej sumy ubezpieczenia/limitu odpowiedzialności mienia w danym Rozdziale, na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia.
5. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje **szkod** powstałych:
 - 1) podczas udziału **Ubezpieczonego** w wystawach, targach, pokazach, itp.,
 - 2) w lokalizacjach innych niż miejsca prowadzenia stałej działalności gospodarczej.

Drobne prace remontowe lub montażowe

§ 5

1. WARTA potwierdza w ramach ubezpieczeń określonych w Rozdziałach II i III ochronę ubezpieczeniową mienia w zakresie objętych ochroną ubezpieczeniową **zdarzeń losowych**, do których doszło w trakcie prowadzenia **drobnych prac budowlanych, remontowych lub montażowych** do pełnych sum ubezpieczenia.

2. Ustanawia się jednocześnie dodatkowy limit odpowiedzialności WARTY w wysokości 20% łącznej sumy ubezpieczenia mienia, nie więcej niż 250.000 zł dla wartości prac i materiałów użytych do przeprowadzenia prac wg ust. 1, które stanowią własność **Ubezpieczonego** lub nie są jeszcze własnością **Ubezpieczonego**, a zostały zrealizowane w procesie inwestycji (znajdujących się na ryzyku **Ubezpieczonego**)
3. Z ochrony wyłączone są **szkody** powstałe wskutek:
 - 1) prowadzenia **drobnych prac budowlanych, remontowych lub montażowych**:
 - a) na zlecenie **osób trzecich**,
 - b) niezgodnie z projektem, planami architektonicznymi, zastosowania niewłaściwych lub wadliwych materiałów, błędów projektowych lub wadliwego wykonania,
 - 2) montażu **maszyn, urządzeń lub wyposażenia** lub ich rozruchu prowadzonego niezgodnie z instrukcją producenta lub dostawcy,
 - 3) niewłaściwego zabezpieczenia mienia przed skutkami prowadzonych prac,
 - 4) **kradzieży z włamaniem lub rabunku**,
 - 5) **katastrofy budowlanej**.

Terroryzm, strajki, zamieszki i rozruchy

§ 6

1. WARTA potwierdza w ramach ubezpieczeń określonych w Rozdziałach II i III ochronę ubezpieczeniową mienia w zakresie zdarzeń **pożar, wybuch, upadek statku powietrznego, uderzenia pojazdu** oraz akcji ratowniczej prowadzonej w związku z tymi **zdarzeniami losowymi**, będące bezpośrednim następstwem **terroryzmu, strajków, zamieszek i rozruchów**.
2. Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 3.000.000 zł, jednak nie więcej niż 10% sumy ubezpieczenia mienia.

**ZAŁĄCZNIK NR 3
PAKIEŢ KORZYŚCI
ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA**

§ 1

Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszym załącznikiem postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, bez konieczności zapłaty dodatkowej składki zakres ubezpieczenia w zależności od przyjętego wariantu ubezpieczenia obejmuje **szkody**:

	STANDARD		KOMFORT
	§ 33 ust. 1 pkt 1) lit. a)	§ 33 ust. 1 pkt 1) lit. b)	§ 33 ust. 1 pkt 2)
1) spowodowane rażącym niedbalstwem	tak	tak	tak
2) wodno-kanalizacyjne			
3) powstałe w związku z przeniesieniem chorób zakaźnych			
4) w pojazdach i rzeczach osobistych pracowników			
5) w związku z czynnościami załadunku lub wyładunku			
6) związane z użytkowaniem pojazdów mechanicznych (w tym wózków widłowych) w zakresie niepodlegającym pod obowiązkowe ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów			
7) związane z organizacją imprezy nie mającej charakteru imprezy masowej (OC imprezy)			
8) wyrządzone przez podwykonawców (OC podwykonawcy)			
9) związane z przygotowaniem leków przez farmaceutę (OC farmaceuty)			
10) w związku z wykorzystywaniem lasera w zabiegach kosmetycznych			

§ 2

O ile nie umówiono się inaczej w ramach sumy gwarancyjnej zakres ochrony w zależności od przyjętego wariantu ubezpieczenia obejmuje **szkody**:

- spowodowane rażącym niedbalstwem,
- wodno-kanalizacyjne, w tym cofnięcia się cieczy,
- powstałe w związku z przeniesieniem chorób zakaźnych,
- w pojazdach i rzeczach osobistych **pracowników**, niewykorzystywanych w celach służbowych,
- powstałe w trakcie wykonywania czynności **załadunku** lub **wyładunku** ale wyłącznie w mieniu otaczającym np. pojazdach, budynkach,
- powstałe, w związku z posiadaniem i użytkowaniem w ramach działalności objętej ubezpieczeniem, pojazdów, w zakresie nie objętym systemem ubezpieczeń obowiązkowych, jednakże z wyłączeniem **szkód**:
 - spowodowanych przez osobę nie posiadającą stosownych uprawnień do prowadzenia lub obsługi pojazdu, chyba że nie miało to wpływu na powstanie **szkody**,
 - powstałych w związku z posiadaniem, kierowaniem, użytkowaniem lub uruchamianiem tabo-ru kolejowego, tramwajów lub quadów,
- w związku z organizowaniem przez **Ubezpieczonego** imprezy niepodlegającej obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej organizatora imprez masowych zgodnie z obowiązującymi przepisami (**OC imprezy**), w tym spowodowane działaniem fajerwerków lub pokazem sztucznych ogni,
- wyrządzone przez **osoby trzecie**, przy pomocy których **Ubezpieczony** wykonywał czynności w ramach prowadzonej przez siebie działalności i za które **Ubezpieczony** na mocy stosownych przepisów prawa ponosi odpowiedzialność cywilną (**OC podwykonawcy**),
- powstałe w związku z przygotowaniem i wydawaniem leków w ramach działalności gospodarczej w postaci apteki (**OC farmaceuty**) z wyłączeniem **szkód** powstałych:
 - wskutek świadomego naruszenia przez **Ubezpieczonego** obowiązujących przepisów prawa,
 - przez zastosowanie do wytworzenia leków recepturowych składników lub materiałów, o których **Ubezpieczony** wiedział lub wiedzieć powinien, iż są one szkodliwe lub nie są dopuszczone do stosowania.
- w związku z wykorzystywaniem lasera w zabiegach kosmetycznych (**OC lasera**) do wysokości podlimitu odpowiedzialności w wysokości 50% sumy gwarancyjnej, nie więcej niż 100.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia. W uzupełnieniu wyłączeń zawartych w § 6 i § 36 WARTA nie odpowiada za **szkody**:
 - spowodowane działaniem lasera wykorzystywanego niezgodnie z jego przeznaczeniem lub użytkowaniem lasera przez osobę nie posiadającą uprawnień do wykonywania takich zabiegów,
 - powstałe u poszkodowanych, u których istniały przeciwwskazania do zastosowania promieniowania laserowego w **zabiegu kosmetycznym** (np. ze względu na stan zdrowia).

**ZAŁĄCZNIK NR 4
PAKIEŢ BEZPIECZEŃSTWA**

Na wniosek **Ubezpieczającego**, za opłatą dodatkowej składki, umowa ubezpieczenia rozszerzona może zostać o poniższe postanowienia dodatkowe, które mają pierwszeństwo przed innymi postanowieniami OWU i wprowadzają rozszerzony w stosunku do OWU zakres ochrony ubezpieczeniowej:

Wypuklenie franszyzy redukcijnej

§ 1

W ramach umowy ubezpieczenia WARTA potwierdza:

- obniżenie o 50% **franszyzy redukcijnej** w odniesieniu do:
 - w ubezpieczeniu mienia:
 - klauzul 11M, 12M, 13M, 14M,
 - § 10 ust. 6 OWU (**sprzęt elektroniczny**),
 - § 10 ust. 7 OWU (ładunki w transporcie – **załadunek, wyładunek**),
 - w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej klauzul – 3 OC ust. 5, 6 OC, 13 OC
- obniżenie do 0 zł **franszyzy redukcijnej** dla pozostałego zakresu ubezpieczenia.

Pakiet bezpieczeństwa – mienie

§ 2

WARTA potwierdza objęcie w ramach ubezpieczenia mienia następujących rozszerzeń ochrony:

- Brak deklaracji przedmiotu ubezpieczenia**
 - Do limitu 20% łącznej sumy ubezpieczenia mienia, nie więcej niż 20.000 zł WARTA potwierdza dodatkową ochronę ubezpieczeniową w odniesieniu do **budynków, budowli, lokali, maszyn, urządzeń, wyposażenie, nakładów inwestycyjnych, mienia obrotowego, wartości pieniężnych**, które jednocześnie:
 - nie zostały zadeklarowane przez **Ubezpieczającego** do ubezpieczenia,
 - znajdujące się w miejscu ubezpieczenia pod adresem wskazanym w **polisie**,
 - nie podlegają wyłączeniem ochrony wg OWU,
 - Ochrona udzielana jest wyłącznie w zakresie **zdarzeń losowych**, które zostały potwierdzone na **polisie**, jednak nie szerzej niż to wynika z postanowień Rozdziału II, oraz klauzul dotyczących przedmiotów ubezpieczenia wg pkt. 1).
- Wyrównanie sum ubezpieczenia**
 - WARTA potwierdza, że w sytuacji, gdy na dzień powstania szkody, w obrębie zadeklarowanych do ubezpieczenia w systemie **sum stałych** przedmiotów ubezpieczenia, łączna suma ubezpieczenia jest wyższa niż ich wartość, to powstała nadwyżka zostanie przeniesiona na te przedmioty ubezpieczenia, co do których występuje niedoubezpieczenie zgodnie z postanowieniami § 29 ust. 5,
 - Rozszerzenie działa wyłącznie w ramach ochrony w Rozdziale II i zadeklarowanych na **polisie** przedmiotów ubezpieczenia.
- Ochrona w lokalizacjach zewnętrznych, u pracowników oraz w trakcie delegacji**
 - W odniesieniu do zadeklarowanych przedmiotów ubezpieczenia, wybranego zakresu zdarzeń losowych i obowiązującego systemu ubezpieczenia rozszerza się ochronę dla mienia na znajdujące się na terenie Polski:
 - lokalizacje w których **Ubezpieczony** na dzień rozpoczęcia okresu ubezpieczenia prowadzi już działalność gospodarczą, tożsamą ze zgłoszoną we wniosku oraz zabezpieczoną zgodnie z minimalnymi wymogami zabezpieczeń w § 30 OWU, jednak nie zgłosił mienia w tej lokalizacji do ochrony,
 - mieszkania **pracowników i reprezentantów Ubezpieczonego** oraz hotele, w których mienie jest użytkowane przez nich w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych w ramach ubezpieczonej działalności gospodarczej i zabezpieczone co najmniej zgodnie z ust. 4 poniżej w zakresie kradzieży z włamaniem,
 - Maksymalny limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia wynosi 25.000 zł, nie więcej jednak niż suma/limit ubezpieczenia określony w **polisie** na **zdarzenie losowe** lub przedmiot ubezpieczenia,
 - Rozszerzenie działa wyłącznie w ramach ochrony w Rozdziale II oraz w ramach ubezpieczenia stacjonarnego sprzętu elektronicznego w Rozdziale III.
- Akceptacja obniżonego standardu zabezpieczeń**
 - Do limitu 25.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia, nie więcej niż 50%:
 - sumy ubezpieczenia **sprzętu elektronicznego**,
 - limitu określonego w **polisie** na **kradzież z włamaniem i rabunek dla maszyn, urządzeń, wyposażenia, mienia obrotowego**
 i wyłącznie w odniesieniu dla tych przedmiotów ubezpieczenia, w odstępie do § 30 OWU, za wystarczające zabezpieczenie mienia od **kradzieży z włamaniem**, uznaje się zamknięcia mienia wewnątrz **budynku/lokalu** do którego dostęp ma wyłącznie **Ubezpieczony** lub **pracownik** o ile:
 - budynek/lokal** ma trwałą konstrukcję, inną niż opisana w § 30 ust. 2 pkt 7),
 - dostęp do pomieszczenia ograniczają zamknięte na zainstalowane w nich zamki i blokadę drzwi i okna tak, że ich wyłamanie lub wyważenie wymaga użycia siły lub narzędzi,
 - klucz lub dostępową kartę magnetyczną do pomieszczeń są w posiadaniu **Ubezpieczonego** lub jego pracownika.
- Brak potrącenia zużycia technicznego**

W odstępie do postanowień § 29 ust. 2 pkt 2) zużycie techniczne nie jest potrącane jeśli wartość **szkody w budynku lub lokalu** nie przekracza 50.000 zł.
- Utrata mediów we wspólnocie mieszkaniowej**
 - Ochroną ubezpieczeniową objęte są dodatkowe koszty spowodowane utratą wody obciążającą wspólnotę mieszkaniową, które powstały w wyniku szkody, za którą WARTA ponosi odpowiedzialność.
 - Limit odpowiedzialności wynosi 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

Pakiet bezpieczeństwa – OC

§ 3

- W ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej WARTA potwierdza objęcie ochroną odpowiedzialności cywilnej **Ubezpieczonego za szkody** w zakresie określonym w klauzulach dodatkowych znajdujących się w Załączniku nr 6 do OWU.
- Zastrzega się, że niniejsze rozszerzenie nie obejmuje klauzuli nr 7 OC – Wspólnota Mieszkaniowa.
- Jeżeli wypłata odszkodowania angażuje podlimit zarówno klauzuli jak i PAKIETU BEZPIECZEŃSTWA OC, odszkodowanie wypłaca się w pierwszej kolejności z podlimitu klauzuli dodatkowej, a jeżeli wysokość szkody przekracza ten podlimit, w dalszej kolejności z podlimitu PAKIETU BEZPIECZEŃSTWA OC.
- Łączny podlimit odpowiedzialności w ramach niniejszego rozszerzenia wynosi 20.000 zł na jeden i wszystkie **wypadki** w okresie ubezpieczenia.

ZAŁĄCZNIK NR 5
KLAUZULE DODATKOWE W UBEZPIECZENIU MIENIA

Nr	Nazwa klauzuli	Rozszerzenie dostępne w ubezpieczeniu mienia obejmowanego ochroną ramach OWU:		
		mienie od wszystkich ryzyk	mienie od kradzieży z włamaniem i rabunku	sprzęt elektroniczny od wszystkich ryzyk
1M	Mobilność	✓	✓	
3M	Utrata czynszu	✓		
4M	Dewastacja	✓	✓	
5M	Kradzież zwykła	✓	✓	✓
6M	Awaria mechaniczna oraz elektryczna	✓		
7M	Zepsucie mienia wskutek niezachowania temperatury	✓		
8M	Szyby i inne przedmioty szklane od stłuczenia	✓	✓	
9M	Katastrofa budowlana	✓		
11M	Obiekty namiotowe	✓		
12M	Obiekty drewniane	✓		
13M	Pojazdy używane podlegające rejestracji	✓	✓	
14M	Sprzęt budowlany	✓	✓	

✓ – możliwe włączenie klauzuli

Klauzula 1M – Mobilność

- Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową na terenie Polski, **szkody** w ubezpieczonych w miejscu ubezpieczenia:
 - maszynach, urządzeniach oraz wyposażeniu,**
 - mieniu obrotowym,**
 które ze względu na jego przeznaczenie **Ubezpieczony** wykorzystuje do świadczenia usług w własnych kontrahentów, prezentuje na wystawach, targach lub pokazach, w których uczestniczy.
- W odniesieniu do **mienia osób trzecich** ochrona w trakcie przewozu dotyczy wyłącznie mienia, które **Ubezpieczony** bezpośrednio serwisował, naprawiał lub sprzedał w ramach prowadzonej działalności.
- WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie, w takim samym zakresie jak w miejscu ubezpieczenia wskazanym w **polisie** z rozszerzeniem o:
 - wypadek środka transportu,**
 - upadek przedmiotu nie należącego do **Ubezpieczonego** i nie będącego pod kontrolą **Ubezpieczonego** na środek transportu,
 - czynności **załadunku i wyładunku,**
 - kradzież z włamaniem** z pojazdu oraz w wyniku zaboru mienia wraz ze środkiem transportu (tylko w przypadku objęcia ochroną ubezpieczeniową **kradzieży z włamaniem**).
- W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
 - sprzętu elektronicznego** (wyłączenie to nie dotyczy elektronicznych części maszyn, i urządzeń stanowiących ich integralną część),
 - szkód** powstałych wskutek zabezpieczenia mienia niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w §30 OWU.
- W ramach potwierdzonego na **polisie** limitu odpowiedzialności ustanawia się maksymalny limit odpowiedzialności dla **szkód** w trakcie transportu w wysokości 25.000 zł.
- W przypadku ubezpieczenia maszyn lub urządzeń o wartości jednostkowej powyżej 150.000 zł wymagane jest wskazanie rodzaju sprzętu wraz z jego numerem identyfikacyjnym (numer fabryczny lub ewidencyjny) i sumy ubezpieczenia.
- Franszyza redukcyjna** w każdej **szkodzie** powstałej wskutek **kradzieży z włamaniem, kradzieży z włamaniem** wraz ze środkiem transportu wynosi – 10% wartości **szkody**, nie mniej niż 500 zł

Klauzula 3M – Utrata czynszu

- Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową utratę czynszu należnego **Ubezpieczonemu** z tytułu wynajmu (dzierżawy) **budynku lub lokalu** w przypadku, gdy na skutek ubezpieczonego **zdarzenia losowego budynek lub lokal** lub jego część zostały zniszczone lub uszkodzone i znajdują się w stanie wykluczającym prowadzenie w nim dotychczasowej działalności gospodarczej lub zamieszkiwanie.
- WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową utracony czynsz wyłącznie pod warunkiem, że:
 - jego utrata powstała w następstwie **szkody** w ubezpieczonym **budynku lub lokalu**, w zakresie objętym umową ubezpieczenia, za którą WARTA ponosi odpowiedzialność,
 - najemca (dzierżawca) jest zwolniony z jego zapłaty (lub części) zgodnie z umową z **Ubezpieczonym** lub powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.
- WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową utracony czynsz przez okres równy technologicznie czasowi naprawy lub odbudowy uszkodzonego lub zniszczonego **budynku/lokalu**, nie dłuższy jednak niż 3 miesiące od zajścia **zdarzenia losowego**, które spowodowało utratę czynszu i nie dłuższy niż do dnia, w którym **budynek lub lokal** znowu nadają się do użytkowania.
- W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje utraty czynszu:
 - jeśli **szkoda** w **budynku lub lokalu** nastąpiła w okresie wypowiedzenia umowy najmu (dzierżawy),
 - powstałej lub zwiększonej wskutek:
 - braku wystarczających środków finansowych niezbędnych do odtworzenia mienia dotkniętego **szkodą** w jak najkrótszym czasie,
 - decyzji **Ubezpieczonego** o zmianie rodzaju działalności lub miejsca jej prowadzenia oraz innowacji i ulepszeń wprowadzanych w trakcie odbudowy zniszczonego mienia,
 - decyzji właściwych organów administracji lokalnej lub państwowej, które uniemożliwiają lub opóźniają odtworzenie zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności przez **Ubezpieczonego**,
 - opóźnienia wznowienia działalności w wyniku decyzji **Ubezpieczonego**.
- Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości trzymiesięcznego czynszu.

Klauzula 4M – Dewastacja

- Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową **szkody** w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek **dewastacji**, w tym graffiti do wskazanego w **polisie** limitu.
- W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje **szkód** powstałych wskutek:

- zaboru mienia,
- stłuczenia (rozbicia), pęknięcia lub porysowania szyb i innych przedmiotów szklanych (klauzula 8M).

Klauzula 5M – Kradzież zwykła

- Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową **szkody** powstałe wskutek kradzieży zwykłej rozumianej jako zabór ubezpieczanych:
 - urządzeń lub elementów **budynków i budowli**, które ze względu na swoje przeznaczenie są zamontowane na stałe na zewnątrz **budynku lub budowli** (w szczególności: markizy, zadaszenia, siłowniki bram, zewnętrzne elementy telewizji przemysłowej, anteny, zewnętrzne części klimatyzatorów i pomp ciepła, neony, szyldy reklamowe, wewnętrzne lampy i oprawy świetlne, instalacje fotowoltaiczne),
 - urządzeń, maszyn i wyposażenia**, środków obrotowych, **mienia osób trzecich** znajdujących się wewnątrz **budynku** lub **lokalu**, w którym **Ubezpieczony** prowadzi działalność pod adresem miejsca ubezpieczenia wskazanym w **polisie**.
- Ubezpieczony** ma obowiązek bezwzględnie po stwierdzeniu wystąpienia szkody spowodowanej kradzieżą zawiadomić o tym fakcie Policję.

Klauzula 6M – Awaria mechaniczna oraz elektryczna

- Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w maszynach, urządzeniach w wyniku:
 - awarii mechanicznej** w odniesieniu do maszyn i urządzeń,
 - awarii elektrycznej** w odniesieniu do maszyn, urządzeń oraz instalacji elektrycznych.
- Ochrona ubezpieczeniowa może zostać udzielona jedynie w odniesieniu do maszyn i urządzeń, dla których spełnione są następujące warunki:
 - zostały zainstalowane na stanowisku pracy,
 - wymagane przepisami prawa lub wytycznymi producenta testy rozruchowe (próbne) zostały przeprowadzone i zakończone z wynikiem pozytywnym,
 - są eksploatowane zgodnie z przeznaczeniem,
 - od czasu ich produkcji nie upłynęło więcej niż 15 lat – w zakresie ubezpieczenia **awarii mechanicznej**; ograniczenie wiekowe nie dotyczy dźwигów osobowych i towarowych, obejmowanych ochroną w ramach wspólnoty mieszkaniowej.
- WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową maszyny i urządzenia podczas pracy, w stanie spoczynku, a także w czasie konserwacji, remontu okresowego lub w okresie testów z nimi związanych, o ile czynności te odbywają się w miejscu ubezpieczenia. Jeżeli konserwacja czy remont okresowy powoduje konieczność demontażu, ochrona ubezpieczeniowa jest kontynuowana i trwa nieprzerwanie w trakcie wymienionych wyżej czynności, z uwzględnieniem przemieszczania na terenie zakładu oraz podczas następującego niezwłocznie po nich ponownego montażu.
- W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - powstałych:
 - w **sprzęcie elektronicznym** (wyłączenie to nie dotyczy elektronicznych części maszyn i urządzeń stanowiących ich integralną część),
 - wyłącznie w **wymiennych narzędziach i materiałach eksploatacyjnych**,
 - w elektroenergetycznych liniach przesyłowych i rozdzielczych, instalacjach podziemnych,
 - w transformatorach eksploatowanych powyżej 25 lat,
 - za które, na mocy przepisów prawa lub dokonanej czynności prawnej, odpowiedzialna jest zidentyfikowana **osoba trzecia**: dostawca, producent, sprzedawca lub wykonawca usługi (w szczególności serwisant, przewoźnik, spedytor lub podwykonawca),
 - powstałych wskutek:
 - stopniowego pogarszania się stanu ubezpieczonego mienia w związku z normalnym zużyciem, ciągłą eksploatacją, starzeniem się, korozją, kawitacją, naturą przedmiotu ubezpieczenia, stopniowo postępującym pogarszaniem właściwości, okształcaniem lub deformacją (w szczególności wskutek kawitacji, erozji, korozji, rozszerzenia się kamienia kotłowego),
 - doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danej maszyny/danego urządzenia warunkach,
 - wad lub uszkodzeń istniejących przy zawarciu umowy ubezpieczenia, o których **Ubezpieczony** wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
 - działania wszelkiego rodzaju wirusów komputerowych lub ataków hakerskich,
 - przebieg impulsowych spowodowanych przełączeniem aparatury dużej mocy lub aparatury rozdzielczej w rozdzielniach,
 - objętych gwarancją lub rękojmią.
- Franszyza redukcyjna** w każdej szkodzie wynosi 5% wartości odszkodowania, nie mniej niż 1.000 zł

Klauzula 7M – Zepsucie mienia wskutek niezachowania temperatury

- Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w **mieniu obrotowym** ubezpieczonych w zakresie wszystkich ryzyk, które zgodnie z wymogami producenta lub dostawcy winny być przechowywane w kontrolowanej temperaturze, powstałe wskutek obniżenia lub podwyższenia się temperatury przechowywania, będącego następstwem:
 - uszkodzenia urządzenia chłodniczego w wyniku wystąpienia szkody spowodowanej **zdarzeniem losowym** objętym ochroną ubezpieczeniową,
 - awarii urządzenia chłodniczego,
 - przerwy w dostawie prądu trwającej nieprzerwanie co najmniej 2 godziny i potwierdzonej przez dostawcę energii.
- W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych wskutek:
 - niewłaściwego przechowywania **mienia obrotowego**,
 - uszkodzenia opakowań,
 - planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej,
 - przerwy w dostawie energii elektrycznej wynikającej z niewywiązania się z płatności wobec dostawcy(ów).

Klauzula 8M – Szyby i inne przedmioty od stłuczenia

- Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe wskutek stłuczenia (rozbicia) lub pęknięcia szyb i innych przedmiotów.
- WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową nieuszkodzone i zamontowane na stałe:
 - szklane lub wykonane z tworzyw sztucznych: szyby okienne i drzwiowe, elementy ścian i dachów, przegrody ścienne, osłony boksów, kabin, szyldy, tablice świetlne, rurki neonowe, tablice reklamowe, lustra, witraże,
 - szklane lub kamienne lub ceramiczne okładziny ścienne, sufitowe, słupów lub filarów,
 - szklane lub kamienne lub ceramiczne elementy stanowiące część mebli, gablot,
 - szklane, wykonane z tworzyw sztucznych lub kamienne elementy: lad, witryn, lodówek, szaf chłodniczych lub grzewczych, płyt indukcyjnych, łóżek i kabin solarnych,
 - szklane elementy modułów paneli fotowoltaicznych lub solarnych, oszklenia wind.
- W granicach sumy ubezpieczenia WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową również koszty:
 - ustawienia i rozebrania rusztowań niezbędnych do naprawy ubezpieczonych przedmiotów,
 - wykonania znaków reklamowych i informacyjnych – w granicach limitu 20% sumy ubezpieczenia.
- W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - w szybach zainstalowanych w środkach transportu,
 - w **mieniu obrotowym**,
 - w szkłe artystycznym,

- 4) w szybach w szklarniach, cieplarniach, oranżeriach i inspektach,
- 5) w płytach nagrobkowych,
- 6) powstałych wskutek zadrapania, porysowania, poplamienia, zmiany barwy, złego montażu i demontażu, niewłaściwej technologii wykonawstwa,
- 7) polegających na odprysnięciu kawałków powierzchni – niniejsze ograniczenie odpowiedzialności nie dotyczy odprysnięcia kawałków powierzchni szyb o podwyższonej klasie odporności na włamanie P3 lub wyższej (klasa odporności na włamanie oszklenia wg. PN-EN 356) o ile wskutek odprysnięcia szyba taka straciła swoje właściwości,
- 8) powstałych w czasie prac budowlanych, montażowych lub remontowych, a także wymiany, wymontowywania ubezpieczonego przedmiotu, prac konserwacyjnych lub naprawczych.
5. Odszkodowanie może przyjąć formę opłaconej przez WARTĘ usługi szklarza, dokonującego naprawy w miejscu ubezpieczenia. O wyborze tej formy odszkodowania decyduje **Ubezpieczony** zgłaszając **szkodę**.
6. **Franszyza redukcyjna** w każdej **szkodzie** wynosi 50 zł.

Klauzula 9M – Katastrofa budowlana

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową **szkody** w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek **katastrofy budowlanej**.
2. Nie jest **katastrofą budowlaną**:
 - 1) uszkodzenie elementu wbudowanego w obiekt budowlany, nadającego się do naprawy lub wymiany,
 - 2) uszkodzenie lub zniszczenie urządzeń budowlanych związanych z **budynkami**,
 - 3) awaria instalacji.
3. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje **szkód** powstałych:
 - 1) w wyniku **katastrofy budowlanej budynków** wadliwie zaprojektowanych, wadliwie wykonanych lub wykonanych z użyciem wadliwych materiałów,
 - 2) wskutek prowadzenia prac budowlanych lub montażowych,
 - 3) wskutek zdarzenia:
 - a) o którym nie zostały powiadomione podmioty określone w art. 75 ust. 1 Prawa budowlanego,
 - b) które nie zostało uznane za **katastrofę budowlaną** przez właściwy organ nadzoru budowlanego.

Klauzula 11M – Obiekty namiotowe

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia wskazanym w **polisie**, obiekty namiotowe (w tym hale pneumatyczne i z obudową pneumatyczną) oraz obiekty budowlane niezależnie od konstrukcji pokryte powłoką namiotową oraz znajdujące się w nich mienie.
2. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie wg ust. 1:
 - 1) od wszystkich ryzyk w zakresie KOMFORT a w pozostałym zakresie zdarzeń/ limitów wskazanych w **polisie**,
 - 2) w systemie na **sumy stałe** na podstawie sumy ubezpieczenia ustalonej przez **Ubezpieczającego**.
3. **Franszyza redukcyjna**: w każdej **szkodzie** w przedmiocie ubezpieczenia zgodnie z ust. 1 wynosi 10 % wartości odszkodowania, nie mniej niż 1.000 zł

Klauzula 12M – Obiekty drewniane

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową **obiekty budowlane o konstrukcji drewnianej** oraz znajdujące się w nich mienie.
2. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie wg ust. 1:
 - 1) od wszystkich ryzyk w zakresie KOMFORT a w pozostałym zakresie zdarzeń/ limitów wskazanych w **polisie**,
 - 2) w systemie na **sumy stałe** na podstawie sumy ubezpieczenia ustalonej przez **Ubezpieczonego**.
3. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje obiektów budowlanych o konstrukcji drewnianej, które są:
 - 1) **budynkami w budowie**,
 - 2) wykorzystywane na prowadzenie działalności produkcyjnej, oraz znajdującego się w nich mienia.
4. **Franszyza redukcyjna**: w odniesieniu do zdarzeń **pożar, dym, sadza, wybuch, uderzenie pioruna, przepięcie** obowiązuje franszyza redukcyjna w wysokości 20% wartości odszkodowania nie mniej niż 1.000 zł.

Klauzula 13M – Pojazdy używane

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową **szkody** powstałe w pojazdach stanowiących **mienię obrotowe** inne, aniżeli fabrycznie nowe niezarejestrowane pojazdy o ile są to pojazdy przekazane **Ubezpieczonemu** w celu wykonania na nich usługi lub przeznaczone na sprzedaż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.
2. W zależności do wyboru **Ubezpieczającego** WARTA obejmuje mienie określone w ust. 1 ubezpieczeniem w zakresie:
 - 1) od wszystkich ryzyk w zakresie KOMFORT
 - 2) od **kradzieży z włamaniem i rabunku**.
3. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje **szkód** powstałych w pojazdach znajdujących się na parkingach strzeżonych, które nie są powiązane z działalnością wg ust. 1.
4. **Franszyza redukcyjna** w każdej **szkodzie** wynosi 10% wartości odszkodowania nie mniej niż 2.000 zł w odniesieniu do mienia znajdującego się na placu.

Klauzula 14M – Sprzęt budowlany

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową **szkody** w **sprzęcie budowlanym**, który:
 - 1) jest użytkowany zgodnie z ich przeznaczeniem w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą,
 - 2) włączony został do eksploatacji, pozytywnie przeszedł próby i testy, jest sprawny oraz posiada wymagane: atesty, aprobaty, pozwolenia, certyfikaty, badania techniczne oraz dokumentację techniczno-ruchową (DTR).
2. WARTA odpowiada za **szkody** polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu ubezpieczonego mienia powstałe w okresie i miejscu ubezpieczenia w następstwie jakiegokolwiek **zdarzenia losowego**, o ile nie zostało ono wyłączone z odpowiedzialności WARTY na mocy postanowień OWU
3. W szczególności zakres ubezpieczenia obejmuje:
 - 1) błędy w obsłudze, niewłaściwe użytkowanie, niezręczność, niedbalstwo, błędy projektowe, konstrukcyjne, nieprawidłowy montaż, użycie wadliwych materiałów, dostanie się ciał obcych, brak wody w kotłach, rozerwanie z powodu działania siły odśrodkowej),
 - 2) zanik zasilania, zwarcie, przetężenie, brak jednej z faz, niewłaściwe parametry prądu),
 - 3) **kradzież z włamaniem, rabunek**,
 - 4) **dewastację**.
4. Ochroną objęty jest sprzęt budowlany na terytorium Polski:
 - 1) w miejscu ubezpieczenia wskazanym w **polisie** oraz
 - 2) na placach budów, na których zgodnie z podpisanymi kontraktami na wykonanie robót znajduje się **sprzęt budowlany**.
5. Na wniosek **Ubezpieczającego** i po opłaceniu dodatkowej składki **sprzęt budowlany** może zostać objęty ochroną również w czasie transportowania na środku transportowym pomiędzy miejscami ubezpieczenia wskazanymi w ust. 4.

6. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa **sprzętu budowlanego** nie obejmuje **szkód**:
 - 1) w **sprzęcie budowlanym** starszym niż 15 lat,
 - 2) powstałych wyłącznie w **wymiennych narzędziach i materiałach eksploatacyjnych**,
 - 3) za które, na mocy przepisów prawa lub dokonanej czynności prawnej, odpowiedzialna jest zidentyfikowana **osoba trzecia**: dostawca, producent, sprzedawca lub wykonawca usługi (w szczególności serwisant, przewoźnik, spedytor, podwykonawca lub osoba trzecia, której **Ubezpieczony** wynajął lub wydzierżawił mienie),
 - 4) wyłącznie o charakterze estetycznym, takich jak zadrapania, chyba że uszkodzenia są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia,
 - 5) powstałych wskutek:
 - a) stopniowego pogarszania się stanu ubezpieczonego mienia w związku z normalnym zużyciem, ciągłą eksploatacją, starzeniem się, korozją, kawitacją, naturą przedmiotu ubezpieczenia, stopniowo postępującym pogarszaniem właściwości, odkształcaniem lub deformacją,
 - b) doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danego **sprzętu elektronicznego** warunkach,
 - c) wad lub uszkodzeń istniejących w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których **Ubezpieczony** wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
 - d) kradzieży zwykłej, usiłowania lub dokonania oszustwa, wyłudzenia, wymuszenia lub szantażu, wprowadzenia w błąd lub pozostawiania w błędzie, poświadczenia nieprawdy, fałszerstwa lub podstępu,
 - e) wyłączone postanowieniami § 24 w odniesieniu do ubezpieczenia **sprzętu budowlanego** w transporcie.
7. WARTA obejmuje ochroną **sprzęt budowlany** w systemie **sum stałych**.
8. W przypadku zastosowania rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o transport na podstawie ust. 5 w umowie ubezpieczenia w odniesieniu do czynności **załadunku/wyładunku** zastosowanie ma limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia w wysokości 20% sumy ubezpieczenia,
9. W przypadku ubezpieczenia **maszyn** lub **urządzeń** o wartości jednostkowej powyżej 150.000 zł, wymagane jest dołączenie wykazu ubezpieczonego sprzętu wraz z jego numerem identyfikacyjnym (numer fabryczny lub ewidencyjny) i sumy ubezpieczenia.
10. **Franszyza redukcyjna**: w każdej **szkodzie** wynosi 10% wartości zaistniałej szkody nie mniej niż 1.000 zł.

ZAŁĄCZNIK NR 6
KLAUZULE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Klauzula 1 OC – Wypadki przy pracy

- Odmienne niż stanowi § 36 ust. 2 pkt 1) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczonego za szkody osobowe lub szkody rzeczowe** poniesione przez pracowników **Ubezpieczonego** wskutek zdarzenia mającego cechy wypadku przy pracy.
- Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
 - świadczeń przysługujących poszkodowanemu na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,
 - roszczeń regresowych jakiegokolwiek instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń z tytułu wypadku przy pracy
 - szkód** z tytułu chorób zawodowych,
 - z tytułu **wypadków** powstałych w drodze do pracy lub z pracy.

Klauzula 2 OC – Najemca ruchomości i nieruchomości

- Częściowo odmiennie niż stanowi § 36 ust. 2 pkt 2) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczonego za szkody rzeczowe** w nieruchomościach i rzeczach ruchomych, z których **Ubezpieczony** korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia lub umowy o podobnym charakterze.
- W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń z tytułu:
 - szkód** spowodowanych korzystaniem z rzeczy w sposób niezgodny z ich przeznaczeniem,
 - szkód** w pojazdach mechanicznych, elementach zespołów pojazdów (naczepy, przyczepy, wagony), ich częściach lub wyposażeniu,
 - w takim zakresie w jakim rzecz ruchoma, która doznała **szkody rzeczowej** była objęta ubezpieczeniem majątkowym zawartym na rachunek **Ubezpieczonego**, przy czym obejmuje to także sytuację, gdy **szkoda** zawierała się w udziale własnym lub franszyzie przewidzianych w takim ubezpieczeniu,
 - szkód** polegających na utracie rzeczy ruchomych z innych przyczyn niż zniszczenie lub uszkodzenie.

Klauzula 3 OC – Obróbka lub przechowanie rzeczy

- Częściowo odmiennie niż stanowi § 36 ust. 2 pkt 3) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczonego za szkody**:
 - rzeczowe polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie wskutek uszkodzenia lub zniszczenia:
 - rzeczy ruchomych należących do **osób trzecich**, poddanych czynnościom obróbki, naprawy, serwisu, przeglądu, czyszczenia, transportu lub innych o podobnym charakterze, powstałe w czasie ich wykonywania lub w okresie od przyjęcia rzeczy do jej wydania,
 - rzeczy ruchomych i nieruchomości znajdujących się w przechowaniu, pieczy lub dozorcze, w ramach prowadzonej przez **Ubezpieczonego** działalności gospodarczej,
 - polegających na utracie wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku rzeczy ruchomych, które zostały oddane **Ubezpieczonemu** w przechowanie, pieczę lub dozór. **Ubezpieczony** zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 48 godzin powiadomić o utracie rzeczy **osoby trzeciej** Policję. W razie niedopełnienia przez **Ubezpieczonego** z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku przewidzianego w zdaniu poprzedzającym, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub w części, w zależności od tego w jakim zakresie niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania **szkody**, jej rozmiaru, bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania lub świadczenia.
- W przypadku, gdy rzeczami oddanymi w przechowanie, pieczę lub dozór **Ubezpieczonego** są pojazdy mechaniczne, elementy zespołów pojazdów (naczepy, przyczepy, wagony), ochrona ubezpieczeniowa istnieje, o ile miejsce postoju pojazdu mechanicznego spełnia łącznie następujące warunki:
 - znajduje się pod stałym dozorem lub pojazdy po godzinach pracy **Ubezpieczonego** znajdują się w pomieszczeniu zamkniętym z włączoną, sprawną instalacją alarmową,
 - jest pomieszczeniem albo placem ogrodzonym, oświetlonym w porze nocnej,
 - wjazd jest zabezpieczony w sposób uniemożliwiający swobodny wyjazd pojazdem przez osobę nieuprawnioną.
- W zakresie usług autouholowania pojazdów **Ubezpieczony** zobowiązany jest przedstawić protokół dokumentujący przyjęcie pojazdu do holowania oraz dokumentację zdjęciową (4 zdjęcia, po jednym z każdej strony pojazdu). W zakresie usług naprawy, serwisu pojazdów mechanicznych **Ubezpieczony** zobowiązany jest przedstawić protokół dokumentujący przyjęcie auta do serwisu z zakresem zleconych prac, oraz dokument potwierdzający zakres wykonanych prac i faktury lub paragon za wykonaną usługę. W zakresie usług naprawy, serwisu pojazdów mechanicznych zakres ubezpieczenia obejmuje **szkody** powstałe w trakcie jazd próbnych bez limitu kilometrów.
- W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
 - z tytułu **szkód** powstałych w rzeczach, które zostały wyprodukowane lub zakupione w celu dostarczenia przez **Ubezpieczonego**, ale nie zostały jeszcze wydane odbiorcy,
 - z tytułu **szkód** w rzeczach pozostawionych w pojeździe mechanicznym, za wyjątkiem bagażu podróżnych znajdującego się w zamkniętym bagażniku pojazdu w trakcie wykonywania usługi przewozu osób,
 - z tytułu utraty rzeczy wskutek kradzieży lub rabunku, wynikłej z działania lub zaniechania, uczestnictwa, współdziałania lub współuczestnictwa osób wcześniej karanych będących pracownikami osób objętych ubezpieczeniem lub osobami, którymi osoby objęte ubezpieczeniem się posługują,
 - z tytułu **szkód** polegających na zaginięciu, podmiianie, brakach inwentarzowych mienia, powstałych w związku z: poświadczaniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych, wprowadzeniem w błąd lub wykorzystaniu pozo-stawiania w błądzie.
- Franszyza redukcyjna**: dla **szkód** w pojazdach mechanicznych, oraz dla **szkód** polegających na utracie rzeczy wynosi 1.000 zł.

Klauzula 4 OC – szkody na terytorium Świata, w tym USA, Kanady lub Australii

- Odmienne niż stanowi § 36 ust. 2 pkt 4) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczonego za szkody osobowe lub szkody rzeczowe**, powstałe na terytorium Świata.
- W odniesieniu do **szkód** powstałych na terytorium USA, Kanady lub Australii ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
 - z tytułu **szkód** w środowisku, nawet jeżeli zakres ubezpieczenia został rozszerzony o klauzulę nr 13 OC,
 - z tytułu **czystych strat finansowych**, nawet jeżeli zakres ubezpieczenia został rozszerzony o klauzulę nr 13 OC,
 - z tytułu **szkód** w związku z organizacją konkretnego wydarzenia wskazanego w polisie.
- Franszyza redukcyjna**: dla **szkód** poza terytorium wskazanym w § 34 wynosi 10% należnego odszkodowania, nie mniej niż 1.000 zł

Klauzula 5 OC – Szkody w środowisku

- Częściowo odmiennie niż stanowi § 36 ust. 2 pkt 5) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczonego za szkody osobowe lub szkody rzeczowe** powstałe w wyniku wprowadzenia do powietrza, wody lub gruntu substancji chemicznej (emisja), jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - przyczyna emisji do środowiska była nagła, niespodziewana i niezależna od woli **Ubezpieczonego**,
 - rozpoczęcie procesu emisji do środowiska miało miejsce w okresie ubezpieczenia. Jeżeli ochrona udzielana w ramach niniejszego rozszerzenia jest kontynuowana bez przerw w następnych okresach ubezpieczenia, warunek niniejszy będzie spełniony, jeżeli rozpoczęcie

emisji miało miejsce nie wcześniej niż po rozpoczęciu pierwszego okresu ubezpieczenia zawartego w WARCIE.

- WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową także koszty działań mających na celu ochronę albo usunięcie zagrożenia dla życia, zdrowia lub mienia, w tym koszty sprzątania, usunięcia lub neutralizacji substancji niebezpiecznej.
- Za substancję niebezpieczną uznaje się jakiegokolwiek środek drażniący lub zanieczyszczający, w postaci stałej, ciekłej lub gazowej, niezależnie od tego, czy występuje w sposób naturalny, czy w inny sposób, w szczególności: dym, opary, sadze, włókna, bakterie, wirusy, grzyby, wyziewy, kwasy, zasady, chemikalia, odpady (włączając w to materiały przeznaczone do recyklingu, przetwarzania lub odzysku), a także inne toksyny.

Klauzula 6 OC – Usługi budowlano-montażowe

- Częściowo odmiennie niż stanowi § 36 ust. 2 pkt 6) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność **Ubezpieczonego za szkody osobowe lub szkody rzeczowe**: wyrządzone w związku z wykonywaniem usług budowlano-montażowych.
- W odniesieniu do roszczeń:
 - z tytułu **szkód** wyrządzonych w podziemnych instalacjach lub urządzeniach,
 - z tytułu **szkód** w związku z pracami wyburzeniowymi lub rozbiórkowymi (w tym z zastosowaniem materiałów wybuchowych)ochrona ubezpieczeniowa ograniczona jest do wysokości wspólnego podlimitu 1.000.000 zł.
- W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń z tytułu:
 - szkód** wyrządzonych świadomym naruszeniem przepisu prawa albo postanowienia jakiegokolwiek umowy,
 - których wystąpienie można było przewidzieć w związku z rodzajem zastosowanych prac i metod konstrukcyjnych,
 - powstałych w wyniku przekroczenia jakichkolwiek terminów lub uzgodnionych kosztów,
 - szkód** w tych rzeczach lub ich częściach, które były zaprojektowane lub zostały uszkodzone, zniszczone lub utracone w trakcie ich wykonywania, badania lub budowania przez **Ubezpieczonego**, na jego zlecenie lub przez osobę, za którą ponosi on odpowiedzialność lub dla których sprawowali oni kierownictwo budowy, nadzór inwestorski, usługi inżyniera konsultanta, inżyniera kontraktu lub zarządzania kontraktem,
 - powstałych wskutek wibracji, osłabienia elementów nośnych albo usunięcia się lub osłabienia nośności gruntu.
- Na wniosek **Ubezpieczonego**, za opłatą dodatkowej składki wyłączenie wskazane powyżej w ust. 3 pkt 5) może zostać częściowo zmodyfikowane poprzez wprowadzenie następujących postanowień (**klauzula wibracji**):
 - zakres ochrony rozszerza się o ubezpieczenie **szkód osobowych i rzeczowych**, spowodowanych powolnym działaniem wibracji, osłonięciem się ziemi lub osiadaniami gruntu, związane z częściowym lub całkowitym zawaleniem się obiektu budowlanego, oderwaniem się jego części lub pęknięciem jego elementu
 - z zakresu ubezpieczenia wyłączone są wszelkie **szkody** w mieniu, które nie zostało zinventaryzowane przed rozpoczęciem prac budowlanych oraz wynikłe z prac wykonanych poza okresem ubezpieczenia,
 - ochrona obejmuje **szkody** ujawnione w okresie ubezpieczenia lub w okresie 12 miesięcy po jego zakończeniu, przy czym wszystkie **szkody** wynikające z tej samej przyczyny uznaje się za jeden **wypadek** i przyjmuje się, że szkoda ujawniona w dacie ujawnienia się pierwszej szkody,
 - w umowie obowiązuje podlimit sumy gwarancyjnej w wysokości ustalonej dla klauzuli 6A OC, jednak nie więcej niż 300.000 zł na jeden i wszystkie **wypadki** w okresie ubezpieczenia.
- Franszyza redukcyjna**: dla wypadków określonych w ust. 1 wynosi 1.000 zł, z zastrzeżeniem wyjątku, wynikającego z ust. 2 lub ust. 4 gdzie wynosi 2.000 zł.

Klauzula 7 OC – Wspólnota Mieszkaniowa

- Odmienne niż stanowi § 36 ust. 2 pkt 7) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego za szkody osobowe lub szkody rzeczowe** wyrządzone osobom trzecim w związku z posiadaniem i zarządzaniem mieniem należącym do wspólnoty. Za osoby trzecie uważa się także członków wspólnoty mieszkaniowej.
- Na wniosek **Ubezpieczonego** i po opłaceniu dodatkowej składki zakresem ubezpieczenia obejmuje się również odpowiedzialność cywilną członków zarządu wspólnoty mieszkaniowej za czyste straty finansowe poniesione przez wspólnotę mieszkaniową wskutek działania lub zaniechania członka zarządu w zakresie sprawowanej przez niego funkcji. Ochrona obejmuje dodatkowo odpowiedzialność za kary umowne za **szkody** wynikające w niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego do podlimitu w wysokości 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
- Na potrzeby niniejszej klauzuli przyjmuje się, że członek zarządu wspólnoty jest osobą fizyczną, która w trakcie okresu ubezpieczenia określonego w polisie była, jest lub będzie członkiem zarządu wspólnoty mieszkaniowej.
- Ochrona ubezpieczeniowa wskazana w ust. 2 nie obejmuje roszczeń:
 - wynikłych z umyślnego działania **Ubezpieczonego**, w szczególności polegających na świadomym naruszeniu przepisów prawa, podjętych uchwał lub przekroczeniu zakresu udzielonych pełnomocnictw. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje jednakże **szkody** wyrządzone w wyniku rażącego niedbalstwa,
 - wynikających z braku zapewnienia lub utrzymywania stosownej ochrony ubezpieczeniowej dla wspólnoty mieszkaniowej,
 - wynikających z decyzji podjętych przez członka zarządu wspólnoty, za które uzyskał korzyść majątkową lub dążył do jej uzyskania dla siebie lub innych osób,
 - wynikających z nałożenia grzywien sądowych lub administracyjnych, kar umownych (innych niż wskazane w ust. 2 lub powyżej tam wskazanego limitu) lub innych kar, a także odszkodowań o charakterze karnym, jak również z tytułu **szkód** wyrządzonych wskutek nieuiszczenia kwot z tytułu zobowiązań podatkowych, dokonywania wszelkich czynności bankowych, udzielania lub przyjmowania pożyczek lub kredytów,
 - dochodzonych według obcego prawa materialnego lub przed obcym sądem (prawo i jurysdykcja),
 - wynikłych z naruszenia dóbr osobistych, a także naruszenia praw autorskich, patentów, znaków towarowych, nazw fabrycznych, licencji, przepisów o ochronie danych osobowych oraz w związku z informacjami przekazanymi w formie reklamy,
 - z tytułu utraconych korzyści,
 - wynikających bezpośrednio lub pośrednio ze **szkód** spowodowanych działaniem azbestu,
 - z tytułu **szkód** wynikających z manka w kasie lub sprzeniewierzenia, a także spowodowanych niewypłacalnością lub bankructwem wspólnoty mieszkaniowej,
 - wynikających z przyjęcia przez członka zarządu wspólnoty odpowiedzialności za **szkodę** na podstawie umowy, chyba że członek zarządu wspólnoty byłby odpowiedzialny za taką **szkodę** także w przypadku braku takiej umowy.

Klauzula 9 OC – Zimowe utrzymanie dróg, chodników, parkingów

Częściowo odmiennie niż stanowi § 36 ust. 2 pkt 8) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się odpowiedzialność **Ubezpieczonego za szkody osobowe i szkody rzeczowe** powstałe w związku ze świadczeniem usług w zakresie odśnieżania dróg, chodników, placów i parkingów pozostających w zarządzie wspólnoty mieszkaniowej, spółdzielni mieszkaniowej, osoby fizycznej, firmy prywatnej.

Klauzula 11A OC – Połączenie mieszanie, usunięcie, zastąpienie

(Straty poniesione przez producentów wyrobów finalnych, którym **Ubezpieczony** dostarczył wadliwy produkt oraz poniesione przez osoby trzecie wskutek demontażu wadliwych produktów **Ubezpieczonego** – części, podzespołów, komponentów)

- Częściowo odmiennie niż stanowi § 36 ust. 2 pkt 9) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego za czyste straty finansowe** powstałe wskutek:
 - wadliwości wyrobów powstałych w wyniku trwałego połączenia lub mieszania wadliwego produktu z innymi rzeczami,

- 2) wadliwości wyrobów powstałych w wyniku dalszej obróbki wadliwego **produktu**,
- 3) zamontowania, zainstalowania, umocowania lub położenia wadliwego **produktu**, który może zostać usunięty lub zastąpiony **produktem** niewadliwym,
2. Na podstawie niniejszej klauzuli WARTA ponosi odpowiedzialność za:
 - 1) uszczerbek poniesiony w wyniku uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy połączonych lub zmieszanych z wadliwym **produktem**,
 - 2) koszty poniesione przez **osobę trzecią** w celu wytworzenia jej wyrobu,
 - 3) prawnie wymagane lub ekonomicznie uzasadnione dodatkowe koszty poniesione przez **osobę trzecią** w celu modyfikacji, usunięcia wadliwości lub zmiany przeznaczenia jej wyrobu,
 - 4) inny niż wskazany w pkt 1)-3) uszczerbek (w tym utracone korzyści) poniesiony przez **osobę trzecią** wskutek zmniejszenia lub utraty wartości jej wyrobu,
 - 5) koszty poniesione przez **osobę trzecią** w celu demontażu, odinstalowania, usunięcia lub odsłonięcia wadliwego **produktu**, w tym z jej wyrobu,
 - 6) koszty poniesione przez **osobę trzecią** w celu zamontowania, zainstalowania, umocowania lub położenia niewadliwego **produktu**,
 - 7) koszty czyszczenia lub ponownego przygotowania linii produkcyjnej lub jej części do wznowienia produkcji wynikające z konieczności wstrzymania produkcji bezpośrednio na skutek realizacji procesu wytwarzania wyrobu z użyciem wadliwego **produktu**,
3. Jeżeli zamiast czynności wymienionych w ust. 2 pkt 5) i 6) może zostać wykonana inna odpowiednia czynność (także mogąca posiadać znamiona poprawienia), wówczas WARTA pokryje koszty niezbędne dla wykonania tej czynności, jednakże maksymalnie do wysokości kosztów, o których mowa ust. 2 pkt 5) i 6); Ochrona ubezpieczeniowa istnieje jednakże pod warunkiem, że **osoba trzecia** mogłaby skutecznie żądać od **Ubezpieczonego** dokonania czynności wymienionych w ust. 2 pkt 5) i 6).
4. WARTA ponosi także odpowiedzialność za koszty poniesione przez **osobę trzecią**:
 - 1) w celu poszukiwania wadliwego **produktu**, wyrobu zawierającego wadliwy **produkt**, w tym także koszty: sortowania, ponownego pakowania sprawdzonych **produktów** lub wyrobów, o ile w związku ze sprawdzeniem jest to niezbędne, niezbędnych badań lub ekspertyz, rusztowań, dźwigów i innych urządzeń, podróży, diet, noclegów, a także dodatki z tytułu nadgodzin,
 - 2) w związku ze składowaniem wadliwego **produktu**, wyrobu zawierającego wadliwy **produkt**
 - 3) w związku z utylizacją wadliwego wyrobu,
 - 4) w celu ponownej dostawy **produktu** niewadliwego, jednakże pomniejszone o koszt pierwotnej dostawy **produktu**,
 - 5) w wyniku zlecenia **Ubezpieczonemu** realizacji czynności wymienionych w ust. 2 pkt 5) i 6) lub w ust. 4 pkt 1), przy czym część ceny stanowiąca zysk **Ubezpieczonego** nie jest objęta ubezpieczeniem.
5. WARTA nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) uszczerbek lub koszty wynikające z innej przyczyny niż wadliwość **produktu**,
 - 2) koszty poniesione na naprawę lub poprawę samego wadliwego **produktu**,
 - 3) uszczerbek lub koszty powstałe wskutek opóźnień wszelkiego rodzaju,
 - 4) roszczenia z tytułu szkód następnych, wynikających w szczególności z przerwania eksploatacji lub przestoju w produkcji, a także spowodowane brakiem możliwości korzystania z nieruchomości lub wyrobu zawierających wadliwy **produkt** lub z samego wadliwego wyrobu **osoby trzeciej**, inne niż wymienione w ust. 2-4.
 - 5) utracone korzyści, inne niż wskazane w ust. 2 pkt 4), które **osoba trzecia** mogłaby osiągnąć, w tym wyniku ze spadku przychodów ze sprzedaży wyrobów niezawierających wadliwego **produktu**,
 - 6) koszty stanowiące zapłatę za wadliwy **produkt**, jak również koszty stanowiące zapłatę za ponowny zakup **produktu** pozbawionego wad,
 - 7) **wypadki** ubezpieczeniowe powstałe na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Kanady wraz z ich terytoriami zależnymi,
 - 8) wzajemne roszczenia pomiędzy **Ubezpieczonymi**,
 - 9) roszczenia związane z lub będące konsekwencją wad prawnych, naruszenia praw własności intelektualnej, praw własności przemysłowej, naruszenia licencji,
 - 10) roszczenia **podmiotów powiązanych** w rozumieniu Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
 - 11) koszty spowodowane wadliwością **produktów** zamontowanych, umocowanych lub położonych przez **Ubezpieczonego** lub osobę, za którą ponosi on odpowiedzialność (w tym podwykonawcę) wynikające z wadliwego montażu.
6. W odniesieniu do ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z niniejszej klauzuli **wypadkiem ubezpieczeniowym** jest:
 - 1) połączenie lub zmieszanie wadliwego **produktu** z innymi rzeczami po raz pierwszy,
 - 2) rozpoczęcie obróbki wadliwego **produktu** po raz pierwszy,
 - 3) zamontowanie, zainstalowanie, umocowanie, położenie wadliwego **produktu** po raz pierwszy
7. W zakresie objętym niniejszą klauzulą nie stosuje się wyłączenia **szkód** z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji jakości.
8. **Franszyza redukcyjna**: 10% należnego odszkodowania, nie mniej niż 1.000 zł.

Klauzula 12 OC – Maszynowa

(Straty poniesione przez producentów wytwarzających wyroby przy użyciu wadliwych maszyn **Ubezpieczonego**)

1. Odmienne niż stanowi §36 ust. 2 pkt 10) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego** za **czyste straty finansowe** powstałe u jego kontrahentów wskutek wadliwości wyrobów, które zostały wyprodukowane, poddane obróbce lub przetworzeniu za pomocą wyprodukowanych, dostarczonych, montowanych lub konserwowanych przez **Ubezpieczonego** maszyn, urządzeń lub ich części.
2. W zakresie niniejszej klauzuli WARTA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za:
 - 1) poniesione przez poszkodowanego straty polegające na zmniejszeniu lub utracie wartości wadliwych wyrobów,
 - 2) koszty poniesione przez poszkodowanego w celu wytworzenia wadliwych wyrobów,
 - 3) koszty poniesione przez poszkodowanego w celu usunięcia wadliwości wyrobów,
 - 4) koszty stanowiące różnicę pomiędzy kosztami poniesionymi przez poszkodowanego w celu wytworzenia wadliwych wyrobów, a ceną sprzedaży tych wyrobów, jeżeli sprzedaż możliwa jest jedynie po cenie niższej niż koszty wytworzenia.
3. Do **szkód** objętych zakresem niniejszej klauzuli stosuje się odpowiednio postanowienia OWU dotyczące **szkód rzeczowych**, a przez **wypadek ubezpieczeniowy** rozumie się zdarzenie polegające na wyprodukowaniu, poddaniu obróbce lub przetworzeniu wyrobów za pomocą wyprodukowanych, dostarczonych, montowanych lub konserwowanych przez **Ubezpieczonego** maszyn, urządzeń lub ich części, z zastrzeżeniem odpowiedniego stosowania pozostałych postanowień OWU dotyczących wypadku ubezpieczeniowego.
4. WARTA nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) straty / koszty powstałe wskutek opóźnień spowodowanych wadliwością wyrobów, które zostały wyprodukowane, poddane obróbce lub przetworzeniu za pomocą wyprodukowanych, dostarczonych, montowanych lub konserwowanych przez **Ubezpieczonego** maszyn, urządzeń lub ich części,
 - 2) utracone korzyści, spowodowane przez wadliwość maszyn,
 - 3) straty/koszty wynikające z innej przyczyny niż wadliwość maszyn, urządzeń lub ich części wyprodukowanych, dostarczonych, montowanych lub konserwowanych przez **Ubezpieczonego**.
5. **Franszyza redukcyjna**: 10% należnego odszkodowania, nie mniej niż 1.000 zł.

Klauzula 13 OC – Czyste straty finansowe

1. Odmienne niż stanowi §36 ust. 2 pkt. 11) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego** za **czyste straty finansowe** wynikające w szczególności:
 - 1) z braku lub ograniczenia możliwości korzystania z rzeczy ruchomej, nieruchomości,
 - 2) poniesione przez osobę trzecią inną niż osoba, która doznała zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy ruchomej, nieruchomości,
2. Ochrona nie obejmuje jednakże odpowiedzialności cywilnej za **czyste straty finansowe**:

- 1) spowodowane przez **produkt** lub wykonaną usługę,
- 2) wynikające z niewykonania lub nieterminowego wykonania jakiegokolwiek zobowiązania umownego lub przekroczenia kosztorysu,
- 3) wyrządzone przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej,
- 4) spowodowane powolnym działaniem jakichkolwiek czynników, w szczególności termicznych lub biologicznych (m.in. pleśni, porostów, grzybów, insektów, gazów, par, wilgoci, dymu, sadzy, pyłu, a także wirusów i bakterii),
- 5) spowodowane działalnością związaną z transakcjami pieniężnymi, kredytowymi, ubezpieczeniowymi, nieruchomościowymi, leasingiem lub podobnymi transakcjami, z tytułu wszelkiego rodzaju płatności, prowadzenia kasy, nadużycia zaufania i sprzeniewierzenia,
- 6) powstałe w wyniku udzielenia rad, zaleceń lub poleceń dla podmiotów powiązanych, w rozumieniu Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, jak również w związku ze sprawowaniem nadzoru nad takimi podmiotami,
- 7) spowodowane działalnością związaną z transakcjami pieniężnymi, kredytowymi, ubezpieczeniowymi, nieruchomościowymi, leasingiem lub podobnymi transakcjami, z tytułu wszelkiego rodzaju płatności, prowadzenia kasy, nadużycia zaufania i sprzeniewierzenia,
- 8) w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych i kolekcjonerskich, dziełach sztuki,
- 9) wynikające z naruszenia przepisów dotyczących ochrony danych osobowych lub naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich i licencyjnych, prawa o nieuczciwej konkurencji, prawa antymonopolowego lub powstałe w związku z udzielaniem licencji,
- 10) związane z reklamą,
- 11) związane ze stosunkiem pracy,
- 12) powstałe z tytułu świadczenia usług informatycznych, w tym wynikające z błędów w oprogramowaniu, błędnej instalacji oprogramowania, racjonalizacji, automatyzacji,
- 13) powstałe w związku z pośrednictwem lub organizacją podróży,
- 14) spowodowane w związku ze sprawowaniem funkcji członka władz spółki kapitałowej lub spółki osobowej prawa handlowego lub innej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej,
- 15) powstałe w wyniku odwołania imprezy (masowej lub niemasowej).

3. **Franszyza redukcyjna**: 10% należnego odszkodowania, nie mniej niż 1.000 zł.

Klauzula 14 OC – Zabiegi kosmetyczne

1. Odmienne niż stanowi §36 ust. 2 pkt 12) zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczonego** za **szkody osobowe**, wyrządzone **osobom trzecim**, będące bezpośrednią konsekwencją **zabiegów kosmetycznych**.
2. Ochrona ubezpieczeniowa uzależniona jest od posiadanych uprawnień zawodowych, kwalifikacji i wykształcenia osoby wykonującej dany rodzaj zabiegu kosmetycznego.
3. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za **szkody**:
 - 1) wyrządzone przez osobę, która w dniu zajścia **wypadku ubezpieczeniowego** nie posiadała uprawnień zawodowych, odpowiednich certyfikatów lub szkoleń, w tym do wykonywania danego rodzaju zabiegów, bądź wyrządzone przez osobę wykonującą zawód medyczny,
 - 2) powstałe u poszkodowanych, u których istniały przeciwwskazania do zastosowania danego rodzaju zabiegu,
 - 3) spowodowane brakiem określonego efektu estetycznego niemającego charakteru **szkody osobowej**.
4. W zakresie niniejszej klauzuli limit odpowiedzialności WARTY za zabiegi kosmetyczne wykonywane z wykorzystaniem lasera ograniczony jest do limitu wskazanego w **polisie** dla tej klauzuli.

INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA KLIENTA UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

WARTA dba o Pani/Pana dane, dlatego w trosce o ich bezpieczeństwo prosimy o zapoznanie się z klauzulami informacyjnymi dotyczącymi ich przetwarzania.

	DLA UBEZPIECZAJĄCEGO	DLA UBEZPIECZONEGO
ADMINISTRATOR I DANE KONTAKTOWE	Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie, Rondo I. Daszyńskiego 1, 00-843 Warszawa („WARTA”). Z administratorem można się kontaktować pisemnie pod podanym adresem siedziby lub w sposób wskazany na stronie www.warta.pl .	
ZAKRES I ŹRÓDŁO DANYCH		WARTA uzyskała Pani/Pana dane osobowe od Ubezpieczającego w związku ze złożonym przez niego wnioskiem o sporządzenie oferty ubezpieczenia lub w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia.
CEL, PODSTAWA PRAWNA I OKRES PRZETWARZANIA DANYCH	Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane przez WARTĘ w celu: 1) oceny ryzyka ubezpieczeniowego, wyliczenia składki ubezpieczeniowej oraz obsługi i wykonania umowy ubezpieczenia na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, do czasu upływu okresów przedawnienia roszczeń. W tym celu WARTA stosuje procesy oparte na zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu, które wiążą się z oceną informacji przetwarzanych na Pani/Pana temat przez system informatyczny (bez wpływu człowieka) i z zaszerogowaniem Pani/Pana do określonej grupy, w celu wyliczenia wysokości składki ubezpieczeniowej. Podstawą profilowania będą dane zawarte we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia oraz dane zebrane na podstawie innych umów ubezpieczenia zawartych przez Panią/Pana z WARTĄ, jak również dane dotyczące historii szkodowości. Konsekwencją takiego przetwarzania będzie automatyczna decyzja dotycząca wysokości składki lub innych warunków umowy ubezpieczenia. Ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania takiej decyzji, do wyrażenia własnego stanowiska lub do podjęcia decyzji przez pracownika; 2) zapobiegania i wykrywania przestępczości – na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej przez 5 lat, a w przypadku przedsiębiorców przez 10 lat od zawarcia umowy ubezpieczenia; 3) reasekuracji ryzyka – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. zmniejszenia ryzyka ubezpieczeniowego związanego z zawartą umową, do czasu upływu okresów przedawnienia roszczeń dla obsługi i wykonania umowy ubezpieczenia; 4) windykacji i dochodzenia roszczeń oraz obrony praw WARTY w postępowaniach przed sądami i organami państwowymi – na podstawie prawnie uzasadnionego interesu WARTY, tj. możliwości dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami, do czasu upływu terminów przedawnienia roszczeń przysługujących WARCIE bądź przedawnienia karalności czynu popełnionego na szkodę WARTY; 5) marketingu własnych produktów lub usług WARTY, w tym profilowania w celu określenia preferencji lub potrzeb w zakresie produktów ubezpieczeniowych i finansowych oraz w celu przedstawienia odpowiedniej oferty, na podstawie prawnie uzasadnionego interesu realizowanego przez WARTĘ, tj. promowania własnych produktów lub usług WARTY, do czasu wyrażenia przez Panią/ Pana sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w tym celu; 6) dochodzenia roszczeń regresowych przez WARTĘ (w przypadku wypłaty przez WARTĘ odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez osobę trzecią) – na podstawie przepisów kodeksu cywilnego, przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących Pani/Panu względem osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę; 7) likwidacji szkody (o ile zostanie zgłoszona), w tym obsługi zgłoszenia, wydania decyzji ubezpieczeniowej i wypłaty odszkodowania lub innego świadczenia – na podstawie umowy, przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz przepisów kodeksu cywilnego, do momentu wydania przez WARTĘ decyzji w przedmiocie wypłaty odszkodowania lub innego świadczenia, a także w celu rozpatrywania reklamacji (o ile zostanie złożona) – na podstawie przepisów o rozpatrywaniu reklamacji, a po upływie tego okresu w celach archiwizacyjnych na wypadek zgłoszenia kolejnej szkody lub dodatkowych roszczeń – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. obrony przed roszczeniami, przez okres przedawnienia przysługujących Pani/Panu roszczeń; 8) ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości, w tym w celach statystycznych, na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przez okres obowiązywania umowy, przez okres likwidacji szkody w przypadku zgłoszenia szkody lub innego roszczenia oraz przez czas trwania ewentualnych postępowań sądowych związanych z dochodzonym przez Panią/Pana roszczeniem; 9) rachunkowym, na podstawie przepisów o rachunkowości, przez okres wskazany w tych przepisach, przedłużony o okres dochodzenia roszczeń; 10) oceny satysfakcji z usług WARTY – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. kontroli przebiegu i podnoszenia standardów realizowanych usług na podstawie zebranych przez WARTĘ opinii, przez okres obowiązywania umowy ubezpieczenia a także w okresie następującym po rozpatrzeniu roszczeń o wypłatę odszkodowania lub świadczenia zgłoszonych do WARTY; 11) rozpatrywania wniosków, skarg i reklamacji innych niż związane z procesem likwidacji szkody – na podstawie przepisów o rozpatrywaniu reklamacji, a po ich rozpatrzeniu, w celach archiwizacyjnych, na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. kontroli prawidłowości prowadzenia tych postępowań.	
DO CZEGO PRZYSŁUGUJE PANI/ PANU PRAWO	Przysługuje Pani/Panu prawo do: 1) dostępu do swoich danych – czyli uzyskania od WARTY potwierdzenia, czy przetwarzane są Pani/Pana dane osobowe; uzyskania ich kopii oraz informacji m.in. o: celach przetwarzania, kategoriach danych, kategoriach odbiorców danych, planowanym okresie ich przechowywania i źródle ich pozyskania przez WARTĘ; 2) ich sprostowania – czyli poprawienia lub uzupełnienia dotyczących Pani/Pana danych osobowych, które są nieprawidłowe lub niekompletne; 3) ich usunięcia – w przypadkach wskazanych w art. 17 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, w szczególności w przypadku, gdy dane osobowe nie są już niezbędne do celów, w których zostały zebrane, lub złożony został skuteczny sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych (o ile nie zakłada to realizacji umowy lub obowiązków WARTY wynikających z przepisów prawa); 4) ograniczenia przetwarzania – czyli zaprzestania przetwarzania, w szczególności, gdy kwestionuje Pani/Pan prawidłowość danych osobowych lub wnosi sprzeciw wobec ich przetwarzania – na okres pozwalający WARCIE zweryfikować zasadność żądania; 5) przenoszenia swoich danych – czyli do uzyskania od WARTY w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego Pani/Pana danych osobowych, które Pani/Pan dostarczył(a) WARCIE i które WARTA przetwarza na podstawie Pani/Pana zgody lub na podstawie zawartej z Panią/Panem umowy. Ponadto ma Pani/Pan prawo zażądać, aby WARTA przesłała innemu administratorowi Pani/Pana dane osobowe, o ile jest to technicznie możliwe; 6) wniesienia sprzeciwu z przyczyn związanych ze szczególną sytuacją wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, w tym profilowania na tej podstawie, oraz do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na potrzeby marketingu bezpośredniego przez WARTĘ; Pomimo sprzeciwu WARTA jest uprawniona w dalszym ciągu przetwarzać te dane osobowe, jeżeli wykáže istnienie ważnych, prawnie uzasadnionych podstaw do przetwarzania, nadrzędnych wobec interesów, praw i wolności osoby, której dane dotyczą, lub podstaw do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń. Przysługuje Pani/Panu prawo do wniesienia w dowolnym momencie sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na potrzeby marketingu bezpośredniego przez WARTĘ; 7) wniesienia skargi do Organu Nadzoru w zakresie danych osobowych (jest nim Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych). Jeżeli wyraził(a) Pani/Pan zgodę na przetwarzanie danych osobowych, ma Pani/Pan prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody pozostaje bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem. Przysługuje Pani/Panu prawo do uzyskania interwencji ze strony pracownika WARTY wobec decyzji opierającej się na zautomatyzowanym przetwarzaniu, do wyrażania własnego stanowiska i do zakwestionowania tej decyzji poprzez kontakt z WARTĄ przez jej agenta, infolinię lub wysłanie wiadomości na adres e-mail: IOD@warta.pl.	
DANE KONTAKTOWE INSPEKTORA OCHRONY DANYCH	W celu cofnięcia zgody lub skorzystania z przysługujących praw należy się skontaktować z inspektorem ochrony danych lub agentem. Kontakt z inspektorem jest możliwy drogą elektroniczną poprzez: IOD@warta.pl lub drogą pisemną pod adresem siedziby WARTY podanym powyżej. Dane inspektora dostępne są na stronie internetowej: www.warta.pl w zakładce „Kontakt”. Kontakt z agentem ubezpieczeniowym jest możliwy osobiście lub drogą telefoniczną.	
ODBIORCY DANYCH	Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być: inne zakłady ubezpieczeń lub inne zakłady reasekuracji, Komisja Nadzoru Finansowego, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, biura informacji gospodarczej i biura informacji kredytowej – o ile została udzielona w tym zakresie zgoda, organy administracji państwowej, o ile nie żądają udostępnienia w związku z toczącym się postępowaniem, a obowiązek udostępnienia danych wynika z przepisów prawa.	Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być: inne zakłady ubezpieczeń lub inne zakłady reasekuracji, Komisja Nadzoru Finansowego, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, organy administracji państwowej, o ile nie żądają udostępnienia w związku z toczącym się postępowaniem, a obowiązek udostępnienia danych wynika z przepisów prawa.
	Ponadto Pani/Pana dane mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie WARTY, m.in. dostawcom usług IT mającym siedzibę w Polsce lub na obszarze EOG, dostawcom usług archiwizacji dokumentacji, likwidacji szkód, dostawcom usług assistance będących przedmiotem ubezpieczenia, windykacji należności, kancelariom prawnym świadczącym wsparcie prawne, rzeczoznawcom majątkowym lub orzecznikom medycznym, agencjom marketingowym czy też agentom ubezpieczeniowym obsługującym umowę ubezpieczenia – przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z WARTĄ i wyłącznie zgodnie z jej poleceniami.	
INNE ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA DANYCH	WARTA zbiera dane od podmiotów zewnętrznych, tj.: biur informacji gospodarczej oraz biur informacji kredytowej – w zakresie niezbędnym do oceny ryzyka ubezpieczeniowego, o ile została udzielona w tym zakresie zgoda; innych zakładów ubezpieczeń – w zakresie zgłoszonych zdarzeń; w przypadku przedsiębiorców – z rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON) prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny – w celu weryfikacji ich poprawności oraz od innych podmiotów – w zakresie niezbędnym do oceny ryzyka, wykonania umowy lub oceny zgłoszonego roszczenia.	WARTA zbiera dane od podmiotów zewnętrznych, tj.: od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego – m.in. w zakresie historii szkodowości i weryfikacji danych podmiotu; innych zakładów ubezpieczeń – w zakresie zgłoszonych zdarzeń, placówek medycznych – w zakresie informacji o stanie zdrowia, o ile została wyrażona zgoda; dostawców usług assistance – w zakresie przebiegu i rezultatów wykonanych usług; w przypadku przedsiębiorców – z rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON) prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w zakresie danych tam ujawnionych w celu weryfikacji ich poprawności oraz od innych podmiotów – w zakresie niezbędnym do oceny ryzyka, wykonania umowy lub oceny zgłoszonego roszczenia.
OBOWIĄZEK PODANIA DANYCH	Podanie danych jest niezbędne do zawarcia umowy, jak również może wynikać z przepisów prawa – brak podania tych danych może uniemożliwić zawarcie umowy ubezpieczenia. Podanie danych do celów marketingowych jest dobrowolne.	